1. ޖަލްސާ ފެށުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. ޖަލްސާ ފެށީ.

2. ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ދިރާސާކޮށް ރިޕޯޓުކުރާ ކޮމިޓީން އެކުލަވާލައްވާފައިވާ ދަސްތޫރާއި، އަމިއްލަ ވެރިކަމާއި، ރައްޔިތުން، މި ބާބަށް ފުށްބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކަށް ނުރަސްމީ ބައްދަލުވުންތަކުގައި ޒިޔާރަތުގެ ނުކުތާތަކުގެ މަޖިލީހުގެ، މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ 1 ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކުރިއަށް ގެންދެވުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ 212 ވަނަ ޖަލްސާއަށް ވަޑައިގެންނެވި އެންމެހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް މަރުޙަބާ. މިހާރަކަށް 57 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބަވައިފި. މިއަދުގެ އެޖެންޑާގެ ދެވަނަ އައިޓަމަކަށް މިއޮތީ ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ އެކަށައި ވާގޮތުގެމަތިން ދިރާސާކޮށް ރިޕޯޓުކުރާ ކޮމިޓީން އެކުލަވާލައްވާފައިވާ ދަސްތޫރާއި އަމިއްލަ ވެރިކަމާއި ރައްޔިތުން މި ބާބަށް ފުށްބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކަށް ނުރަސްމީ ބައްދަލުވުންތަކުގައި ޒިޔާރަތުގެ ނުކުތާތަކުގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ އެކަށައި ވާގޮތުގެ މަތިން ކުރިއަށް ގެންދެވުން. އާދެ، މިގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފާސްކޮށްފައިވާ އިސްލާހުތަކެއް ހުށަހެޅުއްވުން މިއަދު. މިހާރު ގެންނަވަން

މިދަނީ މިހާރު އިސްތިހާރެއް ހުށަހެޅުއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު އަރުވަން މިއީ އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޖަބީރު. އެއީ ކަރުދާސް ނަންބަރު 61. އިސްތިހާރު ހުށަހެޅުއްވުމަށް ފުރުސަތު އަރުވަން.

އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ޖަބީރު ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އާދެ، މި ބާބު ދައުލަތާއި އަމިއްލަ ވެރިކަމާއި ރައްޔިތުން މި ބާބުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑު އިސްލާހު ހުށަހަޅަން. އެއީ މިހާރު އޮތް 12 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު އޮތް އިބާރާތް މާއްދާ (ހ) އޭގެ ގޮތުގައި ހަމަޖެއްސާ ތިރީގައި ވާފަދައިން އިތުރުކުރުން. އެއީ (ށ) އިތުރުކުރަނީ. ގައުމީ ދިދައިގެ ޑިޒައިންސަށްސާއި އަދި ކުލަ ކަޅު އަދި ހަމަދުފަތި ހުންނަންވާނީ މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ޖަދުވަލު 2 ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް. ދިދަ މީގައި އަޅުގަނޑު މި އިސްލާހު ހުށަހަޅާ ސަބަބަކީ މިހާރު ވަރަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ދިދައިގެ އެކިއެކި ކަލަރު ކުރެހުން ބޭނުންކުރެވޭ އަސްލު ދިދައިގައި ހުންނަންވާ ކުލަ ނޫން އެހެން ކުލަކުލައިގައިވެސް ރަތް ކުލަވެސް ފެހި ކުލަވެސް ފަހަރުގައި ހުރިން އެކަށީގެންވާ. ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއް ކަންނޭނގެ މި ފެންނަނީ ކުރީގެ އެސެޝަނގައި ވާހަކަދައްކާ ފަދައިން އަދި އެއްޗެހިގެ ދިދައިގެ އަސްލުގެ ވާހަކަދައްކާ ފަދައިން މި ހަމަ ކަފުރު ކޭކާއި އެއްޗެހިވެސް ހުންނަން ހަމަ ފެނޭ. ދިދަ އަދި ހަމަ އެއާއެއްކޮށް މީގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ދިދައިގައި މި ބޭރާއި ފެހި ބޭރު މިވެސް މިއިންނަނީ ވަކި ނިސްބަތުން އާދެ، ރަސްމިއްޔަތަކުން. އެހެންވީމާ، އެ ރަސްމިއްޔަތެއްވެސް ހިމަނައިގެން މީގައި. އެހެންނޫނީ ވާގޮތަކީ މިހާރުވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބައެއް ފަހަރަށް އެބަފެނޭ ތަންތަނުގައި ރަސްމިއްޔާ ނުވާ ގޮތްވެސް ބައެއް މަދުން ހަމަވެސް އެގޮތަށް ތަށްޓާއިރުވެސް ހުއްޓެ. ދިދަ ހަމަ އެއާއެއްކޮށް ކުލަވެސް ބަދަލުވެފައި ހުއްޓެ އެބަ ފެނޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމީ ދިދައަކީ ދިވެހި ދިދައަކީ ވަރަކަށް އެ ބޭނުން ގޮތަކަށް ބޭނުންކުރެވެން ހުންނަންވާ އެއްޗަކަށް ނުވާނެ

އަޅުގަނޑު މި އިސްލާހު ހުށަހަޅަމެވެ. ދެން ހަމަ މިކަމާ ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ހަނދުން ސުވާލުގައި މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު އާދިލްވެސް އެޅީ މި ދިރާސާގެ ކޮންމެވެސް މިންވަރަކާ އެއް ގައިމުން ސަލާމަތީ ބޭނުމަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ޖާމިޢާތްތަކައި ހިމެނުން ދަނޑުވަރުކަމަށް ވިދާޅުވިއިރު. އާދެ، ހަމަ އެގޮތުން މިގޮ ކުރީގައި އަސާސީ ވިދާޅުވިގޮތަށް އެ ކުރުމުންވެސް ހަމަ ދަނޑުވެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުވެސް ހަމަ މި އިސްލާހު ހުށަހަޅާފައި މިއޮތީ. ދެން އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭގޮތުން ވިޔަސް މިގޮތަށް ވާހަކައެއް މި ނިޒާމް ނުވަތަ މި ސިޔާސީ ވަރަކަށް ހުރިހާ ދިމާ ވަރަށް މަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިވެހި ރާއްޖޭގައި ނުހުރެވޭ ބުނެވިދާނެ ގައުމީ ހުރިހާ އިތުބާރެއްގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުރީގައި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހިމެނޭ މި އިސްލާހު ހުށަހަޅާފައި އޮތީ ފުރުޞަތުއަސާސީގައި ހިމެނުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތާއީދުކުރައްވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން. މުލަކަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަނީސާ އަހްމަދު.

މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަނީސާ އަހްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ޖަބީރު މި ބާބުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅި އިސްލާހަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ގއ. ގ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު ފޯނުއްވާ އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއަށް

ޢަބްދުﷲ ޖަމީލު ވާހަކަދެއްކެވުން: އުސޫލުތަކުން ހުށަހަޅާ އިސްލާހުތައް ގޮތުގައި މާލެ އާއި ވެރިކަންކުރާ ރަށް ގޮތުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މި ޖުމްހޫރިއްޔާގައި މިހާރު އެ އޮތް އޮތުން އާއި އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ރާއްޖޭގެ ވަކި ރަށްރަށުގައި ވެރިކަންކުރާގޮތް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ނުލިޔުން ނަމަވެސް އެރަށްރަށުގައި އެންމެ ރައްޔިތުންނަށް ފައިދާހުރި ގޮތަކަށް ވެރިކަންކުރާ ރަށް◌ށް ކަނޑައެޅުވުމުގެ ފުރުޞަތު އެ◌ންނާނެ. މިހާރު ރާއްޖޭގައި ވެރިކަންކުރަން މިހާރު މިއޮތީ މާލެ. އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެހެން ލިޔެފައި ނެތަސް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާގޮތުގައި ވެއްޖެއްޔާމުން އާއި ކުރެވޭނެކަމެއް. އެހެންވެގެން މި ފުރުޞަތުގައި އަޅުގަނޑު މި ހުށަހަޅަން ހުށަހަޅާނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތާއީދުކުރައްވާ އިއްޒަތްތެރި◌ ރި މެންބަރަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޖަމީލަށް ދީދީ ސަރުދު.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު ޖަމީލަށް ދީދީ ސަރުދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، މި ޖުމްހޫރިއްޔާ މާއްދާ 14 ވަނަ މާއްދާ އުސޫލުތަކު◌އްވުމަށް ގެއ. ގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޖަމީލު ހުށަހެޅުއްވުމަށް އަ◌ޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިލްޔާސް ހުސައިން އިބްރާހީމް ސ.ދ.ގ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވަޑައިގެންނެވި. ގދ. ގ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢައްބާސް އިބްރާހީމް ޙުސައިން ފައިދާ އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމުގެ ފުރުޞަތު އަރުވަން. ކަރުދާސް ނަންބަރު 64.

ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޢައްބާސް އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި◌ރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މި އިސްލާހު ހުށަހަޅާފައި މިވަނީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތިލަން މިއޮތް ބަޔަކު ދިވެހި ދައުލަތް ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާއެއްގެ ނުލާޒިމު އަދި ދިވެހި ސަރުކާރު ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާއެއްގެ ނުލާޒިމުގެ ސަބަބުން. މިހާރުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި މި ދ

މާއްދާ އެކުލެވިފައި ވާގޮތަށް ދެ މާއްދާއަށް ބާބެއް އިތުރުކުރަން ގެންނަކަމަށް އަދުގަނޑު ހުށަހަޅާފައި މިވަނީ. ނަމަވެސް މިއަދު މި މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި މެންދުރު ކުރީގެ ޖަލްސާގައި ކޮޅުމަޑުލުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހަކާއި އަދި ގއ.އަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދުނާން ހަލީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހަކާއި މި ދެ އިސްލާހުގައި އަދުގަނޑު މި ހުށަހަޅާފައި ހަމަ މިވާ ނުކުތާ އެބަޖެހުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ވާތީ އަދުގަނޑު މި އިސްލާހު މިވަގުތު ކޮށްދެއްވުން މިގޮތަށް ހުށަހަޅާ އެދިޔަ ގެންނަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އައިޝަތު ޝާހިދާ ޝަކޫރު ވަޑައިގެން ނެތް. އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޖުބައިރު މި ކަރުދާސް ނަންބަރު 65 ގައި އޮތް އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމުގެ ފުރުޞަތު އަރުވަން.

އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޖުބައިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. 65 ނަންބަރު ކަރުދާހުގައި އަދުގަނޑު މި ހުށަހަޅާ އިސްލާހުގައި މާއްދާ އިތުރު◌ކުރަން އާދެ، އޭގެ 15 ވަނަ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި މާއްދާއެއް އިތުރުކުރަން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ދުވަހަކީ ރަބީޢުލްއައްވަލް މަހުގެ އެއްވަނަ ދުވަސް. އޭގެ އިސްލާހު މިގޮތަށް މި ހުށަހަޅަނީ މިހާރު އަދުގަނޑުވެސް މި އެހެން އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުއަސާސީގައިވެސް 9 ވަނަ މާއްދާގައި އެބައޮތް އެގޮތަށް ލިޔެފައި. އެހެންވީމާ، އެދުވަސް ހިމަނާލަން އަދުގަނޑު ބޭނުންވާތީ މި އިސްލާހު ހުށަހަޅަން. އަދުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ޤައުމީ ދުވަހަކީ ހަމަ މާބޮޑުވެސް އެ ފަހަރެއްކަމުގައި އެކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހިމެނެންވާނެ ދުވަހަކަށް ވާތީ. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތާއީދުކުރައްވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުލަކަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަނީސާ އަހްމަދަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަނީސާ އަހްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ބާބަށް 15 ވަނަ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި މާއްދާއެއް އިތުރުކުރެއްވުމަށް އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ޝަހީދު އެ ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އައިޝަތު އާޒިމާ ޝަކޫރު ވަޒީރެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ޝަހީދަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން. މި ކަރުދާސް ނަންބަރު 66 ގައި އޮތް އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވައި ދެއްވުމަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކަރުދާސް ނަންބަރު 66 ގައި އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާފައި މިއޮތީ 16 ވަނަ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުން މާއްދާއެއް އިތުރުކުރަން. މި 16 ވަނަ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި މާއްދާއެއް އިތުރުކުރަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ސަލާމަތީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ޤަދުވަދު ތިބެންގައި ވާ ގޮތާއި އަދި ރޭގެ. އާދެ، މީގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުންވާ ކަމަކީ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ބޭނުންކުރާ ޤައުމީ ސަލާމަތާ އަޅުގަނޑުމެން ޤައުމީ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތުގައި ހިމަނާނީވެސް އަދި ހަމަ އެ ރޭގެ. އެއީ ފަރާތްތަކުގައިވެސް އެހެން ޤައުމީ ސަލާމަތުކަން ނުވަތަ އެހެން ރާއްޖެއަކަން އެ ފުރުޞަތު ނުދިނުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑު މި ހިމަނަނީ މީގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމީ ސަލާމަތް. އެހެންވީމާ، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންކުރާ ހަމަ ޤައުމީ ސަލާމަތާއި އެ ރޭގެ ޤަދުވަދުގެ ގޮތުގައި ހިމަނާ މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހިމެނުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތާއީދުކުރައްވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން. މުލަކަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަނީސާ އަހްމަދު.

މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަނީސާ އަހްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ބާބު 16 ވަނަ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުމަށް އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ޝިހާބު ހުށަހަޅުއްވި އިޞްލާޙަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، މިހާރު މި ވޯޓަށް އިޞްލާޙުތައް ހުށަހަޅުއްވާ ނިމުނީ. އެހެންވީމާ، އަދި ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ ނިމުނީ. އެހެންވީމާ، މިހާރު ހާޒިރުން އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ދަންނަވާލާނީ އިއްޒަތްތެރި ބަ◌ްއެ މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވިފަހުން ވަރަށް މަދު މެންބަރުން ނަމަވެސް ޝަފާފިޔަތާއި އުފެދޭގޮތަށް ޝަފާފިޔަތާއި ކުރައްވާލައި ވާހަކަދެއްކެވި ޤާނޫނީ ބިނާގެ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު އަރިހުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަން މި ޤާނޫނީ ކުރިއޮތުމުގައި ގެނެސްދޭން ވިސްނުނު ދަންނަވާލަދެއްވުމަށްފަހު. މާއްދާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް އިސްމާއީލް ޢަބްދުﷲގެ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މާލޭ މެންބަރު އިބްރާހީމް އިސްމާއީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި ބާބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ފުރަތަމަ ބާބު. މި ބާބުގައި މި ބަޔާންކުރަނީ ވަރަށް ކުޑު ގޮތަކަށް ދިވެހި ދައުލަތް. ދިވެހި ދައުލަތުގެ މުހިންމު ބައިތަކާ ކޮބައިކަން ކުރުކޮށް މި ބާބުން ބަޔާންކޮށްދެނީ. އެއަށްފަހު މިހެން އެކިއެކި ބައިތަކުގެ ތަފްޞީލް ތަފްޞީލުކުރަންޖެހޭ ބައިތައް ވަކި ބާބުތަކުގައި ތަފްޞީލުކުރެވިގެން ގޮސްފައިވޭ. ފުރަތަ◌ަމަ ދެ މާއްދާގައި މި ބަޔާންކުރަނީ ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ އިސްލާމީ ޑިމޮކްރެޓިކް ދައުލަތް ބިނާވެފައިވާ އަމިއްލަ ވެ◌ރިކަންކުރާ ޖުމްހޫރީ އަދި ޤާނޫނީ ދައުލަތެކޭ. އަދި މި ދައުލަތުގެ ނަމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ޖުމްހޫރިއްޔާއޭ. މިއީ ވަރަށް މުހިންމު މާއްދާއެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި މާއްދާއިން ބަޔާންކޮށްދީފައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމީ ސިފަ މި ލިބިގަންނަނީ. މި މާއްދާގައި މި ބަޔާންކުރަނީ ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ފުރަތަމަވައިންނުވަސް މި ބަލަނީ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ އެހެން މީހުންގެ ނުފޫޒުބަރުން ނެއްޓިގެން ބިމި ބައެއް އަޅުގަނޑުމެންނަކީ. ދެން މި ބުނަނީ މި ދައުލަތް އެ މިނިވަންކަމާއެކު އަޅުގަނޑުމެން ހިންގާއިރުގައި ހިންގާނީ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރެވިގެން. އޭގެ މާނައަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހިންގާ އެންމެހާ ކަންތައްތައް އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރެވިފައި ހުންނަންވާނެ. އެހެން ތަބޯކަން ކުރުވާ ކޯށްމެ ކަމަށް ބާރުދޭ އެއްބަސްވުމަކީ މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ބާރުން. އަމިއްލަ ފިކުރަކަށްކުރާ ދެން ޤާނޫނުއަސާސީން މި ގެންނަންއޮތީ ދިމާކުރާ ނިޒާމަކުން އިސްލާމްދީނުގައި ޖުމްހޫރީ އަދި ޙުކޫމަތު ދައުލަތާ. މައްސަލައެއް ބައްސަވާނެ މި އަޅުގަނޑު ދަށުންނާދި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި މާއްދާއިން ބަޔާންކޮށްދީފައި ދެން މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެހެން ހުރިހާކަމެއް ބައްޖަހައިގެން މިދަން. މިގައި ބަރާބަރުކުރާ މިހިރު ސިފަތައް ކަލޭގެ ހިންގުމަން ބޭނުންވާން ބެހިފައި ދެން އެހެން ކުރިއާ ބައްލަވައިގެން މިހުރީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ބައްޓަންކުރާ ދައްކާލަން ހަމައެކަނި މި މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ ހިލާފު ސަރުކާރުން ހިނގާފައި ކޮންމެ ވާހަކަ ނުކުތެއް ވާހަކަ ކިޔަމުން އެއްވެސް ކަމެއް ކުރުމެއް ފުރުސަތެއް ނުދެނެ. ދެން ބިނާކަމާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ސަރުކާރުގެ މި ބައްޓަންކުރަނީ މިހާރު އެކަމަ ހަމަ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން އަމަލުކުރާ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެމީރަން ހަމައެކަނި އިޖުރާއާތުގެފައި އެކަމި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުން އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެނެވުނު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ ގެންބުރުންގެ މަޖިލިގެން ވިސްބައިލަ ދެބައިގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ޤާނޫނު ޤާނޫނަކުން. އެމީނަކީ ލިޔެވިފައި އެކަމި ސަބަބަކީ އިއްޒަތްތެރި

ރައީސް، އަޅުގަނޑުމެންނަކީވެސް ދުނިޔޭގައި އެކަނި އުޅޭ ބައެއް ނޫން. ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކުގެ ތެރެއިން ސަރަހައްދުންވެސް ބަދަލެއް އަތުވެދާނެ. އެހެން އަތުވެދާނެ ކަންކުރު ފަހަރަކު ޤާނޫނުއަސާސީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަދަލުކުރަން ނުޖެހޭގޮތަށް މަޖިލީހުގެ ބޮޑު އަޣްލަބިއްޔަތަކުން ނޫނީ ސަރަހައްދު ބަޔާންކުރާ އެއްވެސް އެއްޗަކަށް ބަދަލެއް ނުގެނެވޭގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އެ ބާރު ދޫކޮށްލެވިފައި ވިއްޔޭ. މިހެން ނުލިބިއްޖާ ރައްޔިތުންގެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާއެއްގެ ތެރެއިން ރައްޔިތުންގެ ސަރަހައްދީ ދުވަސްތަކާ އެ ނުލިބި ހިނގައިދާން. ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ބަދަލެއް ގެނެސްގެން މިހާރު ލިޔެވިފައި އޮތީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހަމަތު ބައިލަދަ މިންބަރުގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން އަދި ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި ރައްޔިތުންގެ ޢާންމު ވޯޓަކަށްވެސް ގޮސްގެން. އެހެންވީމާ، އެހެން އަންނަ ބާވަތ◌ެއްގައި ތަންކޮށްލާ ފުސޫލުތަކުން އެކަން ކުރުވާން ގޮތ◌ެއް މި މާއްދާގައި ހިމަނާފައި ވިއްޔޭ. ދެން ދައުލަތް ހިންގުމުގެ ބިން ބާރު ހަތަރެއް ފަހެއް ހައެއް. ވަރަށް މުހިންމު ސަބަބަކާ ހެދި ވަކިވަކިން ތިން މާއްދާގެ ގޮތުގައި މި ތިންބައިގެ ވާހަކަ ދައްކައި އޮތީ. އެއީ އެ ތިން ބާރަކީ ހަމަ ވަކިކުރެވިފައި އޮތް ތިން ބާރުކަން ދަނެގަތުމުންވެސް ބާރުއެޅުމުގެ ގޮތުން. އެ ތިން ބާރު ވަކިން ހަމަ ތިން މާއްދާގެ ގޮތުގައި ލިޔެފައި އޮތީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކުޑައިރުކަން ބައެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ސުވާލުތަކުން އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނީ ކަމެއް މާފުކުރައްވާ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި ނޫން 5 ވަނަ މާއްދާ 6 ވަނަ މާއްދާ 7 ވަނަ މާއްދާގައި މި ތިންބައި މި އަންނަނީ. ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކަށް. ޖުޑީޝަލް ކޮމިޝަން މިގޮތަށް ލިޔުއްވުމުގައި ވިސްނަވާފައި އޮތް ވިސްނުންތެރިކަމާ ކޮމިޝަނަށް ޖުޑީޝަލް އެ ބުނަނީ ކަންތައްތަކުން ވަކި ކޮމިޝަނެއްގެ ވާހަކަ ނުބުނެ އެއީ ހުރިހާ ކޮމިޝަނެއް އެކަމުގައި ބަޔާންކުރުމުގައި ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބައި މަސައްކަތް

ހަވާލުކުރުވިފައި މިއޮތީ. ދަރުން ޓީޗަރު ވަނި ކަހަލަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރާތަނެވެ. އިސްތިއުނާފުގެ މަރުހަލާގައި ހައިކޯޓު ހަމަ އުނިޔާރުގެ ވަނި މަގްބޫލު ހާސިލުކޮށްދީ އެއްކަށް. ސްކޫލްގެ ޓީޗަރު އަދި ވަނި ހާއްބަ ކަންތައްތަކެއް. އެހެންވީމާ، މި ހުރިހާ ބައެއް އުނދަވަ މިސާލަކަށް ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ސްކޫލްގެ ޓީޗު އެކަނި އަޅުގަނޑުމެން ފިޔަޒިއާ ސްކޫލްގެ ޓީޗަރު އާންމު ދަރުވާރަށް ހިނގާވަނީ ނޫން. ސްކޫލްގެ ޓީޗަރު ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ގުޅޭ ކަންކަމާއި އިސްތިއުނާފުގެ އެންމެ މަތީ މަރުހަލާގައި. އެހެންވީމާ، ޖުމްލަކޮށް ޓީޗަރަކާ ބޭނުންވެފައި އޮތީ. އެހެންނަމަވެސް، ހުރަހެޅިފައިވާ ބައެއް އިސްތިހާރުތަކަށް ބާރާޅާއިރު ހަމަ ގެންދިޔަ އިސްތިހާރުވެސް އެބަހުރި ހާދައި. ދެން ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޕާޓީތަކުން ވަނި އިސް ފެށުމެއްގެ ވާހަކަ މިދައި ނޫނީ. އެއީ އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރަށް ޓީޗަރަކަށް ލިބޭ ބާރެއް. އެއީ މުޅިއެމްސަރާހައްދުގެ ގޮތުގައި ބެލިފައި މިއޮތީ. ވެރިކަން ހިންގުމުގެ މާއްދާ ބައިންކުރާއިރުގައި މި އޮންނަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބައިންވެގެންވާ ގޮތުގެ މަތީން ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވަނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް. ޤާނޫނީގައިވެސް ވަރަށް ފުންކޮށްވެސް ބަޔާންކުރި މަސްވަރާ ކުރެވުނު މާއްދާއެއް މިއީ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށްޓަކަ ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހަށް. އިސްތިޝާރާއެވެސް އެބައޮތް އެދޭން ހުރަހެއްފަދައި. ހާދައި ހަމަ ދީފައިވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބެލިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް، އެއީ އެކަން ހިންގުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ހަވާލުކުރާ ފަރާތް އެއީ ކަނޑައަޅާފައި. އެގޮތުން އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު އެ މަސައްކަތް މި ހަވާލުކުރަނީ ހުރިހާ ޓީޗަރަކާ ދެމިގެނެއް. ވަނި ޓީޗާހެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ގެންދިޔައި އެއީ. ދެން 4 ވަނަ މާއްދާ މިއީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ތިރިޔާއި އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން އުފެދުން ލިބޭން ޖެހިގެން ލިބޭން ކަމަށް ޓާމިޖެހެން ފަހިވަޢިއިގެން ލިބުމާ މާއްދާއެއް އެއީ. ދައުލަތުގެ އެންމެހާ ބާރުތައް ފަހިގެން އަންނަނީ

ރައްޔިތުންގެ ކިބައިންނާ، މިއީ މިހާރު އަމަލުކުރާ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އޮތް
އިބާރާތެއް ހަމަ. މިއަދު އިތުރުކޮށްލެވިފައި މިއޮތް ތަންކޮޅަކީ، އަދި
މިބާރުތަކެއް ދެމި އޮންނާނީވެސް ރައްޔިތުންގެ ކިބައިގާ. ބައެއް ފަހަރަށް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހީކުރެވޭ އެފަދަ ހިސާބުން ދެން ރައްޔިތުންގެ
ދައުރެއް ނޯންނާނީ. އެހެންވީމާ، އެހެންނޫންނަކަސް، ދިވެހި ދައުލަތުގެ
ބާރުތައް އަބަދުވެސް ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ އަތްމަތީގައިކަން އޮންނާނީ. އެކި
އިރަށް އެކި ކަންކަން ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ކަންތައްތަކެއް އެކި ފަރާތްތަކާއި
ހަވާލުކުރެވިކަމަށް. އެއީ ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތްތަކުގައި ވިއަސް ޤާނޫނު
ހަދާ ފަރާތްތަކުގައި ވިއަސް އަދި އެހެން ފަރާތެއް ކަމުގައި ވިއަސް. ދެން،
10 ވަނަ މާއްދާ. ދިވެހި ދައުލަތުގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީނެވެ. އަނެއްކާވެސް 2
ވަނަ މާއްދާގައި ދިވެހި ދައުލަތް އިސްލާމީ އުސޫލުތަކަށް
ބިނާކުރަންޖެހޭނެކަމަށް ބުނެވިފައިއޮތް ބުނުމަށް އިތުރު ބާރެއް އަޅުގަނޑުމެން
10 ވަނަ މާއްދާއިން މިދަނީ. އެހެންވީމާ، ދެން އެހެރަ މާއްދާތަކަކީ
އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ ހަމަ ރެސްޓްރިކްޓިވް މާއްދާތަކެކޭ.. އޭގައި އިތުރު
ޚުލާޞާކޮށް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިބާބުން މިބުނަނީ ދައުލަތުގެ ހިންގުމުގެ
ބާރުތައް ވަކިކުރި ޤާނޫނު ހަދަނީ ކޮންބައެއްކަން، ޤާނޫނު ހިންގަނީ
ކޮންބައެއްކަން، ޚިލާފެއް އުފެދިއްޖެއްޔާ އެމައްސަލަ ހައްލުކުރަނީ
ކޮންބައެއްކަން. މިއީ ވަރަށް މުހިންމު މަފްހޫމެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.
މިމަފްހޫމު ވިސްނިވަޑައިގަތުމާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް
ވިސްނިވަޑައިގަންނަވާނެ ދެން އެހެން ބާބުތަކުގައި ގެނެވިފައި އެހެރި
ހުރިހާކަމެއް ގެނެވިފައި އޮތީ ކިހިނެއްތޯކަން. ޗެޕްޓަރު ދަންނަވާކަމަށް
ވަންޏާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިބުނާ ވާހަ◌ަކައި، ރައްޔިތުން
އެމީހުންގެ ބާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ދިނީމާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން
ޤައުމުގައި ކުރަންވީ ކަންތައްތަކާއި ނުކުރަންވީ ކަންތައްތައް ޤާނޫނުގެ
ސިފައިގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެކަންތައްތައް ހިންގުމަށް ވެރިކަން ހިންގާ
ބަޔަކު އިންތިޚާބުކޮށް އެމީހުންނާއި ހަވާލުކުރަނީ. އެއީ މިކިޔާ ރޫލް އޮފް

ފްލޯރއަޔާ. އުމަތްތަކުން ޖާގަދެއްވުމަށްބަލައި މިގޮތުން މިގެނެވިފައި މިއޮތީ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނިންމާލުމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު އަދި އެއްފަހަރަކަ ދަންނަވާލަން ބޭނުން. ޤާނޫނީ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރުގެ ހައިސިއްޔަތުން ކޮމިޓީގެ ވެރިކަމުގައި ރިޕޯޓް ހުށަހަޅައިދެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު މިއަދު ސިޔާސީ ޢަމަލުތައް މިހާރު ދިރާސާކުރުމުގައި. ތަފްޞީލުތައް ބައެއް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، ޤާނޫނީ ކޮމިޓީގެ ދިރާސާކުރި މިއީ ދިރާސާކުރުމުގައި ދިޔައިރުގެ ސަބަބުން، އަދި ރޭގެ ޖަލްސާގައި ވަކިން ހުށަހެޅި ނަފާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ގަވާއިދުގައި ދެކެވުނު ކަންކަން ދެއްވި މުޤައްރިރު މިނިވަންވުން، މުޤައްރިރު މެމްބަރުގެ ބޭނުންވާ ވަރަށް ވިސްނާ. މިއީ މިގޮތަށް ބައިތަކުގެ ކަންތައްތަކާ ވިދާޅުވި. އެކަމު ވިދާޅުވި ވަކިފަރާތްތަކަށް ތަޢުލީމީ އެއްޗެހި ވިދާޅުވި ނަމަވީ. ދެން އަޅުގަނޑަކަށް ނުވާ އެވިދާޅުވި ކަނޑައެޅިއްޖެ. ވަރަށް ސާފުކޮށް އަޅުއަރާ މިހާރު ދާއިމީ ވިދާޅުވި، ޤާނޫނީ ކޮމިޓީއާއި އެކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު ފުރިހަމައިން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ދިރާސާކުރުމަށް އިސްލާމްދީން ނަގާފައި މަސައްކަތްތަކުގެ މިގޮތަށް ތަފާތުވުން. އަޅުގަނޑު އެކަމާ އިންސާފުގެ އިދާރާގެ ބާރުތަކުގެ ކޮމިޓީގެ ހުރިހާ ކޮމިޓީގެ ވަޒީފާތަކުން. އަޅުގަނޑު ކޮމިޓީގައި ހިމެނޭ ކޮމިޓީ މިހާރު ދެނެގަތުން. އަޅުގަނޑު މިއެއްޗަކީ އެހެންކަމަށް ދޭހަވެފައިވާ ބަލަން. ދެން ދިރާސާކުރި ވާހަކަތަކެއް އެބައުޅޭ ކޮމިޓީން ވިސްނުމާއި ހުށަހެޅުނު މި ޤާނޫނީ ކުރެވިފައި މިއޮތީ ދިރާސާކުރި ކަމަށް ވާހަކަ މިއޮތް އިސްލާމީ އެއްބަސްވުމެއް ދިޔައިން ނިމުމުގެ ގޮތުން. އެކަން ކުރަން ޤާނޫނީ ސަރުކާރު ސިޔާސީ ޝަރީޢަތް ހަމަޖެހިފައި ބަރަކާތުގެ ފުރުޞަތު ތަފާތުވާން ކޮމިޓީއަށް ވިސްނުމެއް އެކުލެވިގެން އެބަ ޖެހޭ އެއާ ސަރަޙައްދު މިގޮތު ފާސްކުރާ ސަރުކާރުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ކާރީ ފުރުޞަތު ކޮށްދީފާނެ އަޝަރީޢާ ނިޒާމުތަކާއި ކޮމިޓީން. ކޮމިޓީން ވިސްނުމު އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ބަނޑާ އެއީ ކަމެއް ހިމެނުނު ބަލަން އެބަހުރި.

އިސްލާމީ ޝަރީޢާގެ ނަމުގައި އެބައި ބޭއިންސާފު ހުކުމްތަކެއް އިއްވާ
ކަންތައްތަކެއް އެބަހުރިތޯ. މިއީ ބަޔީޒާތޯ. އެހެންވީމާ، މިފަދަ
ޤާނޫނުއަސާސީން މިޖާގަހަދާދީފައި އިސްލާމީ ޝަރީޢާގައި ހުރި
ކަންތައްތައްވެސް ޢާންމުކޮށް ރައްޔިތުންގެ އެންމެންނަށް ސާފުކޮށް
އިނގޭނެން ގޮތަށް، ބާރާންކޮށް މީހުންނަށް އަންގައިގެން އާދޭދަރުން
ޝަރީޢައްތަކުން ހުކުމްކުރުމާ ގުޅޭ ހުދުމަތް މަގުފުރިހަމަކުރުން، މިގޮ ބޭނުމަކީ.
އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވަރަށް ކަންބޮޑުވާ
މައްސަލައެއް މިއީ، މިވާހަކަ މިހެން ދެކެވޭކަން. އާދެ ސަރަހައްދުވެސް
އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން. އަޅުގަނޑު އަޅުއެރިން 28 މެއި 2007
ވަނަ ދުވަހުގެ◌ ހޮރީދުގައި ޗޭޗޭ ގުދުވެރިކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ދެއްވި ތަޤުރީރުގައި ވިދާޅުވި، މިޤާނޫނުއަސާސީ
ހެއްދެވި މަޖިލީހުން ނިންމާލިމާ ތަސްދީޤުކުރެއްވުމުގެ ކުރިން ރައްޔިތުންގެ
އާންމު ވޯޓަކަށް ތިމަންނަ ހުށަހަޅުއްވާނަން ގަސްދުކުރެއްވު ކުރައްވާ ވާހަކަ.
އެހެން އެކަމާ މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި މިބާވަތުގެ ރަޢުޔުތަކެއްނެތް
ވާހަކައެއް ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އިއުވަރަން ތަކުރާރުކުރެއްވި ދައްކަވަން
ގެންދަވަމުންދާތީ، މިޤާނޫނުއަސާސީގައި ހުރި އެއްޗެހީގެ ތަފްސީލްތައް
ރަނގަޅަށް ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ނޭނގޭ. އެހެންނަމަވެސް، މިދުވަސް
ވާހަކަދެކެއްގެ ސަބަބުން މިޤާނޫނުއަސާސީ އަޅުވެއްޖެއްޔާ ދިވެހި
ރާއްޖެއިން އިސްލާމްދީން ގެއްލިދާނެކަމުގެ ބިރަކަށް މިހާރު ވޯޓުދޭން މި
ޤައުމު ކޮންފަސް ރައްޔިތުން އުޅެދާނެ. އަޅުގަނޑު ނުދަންނަވާނަން
އެއްގޮތަކަށްވެސް މިޔޭ ގަޑި ބިއްޖަތްތެރި ފުނޑަރު މިމަސްބަދަގައި
ކޮންމެހެން ރާއްވަވައިގެން ކުރައްވާ ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، މިގޮ
ނަތީޖާވެސް މިގޮތަށް. އެހެންވީމާ ދިވެހި އެންމެ ރައްޔިތުތެއްވެސް މިކަމަށް
ސަމާލުވެސްޖެހޭ. މިއިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ މެންބަރުންވެސް މިކަމަށް
ސަމާލުވެވަޑައިގަންނަވަން ޖެހިވަޑައިގަންނަވާ. އަޅުގަނޑުމެން ހުރި
ނިޒާމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިހުސާސްވުރު ވަރުގަދަކޮށް އިސްލާމީ އުސޫލުތައް
ހިފެހެއްޓޭނެ ގޮތަށް ޖެހިލުން ތަރުތީބުކުރަނީ އޭތި އެއްކޮށް

އުންމީދުކުރަން ރައްޔިތުންނަށް ދައްކަން މަސައްކަތްކުރާކަށް އަޅުގަނޑު ގަދަ އަޅެން ކުރެވިދާނެހެން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން މިހާ ހިސާބުން އަޅުގަނޑު މިބަހުސަށް ހުޅުވާލަން، މިހާރު އަޅުގަނޑު ދެކޮޅަށް ވަގުތުކަން އަޅުގަނޑު ކަނޑައަޅައި މިގޮތުގައި ބަހުސްކުރެއްވުން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ކުރިއަށް އޮތް ފަސްމިނިޓު ތެރޭގައި ވަގުތު އެދިވަޑައިގަތުމުން އެދޭން. (ވަގުތުޖަހާނެކަށް) އާދެ، މިބަހުސްގައި ފުރަތަމަ ވާހަކަފުޅުދެއްކުމަށް ފުރުޞަތު މިއަދު ދަރިވަޑައިގަންނަވާ ނަސީބުވެރި ބާރުވަނީ މާލެސިޓީ އުތުރުބައިގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ޙަމީ.

މާލެސިޓީ އުތުރުބައިގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ޙަމީ ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އައްސަލާމު ޢަލައިކުމް ވަރަޙްމަތުﷲ ވަބަރަކާތުހޫ. އާދެ، ޤާނޫނުއަސާސީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފުރަތަމަ ބާބުގެ ފުރަތަމަ މާއްދާގެ ދެވަނަ ޖުމްލައިގައި މިގޮތުން މިޤާނޫނުއަސާސީގައި ދިވެހިރާއްޖެ، މިނަމުން އިސްލާމްދީނުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އެބައޮވޭ. އެއުން ތަންވާ ޖަހާއިރު އަދި ދުވަސް މާއްދާގެ ދުވަސް ޖުމްލައިގައި އަދި މިދައުލަތުގެ ނަމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއޭ އަނބުރާކަމަށް ވަނީ އެޖުމްލަ ހިއްސާކުރާނީ އަދި މިދައުލަތުގެ ނަމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއޭ. ފުރަތަމަ މާއްދާގެ ދުވަސް ޖުމްލަ ގެނެސް ދުވަސް މާއްދާގެ ތިންވަނަ ޖުމްލައަށް ހަދައިދިނުމަ މިމައްސަލަ ހައްލުވާނެކަމަށް ވާތީވެ އަޅުގަނޑު ހަނދުމަކޮށްލަން. އަދި އެއްވެސް މާއްދާއަކުން ދޫކުރަން ބޭނުންވާ ކަމަކަން އެންމެނާކަމަކަށްވެސް ނުދޭން.

އެއްކަމާއިއެކު ޤާނޫނުއަސާސީގެ ފުރަތަމަ ބާބުގެ ފުރަތަމަ މާއްދާގެ ދުވަސް ޖުމްލަ އެމާއްދާއިން އުނިކޮށް، އެޖުމްލަ ދުވަސް މާއްދާގެ 3 ވަނަ ޖުމްލައިގެ ގޮތުގައި ހިމެނުމަށް އަޅުގަނޑު ތަޢުނަވަން ނުވަތަ ހުށަހަޅަން ނުވަތަ އިއްޒަތްތެރި ޑރ.ޝާހިދުގެ ފުރާއްޔާ މިކަމަށް ސަމާލުކަމަށް ދެއްވާ މިކަމަށް އެއްބާރު ވިދާޅުވުން އެއީ ފުރިހަމަކަމެއް

ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީގެ ފުނބަދު ފުރަންމަދު ވަރީދުގެ ހުރަހެޅުއްވި އިސްލާހަށް އަޅުގަނޑު ވާނީ ތާއީދުކޮށްލާ. އެހެންނަމަވެސް، ކަންދިމާވިގޮތުން އެވަގުތުކޮޅު އަޅުގަނޑު މިމަޖިލީހުގައި ނެތުމާއިއްޔަގައި އެދަންވަނީ ތާއީދު އަޅުގަނޑަށް ނުކުރެވި. އެހެންނަމަވެސް، އެމާއްދާގެ ފުރަތަމަ ޖުމްލައިގައި އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް އޮތުމުގެ ބަދަލުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ މައްޗަށް ކަމަށް ބެއްލުމަށް އަޅުގަނޑަށް މިބަދަލުވުމީ. އެކަމަށް އެޖުމްލަ އޮންނާނީ ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރެވިފައިވާ ޤައުމެއް ވެރިކަންކުރާ ދިމިޤްރާޠީ އަދި ޖުމްހޫރީ ދައުލަތެއްކަމެވެ. މިގޮތަށް އިސްލާމީ އުސޫލުތަކާއި އެއްގޮތަށް އޮތުމަށްވުރެ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި އެއްގޮތަށް އޮތުމަށް ރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ނިޒާމު ބައްޓަންވެފައި އޮންނަންވާނެ ގޮތް ކަނޑައެޅިގެން ބާރުލެއްވުނީކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އަދި މިގޮތަށް މިއިބާރާތު ގެނައުމުން އެއްވެސް މާއްދާއެއްގައި އެމާއްދާއަދުކޮން ބާރު ލިބޭ ކަންތައް ހިންގަންވާނީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި އެއްގޮތަށް ކަމަށް ލިޔާކަށްވެސް ނުޖެހޭނެ. ރިޔާސަތުގެ ރައީސް، އަޅުގަނޑު މިޖުމްލަތަކަށް އެވާހަކަ ދަންނަވާލާ ދެން ކުރިން މިދެންނެވި ކަންތައް އިސްލާހު، ރިޔާސަތުގެ ފުރުސަތުގެ ސަވާބުކަމަށް ގެނައުމަށް އަޅުގަނޑު މި ފުރުސަތުގެ ބޭނުން ކުރީމަން. ޝުކުރިއްޔާ ރިޔާސަތުގެ ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ފާދިއްޕޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު.

ފާދިއްޕޮޅުގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުވެސް މިބާބަށް އެއްކަމެއް ދަންނަވާލުމުގެ ބޭނުމުގައި ފުރުސަތަކަށް އެދުނީ. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ 7 ވަނަ މާއްދާ، 7 ވަނަ މާއްދާގައި

މިހުންނަނީ ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވަނީ ދިވެހިރާއް◌ޖޭގެ ކޯޓުތަކަށެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ޢަދުލުސެޓަށް ފެންނަނީ މިޢާމަލާތު ދަރަނިގެދަޢުވާ ކަންތައްތަކުގެ ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކާއި ނޫނީ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މިކަހަލަ ގޮތަކަށް އޮތުން. ދެން ހަމަ އެހާއިރެއް ޢަދުލުގެ މިމާއްދާ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ފުރަތަމަ އަސްނާސް އެއްވަނަ ބާބުކަމަށް ވާއިރުގައި ޢަދުލުސެޓަށް ހިލާފަށް ބިރުގައި ނަވަވަނަ މާއްދާގައި މިވަނީ މިވާ މިހުންނަނީ ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ބާރުއިރުގައި ފުރަތަމަ މިމާއްދާގައިވެސް ހަމަ ޤުސްޓިމަދު ކަމުގައިވެސް އެބޮޑު ރަށްގެކަރުދާސް ފުންމާދޭ މިފަރަކާއި ދަންނަވާލަން. އެއީ ހަމަ މިމާއްދާގައި އެބައޮވޭ ދިވެހިރައްޔިތަކަށް އުފަން ކޯހުގެ ދަރިފުއް މިޤާނޫނުއަސާސީ ހިންގަން ފާހަގަ ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަމުގައިވާ ކޯހުގެ މީހެއް، މިގޮތަށް ޤާނޫނީގޮތުން ފުރަތަމަވެސް ބާރުވެރި ހުސްވެވަޑައިގެން ކަމުގައިވުން، މިގޮތަށް. ދެން އެއްބަޔަކު ރައްޔިތުންގެ ނަގާ ބަސްދޫކުރާނެ ތަރުތީބުކުރުން. ޝަރުޢީއާއި އިއްޗާވާ ރައީސް.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފުރުބަރު
މުޤައްރަރު ސަފްހާ
ވާހަކަދައްކަވާފައިވާ:

﷽ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ދުވަހު ބާބަށް ނަޒަރު ހިންގާލާއިރު ޢަދުލުސެޓަށް ދިނުމުގެ އަސާސީ ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން މިބާބު ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ކޮމިޝަނުގައި އެކުލެވޭ ފަރާތް ތަރުތީބުވޭ. އެހެންވީމާ، ޢަދުލުސެޓަށް އެއްކަމަކާ ކޮށްފައިވާ ނަމަވާ މިބާބު ވަކިކުރާއި ހަމައަށް ތާއިދު ޢަދުލުސެޓަށް މިބާބު ގާއިމުކުރާއި ފުރުސަތުގެ ހިއްސާ ޢަދުލުސެޓަށް ހަމަހަމަވުމަށް ނިދަހަނާ. މިބާބަށް ހިސާބަށް ބަލާއިރު އިއްޔާގެ ފަހުން ޢަދުލުސެޓަށް ކޮންމެ ފަރާތަކުން، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިއްހަރަން ބަދަލެއް، މިސާލަކަށް ކުޅަހަން ހަމައެކަނި އެއް ދިދި ތުރުއިލާއި އެންމެފަހަރު ހަމައެކަނި ބަދަލެއް އަސްހަނަކަށް ވާހަކައެއް ދިނުމުގެކަން ވަރުކަ އެއީ ހަމައެކަނި ޢަދުލުސެޓަށް ވަރަށް ކަމަށްބުދެކެވޭ. މިފަހުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭނުންކުރާ ދިދަރީ 1926 ވަނަ އަހަރު ރާއްޖެއަށް

ތަޢާރަފްކުރުވުން ދިދަހެއް. އެއީ މުޅިރަށްމަތީ ސަލާމް ސަލާމްދިނުމުގެ ރަސްކަމުގައި އަދި އަބަދުވެސް މަޖީދީގެ ބޮޑު ވަޒީރުކަމުގައި. މަޝްވަރާ ނަޒުރާ ބަރަކާތް ކަނޑުވާން ކިޔުން ބޯކަލާ ޖެހައިން ކުރައްވާފައިއްޔާ މި ދިދަ ދިވެހި ޤައުމުގެ ބޮޑުރޮނގުކުރުވުން ދާތޯ މިހާރުވެސް 82 އަހަރުވީއެވެ. މިހާރުވަސްކަރަރީޒު އަދުގަސްކުރުން ދިރިބު ދިވެހި ޤައުމީ ދިދައަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ލޯބިދީ އެކުރަހަށާއި އެ އިން ޖެހައިންނާއި އެ ހުރިހާ އެއްޗެހިކަން އަދުވެރިވީއެވެ. މިހިސާބުން ދިވެހިރާއްޖޭއަން ޖުމްހޫރިއްޔާ އިސްލާމީ ބަދަލުތަކާއި ގެނައުމުގެ މާނައިގައި ދިވެހި ދިދައިގެ ކުލަތަކަށް ކުރެވުމުކަން ވާން އެއްކަލަމެއްވެސް ނުނިންމުނު. ދުވާން އެއްވެސް ވަގުތެއް ނުނިންމުނު. ޖުމްހޫރިއްޔާގައި ތާރީޚް އެކަން އެއްވެސް ކުރިޔަށް ނުނިންމުނު. އެކަންތަކާ،

އަދުގަސްޖެ ޤައުމުރާބުލާ ގޮތުގައި ދިވެހި ދިދައަށް އެއްވެސް ކަހަލަ ބަދަލެއް އަދުހަލާ އަދުގަސްޖެހޭ ހަމަގައިމުވެސް ތާރީޚުކުރުން ކަމެއްނުނުން. ދެން އޮޅު ނުކުތާއަކަން އަދުގަސްޖެހޭ ފަހަރުގައްކުރެވިން، މާލެ، ރާއްޖޭގެ ވެރިކަން ކުރާ ރަން. އެމާއްދާ އުނިކަމުދުގެ އިސްލާމީ. އިސްލާމީކަމުތަކަން އަދުގަސްޖެ ވަރަށް ބޮޑު ތާރީޚުކަން. އެކަންނަމަވެސް، އަދުގަސްޖެ ދަންނަވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު، މިޤާނޫ ސަލާމަތުން 7 ވަނަ ޤަރުނުން ފެށިގެން، މިޤާނޫ ސަލާމަތުގެ 7 ވަނަ ޤަރުނުގައި ދިވެހިރާއްޖޭއަން އަދި ދަޢުވާކުރާވައި އަދި ބަޔާނާ ބަޔަކާ މާލެ އެއީ ރާއްޖޭގެ ވެރިކަންކުރާ ރަށްކަމަށް އެމިރުންނަށް ފުރުނުކަމާއި އެވާނަށް ދިވެހި ޤާނޫނުގައި ލިޔުއްވައި އެބަހުރި. އެކަންކަމާއިއެކު މިރާ ދިރު ޖަމާނާވަންދަން ރާއްޖޭގައި ވެރިކަން ކުރަމުން އައި ރަން، މިއްޔަން އެކަން ގޮތުކަން ބަދަލުވެގެން ދިޔުމަކީވެސް އަދުގަސްޖަން އެހާ ހިތްވަރާކަމެއްނޫން. ދުނިޔޭގެ ބައެއް ޤައުމުތަކުގައި އެބަހުރި އެކަކަލާ ބަދަލުތައް. މިސާލަކަން ނިޔަ ދިއްލީ. ކާރިގެ އެކްލީ ގެއްލީ، ނިޔަ ދިއްލީއަން ބަދަލުވުނުވަޔާ އެބަހުރި. އެޖަހަން ބައެއް ތަންތަން ބަދަލުވީ ބަލަހައްޓާ ފެނިގެން. އެކަންނަމަވެސް، މިވަގުތު ރާއްޖެއަން ވާނުއްސަވީގައި އެބަބުގެ މިމާއްދާ އުނިކާރާކަން އަދުގަސްޖެހޭކަން ގޮވިދައްކަނުކަމެއް. މިދަންނަވާ ނޫނިއްޔާ އަދުގަސްޖެ ކަންބޮޑުވާ ނުކުތާއެއް

ނެތް. އެހެންވީމާ، ހަމައެކަނި މިވާހަކަ ދަންނަވާލުމަށްޓަކައި ފުރުޞަތުގެ ބޭނުންކޮށްލީ. ޝުކުރިއްޔާ.

މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ބަޖެޓުގައި އަދުގަނޑު

މުޙަންމަދު ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ފުރުޞަތަކަށް އެދުން މަޤްޞަދު މިހާރު ހާޞިލްވެއްޖެ ގާތްގަނޑަކަށް. އެއީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙަންމަދު ސަލީމް އެޤްރާރުކުރެއްވި ދަންނަވާލާފައި ހަމަ ބަޖެޓުގައި އަދުގަނޑުވެސް ހަމަ ފާހަގަކޮށްގެން އިން ދަންނަވަމާ. އާދެ، ޖެހިގެންދާ ކޯމިޓީގައި މިބާބުގެ ބަޖެޓުރިޕޯޓަށް ދިރާސާކުރުވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ރަށަށް މާލެކަމަށް ނުވަތަ ވަކި ބަނދަރު ނުނިންމާ ކަސްޓަމްއާއި ބޭއްވުމާއި ދޯނިތަކުގައި ވަރަށް ބޮޑެތި، ހުސްކޮށް ބައެއްސުވިތުވުން. ހަމަ އެ މަރުހަލާގައިވެސް އަދުގަނޑު ސާފުކޮށް ދަންނަވަން އަދުގަނޑުމެން ފޯރުގަނޑައިވެސް މިކަމާއިބެހޭގޮތުން ވާހަކައިކަން މަޢުލޫމާތުވާނެ. އާދެ، އަދުގަނޑު ޤާނޫނުކުރާ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ރަށަށް މާލެކަމަށް މިފަރާތުން އަސާސީގައި ކަނޑައެޅޭން ބަހާނުވަނީން އެބަޖެހޭ. ސަބަބަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ރަށަށް މާލެކަމަށް ކަނޑައަޅާ ބަހާނުކުރުމުގައި ނޮވެމްބަރަށް ވަނީ މިފަހުގެ ވިޔަފާރި އަންނަ ބަހާކު އެމީހުން ހޯދާނީ ތަނަކަށް ރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިކުރާ ރަނގަ ބަދަލުކޮށްފާނެ. މިސާލަކަށް އަސްލު ދުނިޔަން ރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިކުރާ ރަނގަ ބަދަލުކުރަން ވަނީ އަސްލު އޮޑަގައި ދިރިއުޅޭ މީހުނަކަށް ވަރަށް ބޮޑު އުނދަގޫވާނެކަމުން. އާދެ، ހަމަނުލާ ބޮޑު ތަރައްޤީއާއި ފަހުން ދިރާސާކުރިއިރުގައި އަދުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ނުކުރަން ރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ރަށަށް ރާއްޖޭގެ އެކި ހިސާބުން މީހުން ނައިސްފާނެ އެއްޗެއް މަގެއް ނުހި އެއްޗެއް ދުވަހު އަސްނާނުކަމަކަށް. އެހެންވީމާ، ރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިކުރާ ރަށަށް މާލެކަމަށް ބޮޑުން އެއީ ފުދިރަމީމުޙުން މިރާއްޖޭގެ ރަށްތަކުން ބޮޑުވާ އިޤްތިޞާދީ ޖަމާކުރަންޖެހިން ރަށްތަކުން އުފެދިވާވާ ގޮތްތަން ބަލާހުރި ވަރަން ފުރިހަމަކަމެއް. އެއީ ރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިކުރާ ރަށަށް މާލެ ފަހުން ރެކި

ރާއްޖޭގެ ގޮތުގަނޑެކަށް ގެދޮރުގައި. އެހެންވީމާ، މިގޭ ކުދިގައިވެސް އަދުގަނޑުމެންނަށް ތަޖުރިބާ ކޮންޓްރޯލު ވަކި ހިސާބެއްގައި ވެރިކަމެއް އުފެއްދަންވެގެން ބަޔަކު ކުރި މަސައްކަތެއް. އެތަޖުރިބާ އަދުގަނޑުމެން އެބަހުރި. އެހަނދާންތައްވެސް އެބަހުރި. މިއީ އަދުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭ ނުކުތާއެއް. އަދުގަނޑު މިމަޖިލީހުގެ ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް ވަރަށް ސާފުކޮށް ދަންނަވަން މިމާއްދާގައި ރާއްޖޭގެ ވެރިކަންކުރާ ރަނގަޅު ގާނޫނަކަށް ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކުރުމަކީ އަދުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް މުހިންމު ކަމެކޭ. އެއީ، މިއިންތިޒާމު އަދުގަނޑުމެންނާ ހިސާބަށް އައިސްފައި އޮތް ހިސާބުންނާއި މުޅިރާއްޖެއަށް ކަމުގެ ރިޢާޔަތްކޮށްފައި އަދުގަނޑު މިހެން މިދަންނަވާލީ. އާދެ، އަދުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް ސާފުކޮށް މިދަންނަވަނީ. އަދުގަނޑު ވަރަށް ބާރަށް ބުނަމުން އެގޮތަށްގޮތް އިސްލާހެއް ފާސްވެގެން ގޮސްފާނެ. އެއީ ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށްޓަކައި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ އެކިއެކި ބޭނުންތަކާކަން ރާއްޖޭގެ ވެރިކަންކުރާ ރަށް އަންނަނިވިކަމަކަށް އެއްވެސް ޖަމާކުރާ އަންނަނިވިގޮތަކަށް އަދުގަނޑު ގެނެވެނީ. އެހެންވީމަ، މިމަޖިލީހުން އެފަދަ އިސްލާހެއް ފާސްވެގެންދިޔަ ނަމަ ދުރު ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ލިބޭނެ ވަރަށް ބޮޑު ގެއްލުމެއްކަމަށް އަދުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަން. އާދެ، އެހެންވީމަ، ވަރަށް ސާފުކޮށް މިދަންނަވަނީ ވެރިކަންކުރާ ރަށަށް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ އިނގޭތޯ. އަދުގަނޑު ކުރިއަށް ދަންނަވާލަމާ އޮތީ..

ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސޯލިޙް ވާހަކަދެއްކެވުން: ކަނޑައެޅި ބަދަލުކުރުވުމަށް ހުށަހަޅަން ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ދަނިކޮށް ބިދޭސީ ވާހަކަ އަދުގަނޑު އަހުވަން. ކުރިއަށް ދަންނަވާލާނީ. އާދެ، ވަރަށް ބާރަށް ޝުކުރިއްޔާ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު

ވާހަކަފުޅުފުޅުކަށްބަވަން ފުއްޓެވި ހަމަ ދެފުޅިއްސެބަކަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާނީ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުހައްމަދު ސަލީމް އާފަރަފަރަކުރެއްވީމާ އަހަރެން މިދާފުޅުގައި އެކަމަކު، ކުރިއްޔާތަކާކަން ނުނިންމާނީ. ދެމިންގެއިރު ނޫން ނޫން މިހާރު ވަރަށް ގިނަ ޢިއްޒަތްތެރިން މިހާރު އެދިވަޑައިގަންނަވާ. ހުރިހާ މެންބަރުންނަށްވެސް ފުރުސަތެއް ދޫކޮށް ބޭފުޅަކީ ހަމަ ބޭނުންފުޅުކަމުގައި ދެކެން. އާދެ، ހައްދުންމަތީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މޫސާ މަނިކު.

ހައްދުންމަތީ މެންބަރު މޫސާ މަނިކު ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދުވެސް ފުރުން އުފާވެރިވެފައި ނިމުން ހިތާމަވެރިކޮށްވެސް އިއްޔާ ހަމަ ނަސީބު ހިތްއަރާ. މިހާރުން ތުރުވަދު ފުރުސަތުވެސް ހިފަނީ ކުރެވޭކަން. އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ މިއަދުއިންސާފު ޤައުމުކުރުމުގެ ބާރު ތިބޭގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުޅިވަރުތަކާ އުމުރުން ބައެއް ބޭފުޅުން ހުރަހަކަށްވާފަދައިން ހިތްވަރުދީ އިސްތިރާހަކަށް ބަލާއިރު..

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އަޅުގަނޑު 3 މިނެޓްއިރު އަރުވަންޖެހޭ ގޮތަށް މިއޮންނަނީ. ދެން އެހެންވީމާ، 3 މިނެޓްއިރަށް ހައްދަވައިގެން ގެންގޮސްދެއްވާ. އާދެ، ކުރިއަށް ގެންދަވާ. ދެން ޖަވާބު ކުރެއްވުމަށް ހިންގަވާލެއްޔާ، ދެމިނެޓް 35 ސިކުންތުއިރު އެބަ އަޅުގަނޑަށް ހިނގާފައި އެބަ. އެހެންވީމާ، ކުރިއަށް ގެންދަވާ ބާކީވާ.

ހައްދުންމަތީ މެންބަރު މޫސާ މަނިކު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް. އަޅުގަނޑަކީ ވަގުތުކޮޅެއް ހިމަނަން ދެއްވައިދޭ ދަންނަވާލާފައި، މިހިރައީ ވަރަށް ބޮޑު އެއްޗެއް ގެއްލިގެން. އަހަރެން ފަހަރު އަޅުގަނޑު. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ފުރުން އުފާވެރި ފުރުމުގެ އެފުރިކަމި ވަރަށް ހިނގާފަދަ ވާހަކައި ނިމުން ހިތާމަވެރިވެގެން ގޮސްގެންނެވުނީ. އަޅުގަނޑުމެން މިހަސްއަހަރުކާރިއަސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ރައްޔިތުންނަށްޓަ◌ކާއި. އެއީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންވެސް ހިމެނޭގޮތަކަށް.
ރައްޔިތުންނާ ބޭނުމާ ވަކިބަޔަކަށް ކުރިއަށް ވާޖިބުންނާ ބޭނުމަ
ވަކިބަޔަކަށްކުރިއަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާ ބޭނުމަ ވަކިބަޔަކަށް ކުރިއަށްދިއުން
ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ހުރިހާ ވެރިކަމާއިހެން. އެކަކު އަނެކަކާ ކަނޑައެޅުނު.
އެބަހުއްޓުން އަޅުގަނޑުމެން ގެންގުޅުއްވެވެ. އިއްޖެހުމެކޭ ރައީސް،
އަޅުގަނޑުމެން ޤައުމީއިއްތިހާދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާރު ...

ކޮޅަކަށްވާނީ ކޮޅުތަކަށް ބުނެފައި އޮތިއްޔާ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ މިހާރުވެސް އެބައިނގެ އަޅުގަނޑުމެން ހާސް މިގެންދޭ ވިއްސާރަ ކޮޅުގެ ވާހަކައެއްދުންނަކަށް މިދައްކަނީއަޔ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބުނެވިފައި މިއިންނަނީ ކޮޅުތަކަށް. އެއީ ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާކަމަށް ބަލާފައި. ދެން ހަމަ އެއާއެޔިގައި އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައިގައި ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާ. 2 ވަނަ މާއްދާގައި މިއޮންނަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއަކީ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ޤާއިމުވުން އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ ތެރޭގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބައި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ހުރިހާ އެއްޗެއް އާދައާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތަށް އެކަނި ކަނޑައަޅައިދީފައިވާ އާދޭ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް އެބަޔާއި. އަޅުގަނޑަކީ ދަންނަބަކަށްދެއްތޫން. އެހެންނަމަވެސް، މިދަންނަވަނީ އަޅުގަނޑަށް އެނގޭގޮތް. އެއީ އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ވަރަށް ގިނަ ކަންތަކެއް އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި ވާހަކަ އެބަދެއްކޭ. އޭގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢާ އެބައޮތް. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ކަނޑައެޅިގެން ބަޔަކަށްޓަކާ ފުރުޞަތު ދަސްކޮށްގެ ސުލްޠާނާއި މިހުރިހާ އެއްޗެއް އެބައޮތް. އެހުރިހާ އެއްޗެއް ނުލިބޭ ޤުދުރަތުގެ ތެރޭގައި އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މަސްލަހަތު ޤަވާއިދު ލިޔެފައި މަޖިލީހުގައި ކަމަށް. ދެން ހަދާ ޤާނޫނުތަކުގައި ހުރިހާ ބައިތަކެއް ވަކިކޮށްލުމަކީ އެއީ އެންމެ ރަނގަޅުގޮތެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނާތީ ހަމަ އެއަށްވުރެބޮޑަށް އެވާހަކަވެސް ދަންނަވާލީ. ދެން އެހެންވެސް ބޭފުޅުން ވިދާޅުވި ފުދޭނެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ޖަވާބު އަޅުގަނޑުމެންގެ ދައުލަތް ވެރިކަމާ މިކަންކަން ކުރުވާއިރުގައި މިއަދުވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ހަމަތުރުރގޮތް ތެރޭގެ ބަލިބައި އެކިމީސްމީހުންނަށް އެކިއެކި ބޭނުން ކުންފުނިތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުންނަށް ނުހިނގާ ނުވެތެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ނުހިނގާ ސަރުކާރުން ހަވާލުކުރަމުންދާ ވާހަކަތައް އެބަދެއްކޭ. މިއީ ހަމަ ކޮންމެގޮތެއްވިޔަސް މިކަހަލަ ކަމެއް ވިސްނާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނުއަސާސީއެއް ހަދާ އަޅުގަނޑުމެން ޤާއިމުކުރި

ކޮންޓެނަރުކަން ބަލާއިރުގައި ޤާނޫނުއްގައި ޚިލާފުވެގެންވާގޮތުން ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން ކަނޑައެޅިގެންވާގޮތުން ނޫނިއްޔާ ދައުލަތުގެ އެންމެ އެއްޗަކަށްވެސް އަދި އެންމެ މުއައްސަސާއަކަށްވެސް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޑިބޭޓުގައި ދެންބާކީ ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

ހުޅުހެންވޭރު މެންބަރު މޫސާ މަނިކު ވާހަކަދެއްކެވުން: ބަދަލުގެނައުމަކީ ކޮންގޮތެއްކަމެއްނުން. އަހަރެ 3 މިނެޓު ވަގުތުކޮޅެއް ދެއްވާށޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދޭ، އާދޭ.

ހުޅުހެންވޭރު މެންބަރު މޫސާ މަނިކު ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދޭ، ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، އެގޮތުން ބަލާލައި އަޅުގަނޑު ވަރަށް އަދަބުވެރިކަމާއި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވަނީ އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގައި ކޮންމެ މީހަކު ތިއްބަވާ. އެއީ ކޮންމެހެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހުގައި ބާއްވަން އެއްޗެކަން ނަހަދައްވާތީއާ. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

މާލޭ މެންބަރު އަހްމަދު އާޒިފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދޭ، މިބޮޑުގެ މާއްދާތަކަން ވިސްނާފައިރު ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލާނަން ޖުމްލީ ދުވަސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި އިސްލާމްދީން ހުޅުވިގެން ހިނގައްޖެ ރަސޫލާއްލާހު ވަރުގެ 1 ވަނަ ދުވަސްކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، ދީން ވިސްނާފައިރު އަޅުގަނޑުމެން މިއަދުވެސް ކުރުމުގައި މާނަކުރުން. ޤާނޫނުއަސާސީއަން ޢަމަލުކުރުމުގައި މާނަކުރުމުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ފާސްކުރެވިފައި އެބައޮތް އަޅުގަނޑުމެން މިޤާނޫނުއަސާސީގެ ބަލާ ބާރުވެރިކޮށް ބަލާނީ މިވާދު ކަމަށްކަނޑައެޅިގެންވާގޮތަށް. އެހެންވީމާ، މިއަސާސާ ހުކުރުގަޑިކަމުގެން ފޮތިއަލާ ރިސާބަރާއިރު ޖަމާޢަތްމަސްތެރެގެން އަދާކުރުމުގެ ނިޔަތްގެނެއްވީން އަޅުގަނޑު ބޭނުން. ދީން ދަނޑިވަޅަށް ހުރި ދިވެހި ދިދަ:

ދިވެހި ދިދައަށް ހައްޖުހަތޫރުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަސްލަމް އާ ހުރަސްއެޅުމާ ހުރަސްއެޅުން ކޮންމެހެން އެކުރުން ނޫންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުވެސް ވަރަށް ބާރުއަޅުއްވަން. ސަބަބަކީ ދިވެހި ދިދައިގައި މިވަގުތު މިގެންދާ ދިވެހި ދިދައިގައި މިހުންނަނީ އަޅުގަނޑަށް ހަމަ އެންމެ ހުދު ކުލަވަ. މާނައަކީ ރަނގަޅުވެސް އެންމެ ހުދުކުލަވަ. ފެހިކުލަވެސް އެންމެ ހުދުކުލަވަ. ރަނގަޅުކަމެއްވެސް އެބަހުރޭ ވަރަށް ބިރުހުރިކަމެއް. ފެހިކަމެއްވެސް އެބަހުރޭ ވަރަށް ބިރުހުރިކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހި ދިދައިގައި މިހުންނަނީ ވަރަށް ހުދު ކުލަޔާއި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮންމެވެސް ޖުމުލަކޮށްލަން އެބަހުރި ބަދަލުކުރުމުގެކަމަށް އަޅުގަނޑު ފެންނަނީ. ދެން ޤައުމީ ސަލާމަށް ވިސްނާލާއިރު ޤައުމީ ސަލާމްވެސް ކޮންމެވެސް ޖުމުލަތަކެއްގައި ހިމެނިގެން ބަދަލުކުރަންޖެހޭ އެއްޗެއްކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. ސަބަބަކީ އަޅުގަނޑު ޤައުމީ ސަލާމް މިހާރު ހަދާފައި މިއޮންނަ ޤައުމީ ސަލާމަކީ ސިޔާސަތުގެ ބޭނުމަށް ހަދާފައިވާ ބަޔާން. އަޅުގަނޑުމެންގެ އެންމެ ޤައުމީ އެއްޗެއްކަމަށްވާ އެއްޗެއްވެސް ބޭނުން މިހާރު ރަނގަޅަށް އޮތީ އެއްކަކަށްވުން އެއީ އެންމެ ބިރުވެރިކަމަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، އެވެސް އެހާ ބަދަލުކުރަންޖެހޭކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. ދެން އެޤައުމީ ސަލާމު މިކަމާ އެއްކޮށް ސަލާމެއްވެސް މާޤައުމީ ބުރުއް ހުރި އެއްޗިއްސެއްނޫން. ހައްމާވެސް ދިދައަށް ސަލާމްކުރާ ވަރަކަށް ގޮތަކަށް އާދި މިއޮންނަނީ. އެހެންވީމާ، އާދެ ޖެހޭވެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ބަދަލުކުރުން އެއީ ހަމަ ރަނގަޅުކަމެއްކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. ދެން ފޮރިކަން ހިންގުމުގެ ވާހަކަ ދައްކާއިރު "ފޮރިކަން" މިއީ ހަމަ އަޅުގަނޑު އަބަދުވެސް ނުރައްކާ ބަޔަކު. ފޮރިކަމަކީ މިހާރު ފޮރިކަމެއްނޫން. މާނައަކީ ފޮރިކަމަކީ ރައްޔިތުން. ދެން މިކަހަލަކަމަކީ އެޖެންސީތަކުގެ ޕްރޮސެސްކަން. އެއީ، އެއަށް މި ޕާޓީތައް ސިޔާސީގައި އެކަމާ ބަހާފައި ބޮޑުކަންހުރިތަނެއް. އެއަށް މިއަދަކީ ކަންހިނގުން. ހިންގުމުގެ ދައުރާ ނުވަތަ ހިންގުމުގެ ވާހަކަ މިދާވާ އެއްޗެއް. ދެން އަޅުގަނޑުވެސް ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން

ދިވެހިބަސް، ދިވެހިބަސް މިއަދު މިތާ އިވިގެންނިނގަތްތޯ އެކިގޮތްގޮތަށް އެކި ބޭނުމުން ފާހަގަކުރެއްވި އަދު. އެ◌ހެންވިޔަ، ދިވެހިބަސްކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންވެސް ޤަބޫލުކުރަންޖެހޭ. އެހެންނަމަވެސް، މަޖިލީހެއްގައި މެޖޯރިޓީ އެތައް ބަޔަކު ތިބޭއިރު އެމެޖޯރިޓީއަށް ދޭހަވާގޮތަށް ފާހަގަކުރެއްވުން އެއީ އެބޭނުމުންވެސް ހަމަ އިންތިޚާބުކުރައްވަންޖެހޭނެ ގޮތެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް އަޅުއަދާރިގޮތާ އެހެން◌ް ތަފާތުގޮތަކަށް އިވުނަސް އެ ވާނުވާއެއް ނޫނީ އެބަދާ ބައެއް ފަރާތް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

މާލެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ހައްދުންމަތީ މެންބަރު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ކުރުކުރުކޮށް ފާހަގަކޮށްލާނަން

ޙުސެއިން ސަޢީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑުވެސް ފާހަގަކޮށްލަން ކަންތައްތަކެއް. އެއީ 1 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހަޅުއްވައި އެބަހުރި އިސްލާޙުތަކެއް. ގ.އ.ގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދީބާން ރަޝީދު ހުށަހަޅުއްވާ ތ.އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހުސައިން ޝާހިދުހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހުކުރައްވާ 1 ވަނަ މާއްދާއަށް 2 ވަނަ މާއްދާއަށް. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި 1 ވަނަ މާއްދާގައި މި◌ިއްތޮ ޖުމްލަ މިޖެހުން މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދިވެހިރާއްޖޭ، މިނަމުން އިސްލާމްދީނަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް. އަޅުގަނޑުވެސް ދެކޭގޮތުގައި މި ޖުމްލަ އަންނަނިވި 2 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް. އެހެންވީމާ، އެގޮތުން އެ ދެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާޙަ◌ި އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަށް ރަނގަޅު ދެ އިސްލާޙުކަމުން. ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން ކުޑަކުދުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހުށަހަޅުއްވާފައި އެބައޮތް 3 ވަނަ

މާއްދާއަށް އިސްލާހުކުރެއް. އެއީ އަމިއްލަ ފުރިހަމަ އެ ފުރިހަމަޔާއި ހިންގުމުގެ ބާރުތަކާއި މި އަސާސީ ބާރުތަކަށް އެކުލެވޭން އުފެދިފައިވާ މުސްތަޤިއްލު ސަރުކާރާ ދައުލަތެކެވެ. އަޅުގަނޑު ޤާނޫނުއަސާސީ މި ޖުމްހޫރިއްޔާ މުސްތަޤިއްލު ސަރުކާރާ މިބާރު ބާރުތުގެ އަޅުގަނޑަށް ހިފެހި ދައުލަތަކަށް ޖާސްމުކާށް ހިސާބުތަކާށް ބާރުތަކާ ބަރުޖުވައިސްރުގެ ޤާނޫނީ ދައުލަތުގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހިމާޔަތްދިނައި އެބާރުތަކަށްވާނީއެވެ އިޞްލާހަކީ ދައުލަތެ ޖުޑީޝަރީގެ ޝަރީޢަތާއި ބާރުތަކުރުވުން ބާރުތުގެ އިޞްލާހުތަކާ އަޅުގަނޑު ނުދޭނޭ. ދުށް އަޅުގަނޑު ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބާރުތަކާ ބަރުޖުވައިސްރުގެ ފާސްކޮށް މުޙައްމަދު ސަލީމް 5 ވަނަ މާއްދާގެ ހުރަވުލާއިހާގެ ތިބާއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގައި. ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބައިމީހުންގެ ގަވަރުނަރަ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބާރުތަކާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގެ ތަންފީޛީކުރާ. އަދި ހަމަ އެގޮތަށް 6 ވަނަ މާއްދާގެ ހުރަވަށިއާއި 7 ވަނަ މާއްދާގެ ހުރަވަށްފަށް ހަމަ އެކަހަލަ ތިބާއިރު ހުރަވުލާއިހާގެތިބާ. އަޅުގަނޑު ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިގޮތުން 7 ވަނަ މާއްދާގައި މިއަދު އިޤްތިޞާދީ ނިޒާމު އެމާއްދާގެ ސަރަޙައްދު އަޅުގަނޑަށް ހިމާޔަތް އިއްޖިމާޢީ މުސްތަޤިއްލު ކުންފުނިން އެބަ ހަމައެކަހަލަ ކަމެއް ނުކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ، ކޮންމެ ކަމެއް އެ ދިވެހިރާއްޖެއާ އަޅުގަނޑު ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެވާ މުޙިއްމު ދިވެހިރާއްޖެއާ ހަމަހަމަކަން ނުދެކެން. ސަރަޙައްދު 8 ވަނަ މާއްދާގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް އެހަރުދާނަ ދަށުން ދައުލަތުގެ އަސާސީ ބާރުތަކާ ހިސާބުކުރާ މި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ގުޅިގެން ނުކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދައުލަތުގެ ސިޔާސީ އިއްޖިމާޢީ މުސްތަޤިއްލު ދިރާސާކޮށް 5 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުރަވުލާއިހާގެ އެއް ދިވެހިރާއްޖޭ އަޅުގަނޑު ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެވާ މުސްލިމް އެއްބައެއްކޮށް ނުކުރެވޭނެ. އެހެންނަމަވެސް 8 ވަނަ މާއްދާއިން އެކަށީގެންވާ ކަމަށް އެއްގޮތްވާ އަޅުގަނޑަކަށް ހިމާޔަތް މައްސަލަ އެބަ ބައްލަވާށެވެ. ދުށް ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން. 3 ވަނަ މާއްދާއަށް ދައުލަތުގެ ސިޔާސީ އިއްޖިމާޢީ މުސްތަޤިއްލު ފާއިދާ ބަލައި

ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދާބެހޭގޮތުން ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް އިސްލާހުގައި ވިދާޅުވެފައި އެބައޮތް ސަރަޙައްދުގެ ތެރޭގައި ސަރަޙައްދީ ކަނޑާއި މިކަނޑުގެ އަޑީގައިވާ ބިމާއި ބިމުގެ އަޑީގައިވާ ޤުދުރަތީ ވަސީލަތްތަކާއި. އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭގޮތުގައި ސަރަޙައްދެއް މާނަކުރާ ނުވަތަ ސަރަޙައްދެއް ކަނޑައަޅާއިރު ބިމުގެ އަޑީގައިވާ ޤުދުރަތީ ވަސީލަތްތައް އެގޮތަށް ހިމަނާކަށް ނުޖެހޭނެހެން އަޅުގަނޑުމެން ހިވަނީ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން ހިވަނީ އެސަރަޙައްދު މާނަކުރެއްވުން ރަނގަޅެއް ނުވާނެހެން. އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭގޮތުގައި މިހާރު 3 ވަނަ މާއްދާގެ ޑްރާފްޓިންގ ކޮމިޓީން ފޮނުއްވާފައި އޮތް ގޮތަކީ ސަރަޙައ◌ްދު ކަނޑައެޅުމަށް އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތް. ދެން ހަމައެއާއެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ 5 ވަނަ މާއްދާއަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙަންމަދު ސަލީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހު. މިޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދިވެހިރާއްޖޭ.. މިހާރު އެވާހަކަ ނިމިއްޖެހެން އަޅުގަނޑުމެން ހިވަނީ. އާދެ، އެހެންވީމަ، މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން ހިވަނީ މި ފާހަގަކޮށްލެވުނީ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން ކަންތައްހެން. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު 5 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް އިސްލާހު ވަނީ ގެންދަވާފައި އިނގޭތޯ. ދެން އެވާހަކަ ދަންނަވާލަމުން ދެން ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙަންމަދު ވަޙީދު ދީދީ.

ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީގެ މެންބަރު މުޙަންމަދު ވަޙީދު ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދައުލަތާއި އަމިއްލަ ފުރުޞަތާއި ޙައްޤުން، މިބާބަށް ޚާއްޞަކޮށްގައި އަޅުގަނޑުވެސް ހިއްސާކުރާ ހުށަހަޅާނަން. އާދެ، 2 ވަނަ މާއްދާގައި އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުމުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ވާހަކަ އިތުރުކޮށްލުމަށް އޮންނަން. އެއީ ހަމަ ޝަރީޢަތުގައިވެސް އެބައޮތް އަދިވެސް ...

މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދެން އިތުރުން އެހެން މާއްދާއަކުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ވަރަކަށް އެއްގޮތަކަށްވެސް ޚިލާފަށް ނުވާނެ. އެހެންވެއްޖެނަމަ އެއީ ވަކިކަން ފުރިހަމަކޮށް ދޭންކަމަކަށްވުމުގައި އަދުގަނޑުވެސް ޤަބޫލުކުރަން. އަދި މިފަދަގައި ވަރަކަށްވުރެ އެހެން ބޭނުންވެސް އިސްލާމްދީނާއި ފަދަ ބާރުގަދަ ގޮތްތަކުގައި 5، 6، 7 މި ޤާނޫނު ހުރުމަތް ބާރާއި ދީން ފިކުރަށް ހިނގުމުގެ ބާރާއި ބާރުގެ ބާރު، މި މިންބާރު މިބާރުގައި މިބާރުތަކުގެ މިއީ ކޮންމެއަކަށް ފަދަ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި މިގޮތުން މިއަށްވުރެ. އަދުގަނޑު ކޮންމެވެސް 8 ގައި ދިވެހި ދައުލަތުގެ އޮންނާނެ ބާރުތައް ހިންގުމާއި މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ގޮތުގެމަތީން. މިގޮތުގެ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އަދުގެއް ޢަމަލު އަދުގަނޑަށް ހިފޭ. އެއީ ކުރިއަށްވެސް އަދުގަނޑު އިސްލާމްދީނުގެ ސަރުކާރު ބާރުތަކާއި ވަރަކަށްވެސް އެބައުޅ ދިވެހިރާއްޖޭގައި. އެހެންނަމަވެސް، އެއްބާރުގެ ދިވެހިވެސް ދުވަހު ހުރިހާ ބާރުތައް ހިންގުމަށް. ދީން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމު ބަރަހަ ދިވެހި ބައި މި 11 ވަނަ ނަންބަރުގައި މިއުޅޭ. އަދުގަނޑުމެން ރާއްޖޭގައި ވަރަކަށްވާ ހުރިހާ ބަރަހަވެސް ދިވެހިބަސްކަމަށް އަދުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ. ނަމަވެސް މާލޭގައި އަދުގަނޑުމެން ޔާނުމުގޮތުގައި މިބޭނުންކުރަނީ ހަމަ ދިވެހިބަސް. އަދުގަނޑުމެން މިއަދުހަމަހަމަ ރާއްޖޭގެ ކަންކޮޅުތަކުގައި ދައުލާ ވަރަކަތަކަން ބަސް ވަރަކައިރު ބަހުރުވަވެސް ބައެއް މީހުން ހާލު. އެއީ ދުރުކަންކޮޅުގެ މީހުން ހެދޭ. ހިސާބުތަކަން، ހަވދުއަތޮޅުގައި ވަރަކަދުއްކަނީ ހަމަ ދިވެހިބަސް އިންގޭ. ހަވދުއަތޮޅުގެ އަހުން ރަންރަށުގައިވެސް އެބަ ކުރެކަން ތަފާތުކަން ވަރަކަދުއްކާ. އަހުންވަރަ، އަދުގަނޑުމެން ނަންބަރު ނުނުނުނު ނަމުގެ މީހުން ވަރަކަދުއްކަނީ ބަހުރުވައްކާ. އަކަރު، ހަވދުއަތޮޅު މީހުން ވަރަކަދުއްކަނީ ބަހުން އިންގޭ. އެއީ މިސާލުކަން އެއްޗެއްމެއްގައި އެބަހުރި ބައިވަރު ބަސްތަކެއް. ނަމޫނާއަކަށް ބޭއްލެވިކަމުގައިވެފައިވާ ހެން. އެބައް ބަހެއް ގޮތުގެ. އިތުރާގައިވެސް އެބައް ބަހެއް ގޮތުގެ.

އެހެންވީމަ، ބަހުރުވަތަކަށްނުން ހަމަ. އެހެންނަމަވީ އެބަދަލު ރަސްމީކަން ބޭނުންކޮށްގެން ބަހެއް އޮވެގެން. އެއަކާއި އަޅުގަނޑު ހިޔާލެއް ނުވަން. އެހެންނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ބަޔަކަށްވެސް މި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުތަކުގެ ތެރޭގައި ހަމަ ފުރިހަމަކަމާއި ހަމަ އެ ތިބެންވާ ހުރިހާ ބައްދުލަކަ◌ެއް ތިބެންޖެހެނީ. އެހެންކަމުން މިއަދާހަމައަށް ކަންތައް ގޮސްފައި އޮތީ. އެހެންނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަސްލުކަން ސަރުކާރުގެ ދާއިރާގައި ބޭނުންކުރާ ބަސް ކުރިއެރުވުމަށްޓަކައި ހަމަ ބޮޑު ހަރަދުތަކެއްކަމުގެން ހަމަ އެކަމަކު ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރެވި. އެހެންނަމަވިޔަސް، ރާއްޖޭގައި އިސްތިކަން ދުކަންގެ އަމުދުވަރުގަކައި މިއަދު ބަސްތަކެއްވެސް ފަރުވާކުޑަކުރެވިފައި. އަދި އެބަސްތަކުގައި ހުރި މުއްސަނދިކަންފުސްވެސް މިއަދު އަދުވަސްދުމަން ފަރާތްތަކުން ބަދަލުވެސް ބޭނުންނުކޮށް. އެހެންވީމަ، އެއީ އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވާކަމެއް. އެކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ މިހާރުއްސުރެ ގޮވާލަން. ދެން މިއޮތީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިކަންކުރާ ތަން. ގޮތްގަނޑު ދުނިޔޭގެ ހަމަ ގިނަ ޤައުމުތަކުގައި ހަމަ ވެރިކަންކުރާ ބަހަކީ ޔުނިވަރސިޓީގައި ކިޔަވައިދެވޭން ބަހެއްކަމުގައި އޮތް ތަން. އަޅުގަނޑު ކިޔަވައިދެވޭން ވަކި ގާބިލުކަމުން. ޔުނިވަރސިޓީގައި ބޭނުންވަނޑުރަން އިނގިރޭސި ހަމަ ވެރިކަންކުރާ ތަން. އެހެންނުނިއާ ހަމަ އިރުވާލަކުން ހަމަ ކޮންމެ ތަނަކުންވެސް ބަހަރު ނުކުމެ ބާނާ ތިމަންނަމެން ބޭނުންވާނީ މިތަނުގައި ވެރިކަންކުރަން. އެއީ ޒަބުރުކުރުގެ މިސްރަށްޖެއްސުން. ބައެއް ތަންތަން އުފެދުނު ވެރިކަންކުރާ ތަން ބަދަލުކޮށްފައި. މިސާލަކަށް، ނައިޖީރިޔާގައި އަބުރުޖާބަސް އެންމެ ބަދަލުކޮށްފައި. އެހެނަސް ހަމަ ދުނިޔޭގެ ވަރަށް ގިނަ ތަންތަނުގައި އުފެދުނީ. އަދި ބަދަލުކުރުމަށް ޖެހިއްޖެ ޕާލިމެންޓުގައި ވެރިކަންކުރާ ތަން ބަދަލުކުރުމަކީ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މައްސަލައެއްނޫން. އެހެންނަމަވިޔަސް، މިޔުނިވަރސިޓީގައި ހަމަ ކިޔަވައިދެވޭން ހަމަ ވެރިކަންކުރާ ތަން އިނގިރޭސިން. އެއީ އަދި ގާބިލުކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޔުނިވަރސިޓީތަކުގެ އެހެން ރަށްރަށުވެސް.

އެއީ މާލެ މިވަގުތު އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަންޖެހެނީ މާލެ އެއީ އޮންނަންޖެހޭނެ ތަނެއްކަމުގަން.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މިއަރުވަނީ ކޮޅުމަޑުލުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން.

ކޮޅުމަޑުލުގެ މެންބަރު ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم. އާދެ، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަށް އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާފައި އޮތް އިސްލާޙު. އާދެ، އެއީ ދައުލަތުގެ ބަޖެޓު އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅި އިސްލާހު. އެ އިސްލާހުގައި އަޅުގަނޑު ލިޔުނުއި މިއޮންނަނީ، ދެވަނަ ދައުލަތުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް، ސަރަހައްދާއި، އެ ސަރަހައްދުގައިވާ އެންމެހާ ތަކެއްޗާއި، ގައުމީ އިސްތިޤުލާލާއި، އަމިއްލަ ވެރިކަމާއި، އެ ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ބާރުތަކާއި މި އެންމެހާ ބައިތައް އެކުލެވިގެން އުފެދިފައިވާ މުސްތަޤިއްލު ސްޓޭޓާ.

އާދެ، ޤާނޫނީގޮތުން ވަރަށް ފުންނާބުރުސް ބޭފުޅަކު ދެންމެ ވިދާޅުވި މުސްތަޤިއްލު ސްޓޭޓާ އެގޮތަށް ބުނުން އެއީ ޤާނޫނީ އިބާރާތެއް ނޫން. ހަމަ ފެނުނު ވަރަށް ބޮޑު ތަފާތުކޮށްވެސް. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބިރުގަނޭ މިމަސައްކަތުގައި އެއްކޮޅާ ދަންނަވަން. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނަން، ދައުލަތުގެ ފުރާޅުން ދައުވާކުރާނަމަ އެކުރަނީ އެންމެންގެ ފުރާޅުން. ދައުލަތް ވަކި ސަރަހައްދަކުން ނުވާނަމަ އެވަނީ ކިހިނެއްތޯ އަޅުގަނޑުގެ ހިތަށްއަރާ. ކޮންފެޑެރޭޝަން އޭގެ ބޭނުމަކީ އެކު ޖިނާއީ ކުރުންނާ ރިޕަބްލިކުންނާ މިކުރާ އެންމެންނަށްގެން ތިބެއިރުގައިވެސް އެ އެންމެން އެއްފަހަރާ ގްލޯބަލް ނޫން ދައުލަތުގައިވޭ. އެ ކޮންފެޑެރޭޝަން ވަކި ސަރަހައްދަކުން ޤާނޫނީގޮތުން ބަލާއިރު، ކޮންފެޑެރޭޝަނުގެ ފުރާޅުން ދައުލަތުކުރަނީ. އެހެންވީމަ، ދައުލަތުގެ ފުރާޅުން މިހެންނޭ ދައުލަތުކުރާނަމަ ވަކި ސަރަހައްދަކުންގެ ދައުލަތުގެ ފުރާޅުން ދައުލަތުކުރެވޭނެކަމަށް ބަލަނީ. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުގެ ފުންނާބު ޤާނޫނީގޮތުން ވަރަށް ބޮޑު. އެކަމަކު، މިކަންތައް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ، އަޅުގަނޑަށް މިބަސްފުޅު ރައީސްގެ އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ. އެވަރަށް އެވާހަކަ ދެއްވާލާނަން. ހަމަގައިމުވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި މިހާރު މިއޮތް ޑެފިނިޝަންވުރެ އަދުގަނޑު މި ލިޔުނު ޑެފިނިޝަން ހަމަ ރަނގަޅު. ސަބަބަކީ އެ ޑެފިނިޝަންގައި ދިވެހި ރައްޔިތުންނާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދާ މި ހިމަނާފައި އޮތީނަމަވެސް، ދިވެހި ޤައުމުގެ އަމިއްލަ މިނިވަންކަމާއި، އިސްތިޤްލާލާ މިބައިތައް ހިމަނާފަެއް ނުވެެއެ. ދައުލަތެއް ދައުލަތަކަށް ވެނީ ހަމައެކަނި މީހުން ތިބީމަކާ ނޫން. އެ ދައުލަތަކަށް އަމިއްލަ ސޮވްރިނިޓީ އިސްތިޤްލާލް ލިބިގެންވުން އެެއީ އާދޭ ޝަރުތެެއް. މިސާލަކަށް، ފަލަސްތީނަކީ ދައުލަތެއް. އެދައުލަތަށް ސޮވްރިނިޓީ ހުރި ލިބިގެންވާ ދައުލަތެއް ނޫން. އެއީ އެމެރިކާގެ ސޮވްރިނިޓީ ޤަބޫލުކުރެވި އެސްޓަބްލިޝްޑް ކުރެވިފައި ނުވާތީ. މިވާހަކަ މިހިސާބުން އަދުގަނޑު ހުއްޓާލަނަން. ދިވެހި ދައުލަތަކީ ދައުލަތެއްކަމަށް ބޭރު ދުނިޔެ ޤަބޫލުކުރަން މި ގުޅުމަށްޓަކައި ދައުލަތެއްގެ ގޮތުގަަައި އިސްތިޤްލާލް ލިބިގެންވާ ދައުލަތެއްގެ ގޮތުގައި ދައުލަތްތަކުން އާކީ އެހެންމެހި، އެވަރަކަ އަދުގަނޑު ލިޔުނީ. ދެން، އަދުގަނޑު އެއްޗެހި ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، ދެވަނަ މާއްދާއި ބެހޭގޮތުން. 2 ވަނަ މާއްދާގައި ވަޠަން ރިޔާސީ މިބުނަނީ ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްފައިވާ އަމިއްލަ ވެރިކަންކުރާ ޖުމްހޫރީ އަދި ޔުނިޓީ ދައުލަތެކެވެ. އަދުގަނޑު ކަންބޮޑުވެވުނީ ތަރުޖަމާކޮށްފައިވަނީ ހަމައެކަނި ޢިނގިރޭސިބަހުން ނޫން، ހުރިހާ ބާރުވެރިންގެ މަޢުލޫމާތަކީ. އަދި، ދިވެހިރާއްޖެއަކީ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްފައިވާ ދައުލަތަކާ ބުނެފައިވާ އާދޭ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިސްލާމްވަންތަކަން ދުވުރައްޖެމަނޖަކައި އަދުގަނޑުމެން ބޭނުން ކަންތައްތަކަކީ ބަރޮސީޖާއި ނުވޭ. ދަންނަވާނަން ޔައްވެގެންކަން. އެއީ، އަދުގަނޑުމެން ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިނިވަންކަމާއި، ހައްޤުތަކުގެ ބާބުގައި އަދުގަނޑުމެން އެބަ ލިޔަން، ލިޔުމާއި އެބައޮތް މިހާރުވެސް އިސްލާމްދީނުގެ އަސްލުތަކާއި ހިލާފުނުވާ ގޮތުގެމަތިންނާ މިނިވަންކަމާއި، ހައްޤުތަކާއި ވިބަނީ. އެހެން ލިޔުމަކުންނަށް އެކަންކަމަށް އަދުގަނޑުމެން ބޭނުންވާކަހަލަ މަޤުބޫލު ބޭނުމެއް

ނުވޭ. ސަބަބަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ހަދާ ޤާނޫނުއްގެ ދަށުން ނޫން ހުރިހާ ކަންކަން ހިނގަނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމަ، ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެހެން ލިޔުމަކުންނުއް ނޫނީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެހެން ލިޔެފައި އޮތުމަކުންނެއް◌މެ ރާއްޖޭގެ އިސްތިޤްލާލްވަންތަކަމް ނުހިފެހެއްޓޭ. އަދިގަނޑު ދަންނަވާނަން ޔާއުވެގެންކަން. މިރާއްޖޭގައި ބުދުފައްޔާ އަޅާކަށް މިރާއްޖޭގެ މީހުންނަށް ބޭނުމެއް ނުވޭ، އެހެން ދީނެއް މިރާއްޖޭގައި ފެތުރުވާކަށް ބޭނުމެއް ނުވޭ. ހަމަ އަދިގަނޑަށް ޔަޤީން ގާދަން ފެންނަ ނުފެންނަ ވޯޓުންވެސް މިކަން ޔަޤީންވާނެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙުސައިން: އެހެންވީމަ، ޤާނޫނުއަސާސީގައި އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސްތަކާ ޚިލާފުނުވާ◌ގޮތަ

ރަސްދޫ ޙަސަން ވާހަކަދައްކަވުން: ބުނުމަކުންނެއް އެކަން ހާސިލުނުވޭ. އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސްތަކާ ޚިލާފުވާ ކަމަކަށް ނުވާނެ...،

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙުސައިން: ޝުކުރިއްޔާ.

ރަސްދޫ ޙަސަން ވާހަކަދައްކަވުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ އިނގޭތޯ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙުސައިން: އާދެ، އަދިވެސް އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސްތަކާ ޚިލާފުވާ ކަމަކަށް ނުވާނެ

ރަސްދޫ ޙަސަން ވާހަކަދައްކަވުން: މިދެންނެވިގޮތަށް އެހެން ދީނެއްގެ މީހުން މިރާއްޖޭގައި އުޅުމަކީ. މަދިރާސާގައި އިސްލާމީ ތަޢުލީމު އޮތުމުގައިވެސް އެހެން ދީންތަކުގެ މީހުން އުޅުން. އެހެންވީމަ، ރާއްޖޭގައި މި މައްސަލަ◌އަކީ ސީރިއަސް މައްސަލައެއް. މިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ބޭނުންނުވާނެ މިރާއްޖޭގައި އެހެން ދީނެއްގެ މީހުން

ރަށްވެރިންގެ ގޮތުގައި އޮންނަން. މިހާރު މިއޮތް ޤާނޫނުއަސާސީގައިވެސް
ދިވެހި ކޮންމެ ރައްޔިތަކީ މުސްލިމަކަށް ވުމެއް ނުވޭ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީންދެވަޑައިގެން ދެއްވާ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން ފާހަގަކުރެއްވުން: އާނ ދީން ދުސްތޫރުގައިވާ އާދަމުގެ މަސައްކަތް ދައުލަތުގެ މުޅިމަސްދުވަހުގެ މައްސަލަ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ކުޅުދުއްފުށީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރިޔާޒް ރަޝީދު، މާލެއަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިސްމާއީލް އަބްދުލްރަޙީމް.

މާލެއަތޮޅު މެންބަރު އިސްމާއީލް އަބްދުލްރަޙީމް ފާހަގަކުރެއްވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދައުލަތާ އަމިއްލަ ފަރާތަކާއި ރައްޔިތުން މިބާބަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާޙުތަކަށް ބަލާއިރު، އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ ބައެއް އިސްލާޙުތައް ހުރިކަމަށް ދަންނަވަން. މިގޮތުން މިބާބުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދުނާން ޙަލީމް ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާޙާ އާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ދެވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާޙަށް ތާއީދުކުރެއްވީ. އަދި 3 ވަނަ މާއްދާއަށް ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ނަސީރު ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާޙުވެސް ފާހަގަކޮށްލަން. އަދި 4 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި އައްޑޫއަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސްނުއްސުޢޫދު ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާޙާ، އާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު 9 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާޙުވެސް ތާއީދުކުރެއްވީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިބާބުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއަށް އައްޑޫއަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙަންމަދު އަސްލަމް ހުށަހެޅުއްވާ އިސްލާޙާމެދުވެސް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލުން މުހިންމުކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އާދެ، މިބާބަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤަ◌ުމީ ދިދައާއި ކޮންމެވެސް ބަދަލެއް ގެނައުން އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވާފައެވެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް،

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޤައުމީ ދިދައަށް ގެންނަން ފެންނަކަމަށް
ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބަދަލަކީ ރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދު އެކުލެވިގެންވާ ގޮތަށް
ބަލާއިރު ބޮޑުބަޔަކީ ކަނޑުކަމަށްވެފައި ކަނޑުގެ ކުލައަކީ ނޫކުލަކަމަށްވާތީ
މިހާރު ދިދައިގައި ހުރި ކުލަތަކުގެ އިތުރަށް ނޫކުލަ ހިމަނުއްވައިގެން
ގެންނަވާފައިވާ ބަދަލެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު މި
ދިދަ◌ައާއިމެދު ވިސްނާލާއިރު ދުނިޔޭގެ ބައެއް ޤައުމުތަކުގެ ދިދައަށް
އެޤައުމުތަކުން ދޭތެރެ ދޭތެރެއިން ބަދަލުގެންނަކަން ފާހަގަކުރަން. އަދި
އިސްލާމީ ޤައުމުތަކުގެ ދިދައަށްވެސް ބަދަލުގެނެސްފައި އެބަހުރި.
އެހެންކަމުން، މިކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް،
ތެލިކޮޕޭގެ އެހެން މާއްދާތަކަށް ބަލާއިރު ޖުމްލަކޮށް އެމާއްދާތަކަށް
އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޒަމާނަން އަންނަ ބަދަލާ
ގުޅިގެން އިންސާނުން ކުރާ ކަންތައްތަކުންވެސް ބަދަލުއާދޭ. އެހެންކަމުން،
އަޅުގަނޑު ދަންނަވާ ހިތައްއެރީ، ތާރީޚަކާ ގުޅިފައިވާ ހާލަތު ދުނިޔޭގައި މިތާ ބަހަށް
ލިޔާން އެއްކޮށްލަކަމަން. އެއީ އަބަދުވެސް އަންނަން އޮތް ޖީލުތަކަށް އެކަމުން
އިބްރަތް ލިބިގަތުމަށް ތާރީޚުގެ އިލްމުވެރިން ލިޔާ އެއްޗެއް. ކަން ހުރި
މިގޮތަކަށްވާތީ، އާ ކޮންމެ އެއްޗަކީ ބާވެސް އެއްޗެއްކަމަށް ދަންނަވަމުން،
އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަކޮޅު ނިންމާލަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ދުލަކޮޅު މެންބަރު އަނީސާ
އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު
މިބާބުގެ ގިނަ މާއްދާތަކަށް ހުރި އަޅުގަނޑަށް ކަމުދާގޮތަކަށްކަމަށް
ދަންނަވާލަން އެނގޭ ފުރަތަމައިންނެވެސް ބޭނުންވާ. ދެން، މިބާބަށް
އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރި ބައެއް އިސްލާޙުތަކެއް ހުރި ހުށަހެޅިފައި. އަޅުގަނޑު
ފަހުމުކުރާ ގޮތުގައި ރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ދިދަ އެއީ މިހާރު ޤާނޫނުއަސާސީގައި
ޖަދުވަލުގައި ގޮތުގައި ނަމަވެސް ހިފެހެއްޓެން އެއްކޮށް. ހަމައެއާއެކުގައި
އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމީ ސަލާމަތީވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގައި އޮތީ ގުޅުމާއި،
އޮތީ މުޢުޖިޒާތް ނުކުސާނެއްވެސް ހިމެނިފައި އެއީ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި
މިހާރަށް ރައްކާތެރިކަން. އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން

އެއްކަމެއް އަޅުގަނޑެން ކަމުދާ އިސްލާހާއި މިބާބުން ހުރަހެއްވެއި އޮތީ.
އެހެންނަމަވެސް، އެ އިސްލާހު ހުރަހެޅުމަށް ދެ ދެންބަދަލުކުރު އެއްވެސް
ދެންބަދަލު ޖަލްސާއަށް، މިއަދުގެ ދެންނުކުރުނުގެ ޖަލްސާއަށް
ހާޖަރުވެވަނީގެން ނުތާގެ ސަބަބުން، އެ އިސްލާހު ހުރަސްޖެހި އޮތީ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި އިސްލާހު ބަލައިނަގަނުވާނެކަމަށް އަޅުގަނޑު
ޤަބޫލުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހިތްހަމަޖެހޭ މިއީ ހަމަ
އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ޖެހޭނެ ކަމެއް. އެ އިސްލާހު ކަމުގައި އަޅުގަނޑު
މިދަންނަވަނީ 9 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމުގެ ބައިސްކޮޕް މުޅިއްޔާގެ
ދެންބަދު ފާޅުން ބަލިދާއި، ބައިސްކޮޕް މުޅިއްޔާގެ ދެންބަދު އާއިޝަތު
އާޒިމާ ޝަހާދު ހުށަހެޅުއްވި އޮތް އިސްލާހެއް. އެގައި 9 ވަނަ މާއްދާގެ
(ހ) ގެ 3 ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުން ފޭރުނަ އުފަން މަނިކުއެއް
ބޭރުވެއް ނޯޓް ކުރަނުދިން އެއީ ދިވެހިންގެ ޒަމާނީ، ދިވެހި
ރައްޔިތުންނަށް ވާންޖެހޭނެ ކަމާ ހުރަހަޅުއްވާވައި އޮތް އިސްލާހު.
އަޅުގަނޑު މި އިސްލާހަށް ތާއީދުކުރާނެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން
ބޭނުންވޭ. އެއީ، ރާއްޖެ ބައިވެރިވެވިދާ އިންސާނީ ހައްޤުތަކާބެހޭ ދީ
މުއާހަދާއެއްގައިވެސް މިހެން ފޭރަނަ ރާވާ، ނޫނީ ރާވާ، ކުރަކުރިންގެ
ނަސްލަށް ބޭއްވުން ނިޔާގޮވި އެއީ އެމީހުން އެ ފޭރުނަތަކުން އެކުރިން
ނަސްލަށް ވީބެޖެހޭނެކަމަށް ފާހަގަކޮށްވައި އިންޒާރެވި. އެއީ،
އަޅުގަނޑު ދީކަބޫލި އަޅުގަނޑުމެންގެ ރާއްޖޭގައިވެސް މިހާރު މަދުން
ނަމަވެސް ފޭރުނަކަމެއް މިކަމަށ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ
ވިސްނާވަށްޖެހޭ. އަޅުގަނޑު ފޭރުނައީ މިދިންނަވީ އެއްވެސް ބާވަތެއްގައި
އަދި ދިރިހުރުއްޖާ ފޭރިގެންއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިފޭރުނަނީ
މަރުވެވައި އޮތްނަ މަސްގަނޑު. އެކުއްޖަކީ ގާތުގެ ދަރިއެއްކަން
ނޭނގޭނެކަން. އެހެންވީމާ، ދެން ކުރިއަށް އޮތުމާނގައި
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްގޮތަކަށްވެސް ޖެހޭކަން ނޭނގޭން ހަމަ
ދިރިހުރުއްޖާވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަހަލަ ކުޑަކުއްޖެއް ނުފޭރޭނޭހޭކަށް.
އެހެންވީމާ، އެކުއްޖަކު އަޅުގަނޑުމެން އެއީ ދިރުއްސުމުގެ ގޮތުގައި

ބަލައިގަންނަން އަޅުގަނޑު ދުނިޔޭގައި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މައްޗަށް އޮންނަ އޮބްލިގޭޝަނަކަށްވާނެ މި. އެހެންވީމާ، އެކަން ހަމަ ފާހަގަކޮށްލުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދެނީ. ޝުކުރިއްޔާ ޑިޕިއުޓީ ސްޕީކަރ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޑިޕިއުޓީ މެންބަރު. މާލޭގެ ޑިޕިއުޓީ މެންބަރު މުޙަންމަދު ޝިހާބު. ޑިޕިއުޓީ މެންބަރު މިވަގުތު ވަޑައިގެން ނެތް. އާދެ، ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ ޑިޕިއުޓީ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޚަލީލް ޙަބީބުﷲ.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ އިބްރާހީމް ޚަލީލް ޙަބީބުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

﷽. އާދެ، ތަޅުމަތާއި އަމިއްލަ ފުރުޞަތާއި ރައްޔިތުން، މިޤާބަން އިސްލާމްދީނަށް ހުރަހަޅާލުމުން، އެހެނިހެން ބޭބޭފުޅުން އެހެނިހެން ޒިޔާރަތްތަކާ އެއްޗެއް ހުރަހަކާ މި ރަށްތަކު އެއްޗެހީގެ ސިފައިގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުންނާ ހަމައެކު ފުރުޞަތުދިނުމަށް ކުރާ މަސައްކަތެއްގައި އަޅުގަނޑުވެސް އެބަ ބޭބޭފުޅުންގެ އެހީއާ◌ކު އިސްލާމްދީނަށް ހުރަސްއެޅިފައިވާން. އާދެ، ފުރަތަމަ މާއްދާގައި ޤާނޫނުއަސާސީއަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއޭ. އާދެ، މި ޖުމްހޫރިއްޔާގައިވެސް ފުރުގައި މިއިންސާ ބައިގައި، މި ޖުމްހޫރިއްޔާ މިދިނުމަށް މި އިސްލާމުގެ އެންމެފަހުން މި އިސްލާމްދީނަށް އިންސާ ބައި. މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ އަރިމަތީ ސުލްޙީގައި ބެނުން އެބަ ޕޮލިސީއެއް ފުރާ ގޮތެއްގައި މިއަދު އެދިލައިނުވާ މުނާސަބު ބަހަނަށް، ޖެންޓަލްމަން އެ ވޯޓު ނުހިމެނުމަށް އަޅުގަނޑުވެސް އެ ފަހަތުގައި މިބޭނާ ބައި. މިގޮތަށް މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދިވެހިރާއްޖެ މިނަމުން އިސްލާމީދައުލަތެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާ. މިޤާނޫނުގައި ޤާނޫނުއަކީ އަޅުގަނޑުވެސް އެބާ ހިތްހަމަޖެހޭ ނުޖެހޭ. އާދެ، އޭގައި އިސްލާމް އަޅުގަނޑުގެ އަށް އަދިނާން ހަޤީޤަތް ވަނީ ހުރަސްއެޅިފައި. އެހެން އަޅުގަނޑުވެސް ޓާއިދުކުރަން. ދެން، 2 ވަނަ މާއްދާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާ، މި ޢަރަބިޔާވެސް އެހެންވުރެ ރަނގަޅު އިސްލާމް ހުރަހެޅިފައިވާތީވެ އަޅުގަނޑު އެހެންވެސް ކުޑަކަން ބަލައިގަނން. އޭގައި އެ

ޖަރާޘީމުގައި އޮކްސިޖަންވެސް އިސްލާމް ސަރުކާރުތަކުން އަޅުގަނޑެން ޤާނޫނުތަކުގައިވާ އެ އެދުން ބޮޑަށް ވަރަށް އަޅުގަނޑު ޤަރާރުތަކާމެދު ގޮތަކީ އެންމެ ސަރުކާރު ގޮތުގެ އެކަމުގައި ދިނަ ބޭރުގެބައިން ފެށުން ކަނުގައި ވިސްނުމަށް މިހާރު ހުރިހެދުމައި އޮތް އިސްލާމީދީނުގެ މާބޮޑު ތަރާއްޤީކުރެވުނު ފަހުގެ ދައުލަތް މިދަރުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ މި އިސްލާމީދީނަށް ސަރުކާރު އިސްލާމްދީނުގައި ކުރެވިދާނެ. އެހެން މިފަހަރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ތިމާގެ އިސްލާމީވެސް އަސްލުވެރިކަމެއް ބަދަލުކުރުން ބަލާއިރު އަހަރެން ދައުލަތުގެ ދައުލަތް އެކަމަކު ވިދާޅުވި ޖުމްހޫރިއްޔާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދައުލަތަކީ. އަޅުގަނޑަށް ހިތާހި މި ފުރިހަމަކަން ސަރުކާރު އިސްލާމީދީނުގައި އެކު ސަރުކާރު ސިޔާސީގޮތުން ކަންތައްތައް. އަދި މި ދައުލަތުގެ ނަމަވީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއާ މިގޮ ފަރުން މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދިވެހިރާއްޖެ މިނިވަން އިސްލާމްދީނުކުރުވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް. ފުރިހަމަކަން ހަމަ ސަރުކާރު އިސްލާމްދީނަށްވެސް މީގެ ބޭރުގައި ހިމެނިގެން އަހަރެންގެ އެކު އިސްލާމްދީނަކަށް އަޅުގަނޑަށް ކުރެވޭނެ. ދެން، 7 ވަނަ މާއްދާގައި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުތަކުގެ ރިޔާސަތާއި ފިޔަވަޅު އެއްކަމަކު ހާމަކުރީ އަދި ކަނޑައެޅުން. އެހެން މިފަހަރު އިސްލާމީ ހުރަހަކުއެޅުން، ބ.އަތޮޅުގެ އިއްޔަތުޚިޔާލު ފުރަތަމަ..

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: އިއްޔަތުޚިޔާލު ފުރަތަމަ ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ އިނގޭތޯ.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ އިންތިޚާބު ސަރުކާރުން އިއްޔަތުޚިޔާލު ބަޔަށް.

ޝަރީފު އަބްދުއްالله ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ އެހެން، ސަރުކާރުން އިއްޔަތުޚިޔާލު ބަޔަށް. އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ވާހަކަ މިހާރު ފުރިހަމަ ޖުމްހޫރިއްޔާއާ ގުޅޭ ޤާނޫނުތަކުގައި ކަނޑައެޅިފައި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ވަރަށް ސަރުކާރު އުސޫލުތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ހަމައަށް ގެނައުމާ އެކުލެވިގެން. އެހެންވީމާ، ޖުމްހޫރިއްޔާގެ މުދަލުން ހުރިހާ ކަމެއްގައި އެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަން.

ދެން، އެމަޝްވަރާތަކުގެ ތެރޭގައި ހުރި ބައެއް ކަންތައްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައެއް ފަރާތްތަކުން ހުރަހަޅުއްވާފައިވާ ބައެއް އިސްލާހުތަކަށް ހުރުމާއީގައި އެ އިސްލާހުތަކަށްވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަންވީ ހަމަ ވާހާ އަވަހަކަށް މީގައި ރަނގަޅު ގޮތްތަކަށް ތާއީދުކުރުން އެގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތް ފުރިހަމައަށް ގެންދެވޭނެ. އާދެ، އަޅުގަނޑު ދިގު ވާހަކައެއް މިފަހަރު ނުދައްކާނަން. ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ހައްދުންމަތީ ދެކުނުގެ މެންބަރު ނަސީމް އިބްރާހިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުވެސް މި މަޖިލީހުގައި ދަންނަވާލަ ހިތްވޭ ހަމަ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ދައުލަތް އަމިއްލަ ވިޔަފާރި ހިންގުން، މިބުނީ ވަރަށް ފުރިހަމަ ގޮތެއް. ދެން، ބައެއް ބޭފުޅުން ހުށަހަޅުއްވާފައި ހުރި އިސްލާހުތަކަށް ބަލައިލާއިރުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލާނަން ދެ ވާހަކައެއް. އަޅުގަނޑު ވަރަށް އިހްތިރާމްކުރާ ބޭފުޅެއް ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙަންމަދު ވަޙީދު ޙަލީމް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުވެސް ދަންނަވާލާ ހިތްއޮތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާ އެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި އަޅުގަނޑަށްވެސް ފުރިހަމައީ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް އޮތުމާ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތަށްވުރެ. އެއީ، އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މިޔާރީ ދިރިއުޅުމުގެ ހުރިހާކަމެއް ހިމެނޭ، އޭގެ ތެރޭގައި އަޚްލާޤު އިޤްތިޞާދީ، އޭގެ ތެރޭގައި އޮތް މުޢާމަލާތު، އޭގައި އޮތް އަޚްލާޤީއުސޫލުތައް. ހުރިހާ އެއްކަމެއް ހިމެނޭ. އެހެންވީމާ، ޝަރީޢަތަކީ ހަމައެކަނި ދޮދޮ ފަރުދުންނާ ނޫނީ މުޢާމަލާތްތަކުގައި ޖެހޭ މައްސަލަތަކާއި ޙައްލުކުރާ ބައެއް އޮތީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށްވެސް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރެވެނީ އެ އިސްލާހުކުރުމަށް މިހާރު ނޮރވޭގައި މިއޮތްގޮތަށް. ދެން، އަސްލު ނުކުތާއަކީ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަނީ ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުން މިބާބުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގައި ތިރީގައި މިވާ މިންނިން ދިފާޢު ހަމަޖެހުމުން. އެގޮތުން އޮތުމަށް ވަރަށް ބޭފުޅުން ވިދާޅުވި ހަމަހަމަކުރުމުގެ ސަރަޙައްދުތަކުގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅުން ބަދަލުކުރަން އެ

ތިޔަރުކުރި އަސްލުގައި ދުސްތޫރީމަގާމުން. ބަދަލުތަކުގައި ދިމަސްގައި

މިދައްކަނީ ރައްޔިތުންނަށް ވާން ނުވަތަ ވެވޭދުސްގެ ހުސްނަ

ސަރުކާރުތަކުގެ ވާހަކައެއް ނޫން. ދިމަސްގައި ދިބަސްނަށް ތިބެވި ރައްޔިތުން

ޖަވާބުދާރީވުމާއި ތިބެވި ރައްޔިތުންނަށް އަސްނަސްނިވ ދިސްލިރުސްން.

އެހެންވީމަ، ދިމަސްގައި ކޯނުމާގެން "ދުސްތޫރުކަމުގައިވުން" އެހެންއެ

ނުވެސް ފަރުން ބަދަލުތަކުގައި. އޮތުން ޖުމްހޫރީގައި ދިމާއްދާގެ މާނަވެސް

އޮފީސްދާރުން. އެއީ އަދުގަނޑު ޕާރލަމާންޓަރީން ބާރުންދާ ތަންކޮށްއެ އެއީ.

ދެން 11 ވަނަ މާއްދާ، 12 ވަނަ މާއްދާ، 13 ވަނަ މާއްދާ،

މިއުއްމީދުގައި އަދުގަނޑުކުން ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ކޯމިޓީގައި އަދުގަނޑުކުން

ދޮރު އެއީ ތަންކޮށްއެ ކޮރޯފިޓް އުއްމީދުގައި. ދިސާލަކަން ޗަރުދި ދުވަސް

ލިބިގެން ނޫނީ ޖީމޫރިދުވަސް، އެތައްބައިވަރު ދުވަސްތަކެއް އެބަ ހުރި.

ނަސްރުގެ ދުވަސް، އެހެންމެސް. ދުން އަސާސާ ޗަރުދި ސަލާން

އެކަންޖައްސަން، ޗަރުދި ރިދަ، ޗަރުދި ކުރަ، ޗަރުދި ހުދުން، އެހެންމެސް

ޗަރުދި ބައިވަރު އެއްޗެހި އެބަހުރި. ދުން ސަލާމަކަން އުފުދުނީ އޮތުގައި

ދިހުރާ އެއްޗެހިތަކެއް ޗޫނުއަސާސީގައި ލިބިގެން. ދުން ވަރަން ރިގެ

ބަޔަސްތަކަކުން ފަހުގައި ފަޖުރިޖީ ގިނަ ބޫފުންނަން ފުރިވަޖެހިގެންނެވި

ދުޅިން ނުކުތާއެއް އަސާސެއް ފާހަގަކުރިފައި އިނީ. ފަހަރުއްގައިވެސް

އަދުގަނޑުން އެ އެއްޗެހިސަން ރިޔާސަތުންކުރާ ވާހަކައެއްދުން. ދުން

އަދުގަނޑުން ދުކޮށްތަކުގައި ދުނިޔޭގެ ބައެއް ޗޫނުއަސާސީތަކުގައި

އެބައިރު ވަލިވަލި ދުވަސްތަކާއި ޗަރުދި ވަލިވަލި ކަންކަމަށް ނިސްބަތްވާ

ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރިފައި. ބަސް ކަހަލަ އެއްޗެހި. އަސްއެބައި

ޗޫނުއަސާސީތަކު ނުހުރޭ. ދުން އަދުގަނޑަން ހިފަނި އެއީ މާބޮޑު

ވަރުސަލައްދުނުން. ފާހަގަކުރަންފެށުމާއި ދިދުނުވެހުން ފަރާތް ގިނަ

ކަންތައްތަކާއި ފާހަގަކުރިދާން. ފެހިރަރުފެސް ހަމަ އެގޮތުން،

ކޮންމެހެއްގައިވޭ. ދުން އެޗަދުމުގެ ރައްޔިތުން ބާރުންފެއްޖެއްވާ

ފެހިރަރިއްފެސް އަދި ފެހިކަމަލިފެސް ބަދަލުވެސްވާ އެއްޗެއް. ދުން އެ

އޮތުމަކަން، ނޯތުމަކަންވެސް އަޅުގަނޑަކަށް މާބޮޑު ވައްސަލަތެއްނެތް.
ޝުކުރިއްޔާ.

ފެލިދެއަތޮޅު މެންބަރު ޔޫސުފް: بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ބަހުސްގައި މިހާރިސާބަން

ނަޢީމް ފާހަކަދެއްކެވުން: އާއިރުގައި މިވަނީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ހުރި ވާހަކަތަކަށްވެސް ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުން ރިޢާޔަތްކުރައްވާފައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ ވަގުތު ސަލާމަތްކުރުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑު އެކަންތައް ތަކުރާރު ނުކުރާނީއޭ. ދެން އަޅުގަނޑު މި ޖުމްލަ ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައި އޮތް ޖުމްލަތަން ބަލައިލާއިރުގައި އަޅުގަނޑަށް އެބަފެނޭ ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅު ގިނަ މާއްދާތަކެއް. މިސާލަކަށް 2، 4، 6، 7 މިކަހަލަ މާއްދާތައް ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅުކަމަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން. ހަމަ އެއާއެކުގައި މިމާއްދާއަށް، މިބާބުއަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި ހުރި ވަރަށް ގިނަ އިސްލާހުތައްވެސް އަޅުގަނޑަށް ރަނގަޅުކަމަށް ފާހަގަކޮށްލެވޭ. މިސާލެއްގެ ގޮތުން 7 ވަނަ މާއްދާ އަޅުގަނޑު ބަލާއިރު މިފެންނަނީ އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު ތިބެގެންވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކަށް. އާދެ، މިގޮތަށް ހަމަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ވާހަކައެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ބިރުގަންނަންޖެހޭ ތި ކޮށްލާ މިމާއްދާގައި މިފަދަކަމަކަށްނުން. އެހެންވީމާ، އެކަމާވެސް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން. ދެން އަޅުގަނޑުވެސް އެއާ ކުރިމަތިވާކަމެއްނޫން، ހަމަ ޖެހިލުންވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިރިއުޅުން ބަދަލުގެންނަ ފަހަރު ދެއްކަން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެފައި ޤާނޫނު އަދުރާގާ އިރު، ހަނދާ، ތަރިތަކާ މިފަދަ ތަންތަން އަޅުކަން ނުކުރަން. ދެން ބަނިކުރުން ފުރަގަހުގައި އެހެރަ ދިގުގައި އެއިންނަ ހަނދުފަދި އެއީ އިސްލާމްދީން ރައްދުކޮށްދޭ ހަނދުފަދިއެކޭ ބޭނުމަ އަޅުގަނޑު ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ އިބްރާހީމަކީ އެބަހުރިވޭ. ދެން އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ އެއަށްވުރެ މާ ދުރާއްދަސް، މާ އިސްލާމީވަންތަ ކަންތައްތައް ބިނާވާ ކަންތައްތައް

އެބަހުއްޓީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި. އެހެންވީމަ، ކިޔާއުވާބާއާ އެފަދަ ގޮތަކަށް ބަދަލުގެނައުން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަރީފު ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވީ ދީދީ ޙުސައިން ޝަރީފު ބުނާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ، އަލިއްލަ ފިހާރަ ރައްޔިތުން މިއަދު ބާބު ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވަޒަނާދެއްކެވުން: ކާމިޔާބު ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވަރީ ވަރަށް ފުރިހަމަކަމާ. އެގޮތުން ފުރިހަމަކަމާ ގޮތުގައި މިއަދު 1 ވަނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑު ބަދަލެއްގެނެވުނުކަމުގައި އިސްލާމް ދީނަކީ ދައުލަތުގެ ދީން ދީނަކީ އިސްލާމް ދީނެވެ. އަޅުގަނޑު ފެނޭ އެ އިސްލާމް ދީނަށް. އެހެންނަމަވެސް ދިވެހި މާއްދާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ދީނަކީ އެއް އިސްލާމްދީނެވެ. ޤާނޫނު އަސާސީގެ ދީނެއް. ޤާނޫނުއަސާސީގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާގައި ތިބެގެން އެހެން ޤައުމުތަކުގެ ޖިންސިއްޔަތު ވަރަށް ޤާނޫނަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މިއީ އެއް ޤާނޫނުއަސާސީ ދީނާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދިވެހިކަން. ދީނީ އިސްލާމް ދީނާއި އިސްލާމްދީނުގެ ތަރުތީބުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ޝަރީޢަތް. އަޅުގަނޑު ބަދަލުގެނެވުނު ޤާނޫނުއަސާސީގެ އަޅުގަނޑުމެން ބުނާ ކަމެއް ބަޔާންކުރުމުގައި ގާނޫނުތަކާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރީޢަތުން ބުނާ ޤާނޫނުއަސާސީ ވަނީ. ޝަރީޢަތާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިސްލާމް ދީން ޤާނޫނުއަސާސީ ވަރަށް ވަގުތު ދިވެހިރާއްޖެ ޤާނޫނުއަސާސީ ވެއްޖެ. ޝަރީޢަތާއި އިސްލާމް ދީނާއި ޝަރީޢަތާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ ޤާނޫނުއަސާސީ ދިވެހިރާއްޖެ އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާމް ދީނާއި އަޅުގަނޑުމެން ފަހުން ޤާނޫނުއަސާސީ ދީނާއި ޝަރީޢަތާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެހެން ޤާނޫނުއަސާސީ ވަނީ. އެހެންނަމަވެސް ދީނީ ޝަރީޢަތާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ދީނާއި ބަދަލު ބާރަށް ޤާނޫނުއަސާސީ ދިވެހިރާއްޖެ އަޅުގަނޑުމެން ފުރިހަމަ އެއް ބުނުން ޤާނޫނުއަސާސީ ދިވެހި

ޤާނޫނުއަސާސީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިން ދިމާވި އިންޓަރޕްރިޓޭޝަން ނޫނީ މާނަކުރުމުގެ މައްސަލަތައް ދިމާވެފައިވާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ޤަވާޢިދުތަކުވެސް އަދިވެސް ހަމަ ޕާލިމެންޓުގެ ކޮމިޓީން ޕާލިމެންޓަރީގައި މެމްބަރުން މިއީ ހަމަ އެންމެ ބާރުގަދަ ކޮމިޓީތަކަށް. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އިދާރީ އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރާއި ބާރުކުރުން، 7 ވަނަ މާއްދާގައި އެބައޮތް. އާދެ، މިގައި ޕާލިމެންޓުގެ ކޮމިޓީން މެމްބަރުން އިދާރީ އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކަށް. ބަޔަކު ބޭރުގައި ހުރިހާ ކަމެއްގައި އެބައޮތް "އެއްބަޔަކު ފަނޑިޔާރު ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް" މިހެން ލިޔެފ. މިމާއްދާގައި އަޅުގަނޑު ޤަވާޢިދުތަކުގައި ޕާލިމެންޓުގެ ކޮމިޓީން ހަމަ ޕާލިމެންޓަރީގައި މެމްބަރުން އެންމެ ބާރުގަދަ ކޮމިޓީތަކަށް. އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކަށް ބަޔާންކުރެވި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައެޅިގެން ހުރެނީ ކޯޓުތަކަށް އެބަޔަށް ލިބިގެންވާނެ އިދާރީ އެއްވެސް ފަރާތަކަށްނޫން.

އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މިއުޅުނީ ރާއްޖޭގައި ތިންބާރު ފަރިހަމަކޮށް ވަކިކުރަން. އެޖަމާ ދިވެހިރައްޔިތުން މިހާރުވެސް ރިޔާސީ ނިޒާމަށް ވޯޓުލާފައި. އެހެންވީމާ، މި ޕާލިމެންޓުން ތިބެމުންނަން އެކަން ފެނިވަޑައިގެންނެވޭތަ. މިއީ ތިންބާރު ބަހާލެވޭ ވަކިކުރުމައި. އިދާރީ އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެން މިއީ ހަމަ އެކަނި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކަށް. އަޅުގަނޑު ދެންނެވިހެން 9 ވަނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑު ކުޑަކޮށް ކަންބޮޑުވާ މާއްދާއެކެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެބައޮތް ލިބިގެން ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ދަށަށް ޕަސްކުރުން. އޭގެ ފަހުން މިބޭފުޅުން މިއަދު ބޭރުގައި މިވާ މުޅިރާއްޖެ ދިވެހިރައްޔިތުންނަކަށް.

އާދެ، ދިވެހިރައްޔިތުންނަކަށް މިހެން އޮންނަގޮތުގައި 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަކީ އަޅުގަނޑު ކުޑަކޮށް ކަންބޮޑުވާ މާއްދާއެއް. އެއީ ދިވެހިރައްޔިތަކަށް އުފަން ކޮންމެ ދިވެހި ދަރިއަކީ ދިވެހިރައްޔިތެއް ފަދައިން މިއޮންނަނީ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ބިދޭސީންނާ ކައިވެނިކޮށްގެން ދިވެހިންނަށް އެބައިން ދިވެހި ދަރިން ލިބުމައި. އެހެންނަމަވެސް ބިދޭސީ

ޒަމާނުއްމަތުގައި އުޅޭ ދިވެހި ކުދިން، އެއީ ދިވެހި ވަންހަޑައަކަށް ނުވަތަ ދިވެހި
ބައެއްޖެހިއަކަށް އުފަން ކުދިން އެހެން ދިރުމައް ޒަބޫލުކުރަމުން
ހިސްގަނޑާއިރުގައިވެސް ނުނި އެހެން ދިން އެމިހުން
ޒަބޫލުކުރަމުންދާއިރުވެސް ދިވެހި ޖާސްޓިސް ދިޔަމަކި ނުވަތަ ދިވެހި
ސިޓީޒަންޝިޕް ދިޔަމަކި އަޅުގަނޑަށް ޒަބޫލުކުރެވޭކަމުއްނުން. އެހެންވީމާ،
މުސްތިމަރުކަމުގައިވުން، ދިވެހިރައްޔިތަކަށްވުން، ސަރުތުކުރުން
މިޒާނުއަސާސީން މުހިންމުކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ޒަބޫލުކުރެވޭ. އެއީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަމާންކަމާއި....

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޔަތުޝީދި މުންބަރު، ވަގުތީހަރަފަސްއާޗް.

މިވަގުތުމަޖިލީހުގެ އޮނގަނޑު މެންބަރު އާމާސްކަމުގެ މިހާރުވަރުގެ ސިޔާސީ އިސްލާމްދީނާކަމަށް އަޅުގަނޑަށް
ޒަބޫލުކުރެވޭ. އިއްޔަތުޝީދި ރައީސް، މިޤާނޫނާއި ބެހޭގޮތުންވެސް ފެށުން މެންބަރު ޖާބިރު
ވާހަކަދެއްކެވުމަށް ތިލާއްވީ 2 މިނެޓް. 3 މިނެޓް. ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުވެސް ނ.އަތޮޅުގެ އިންތިޚާބުދާއިރާ ހުރި މެންބަރެއް.
އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެ ރަށްތިއްބުންނަށްވެސް ވަރަށް ދެރަކަންތައް މިދަނީ
ކަންތައްތަކެއްވުމުން. އެހެންނަމަވެސް އިއްޔަތުޝީދި ރައީސް ތިޔަރައްވާ
މަސައްކަތްތެރިކަން ޝުކުރުއަދާކުރަމުން އުނިންނާނަން.

މާލޭސްމަޖިލީހު އޮނގަނޑު މެމްބަރު އަށްސަލާމްއިޒާއީލުމް އިއްޔަތުޝީދި ރައީސް. މިބާބާއި ބެހޭގޮތުން
އަޅުގަނޑަށް ހިފަނީ ދެން މާދިގުކޮށް ވާހަކަދައްކަވާކަށްނެތީ ކަންނޭނގެ. އެއީ ޙަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހުރިހާ ބާރުވެރިވުމެއް ދާދި އެކަށީގެން މިހާރު ކިޔާފައިވާނެ. އެހެންނަމަ،
އަޅުގަނޑު ދެކެނީ މިބާބުގައި ޖުމްލަކަމަށްގެ ކަރާގައި އަށް
ޤާނޫނުއަސާސީން އެ އަށްވަނަ ހަމަ އުނިއިތުރުކުރުމާ ވަރަށްގިނަ
މާއްދާތަކެއް ގެނެވިފައި ވަނީ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު އެއްކަލަމް
ފާހަގަކޮށްލާނަން. އެއީ މިހާތަނަށް އަޅުގަނޑުމެން މިމަޖިލީހުގައި ބަޔާއް
ކަންތައްގައި ދީބާ ދީބާއަށްކަން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް، އިސްލާމީ

އުސޫލުތަކާ މިހެން ކިޔާލީފަ ބަޔަކު ބޭރުގެން ތަރުކާވެއްޖެކަން އެކަމާ ކަންބޮޑުވެވަޑައިގަންނަވާ ކަރަދާސްތަކަށް ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވި. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް ކުޑުކުދިންނާ އަވަސްއަވަހަށް ދަރިންނަށްވާލާނަން. 5 ވަނަ މާއްދާގެ އަރިމަތީ ސުރުހީގައި މިހާރު ޤާނޫނުހުރުމުގެ ބާރުގައި، އެ އާބާދުކުރުމަށް މާއްދާ ޤާއިދުގައި މިއަދުންނަސް "ދިވެހިރާއްޖޭގައި" އަޅުގަނޑު ދޭކޮޅުގައި އެއީ ހަމަ އެގޮތަށް ލިޔުއްވުނުޖެހުނުކަމެވެ. އޭގެ ސަރަހައްދުތަކުގައި އާދަޔާއި ގައިން ކުރުގެ ފުރިހަމަކުރުން އެކަން އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތުން، އޮޅުންއަރާ ނުދިނުމުގައި ބޭކާރު ލިޔުއްވާ އުޅޭގޮތް އެއީ ރާއްޖޭގައި. އެހެންނޫނަސް ކަންމިހެން މިހެން ނުލިބުނަސް އެންމެ ރަނގަޅުވާނެ. މިހެން މިދިޔުން ސަރަހައްދުގައި ބަޔަކު އެހެން އިސްލާމްދީނުގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބުނު ބޭނުން. މިސާލަކަށް ދަރިންނަށްލާނަން އަސާސީ ބަޔާން މިނިވަންކަމާބެހޭ ބާބުގައި، އެބާބުގެ 6 ވަނަ މާއްދާ ބައްލަވާލައްވާ. އެބާވަތް ދިވެހިން "ވަރު، ޖަމާޢަތްތަކާ" މިލްކުޖެހޭ ކުރިމައްޗަށް އަޅުގަނޑުމެން އިޖުތިމާޢީ ހައްޤުތަކެއް "އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި" ދެން ހަމަ ޖުމްހޫރިއްޔާ އިންސާފު. އެއްވެސް ތަފާތެއް ގެންނަނީކީއެއްނޫން. އަދިވެސް އެހެން މިސާލެއް ދަރިންނަށްލާނަން. ޖަޒީރާ ޤާނޫނުއަސާސީ ބާބު، 1 ވަނަ މާއްދާ (ނ) އެއީ. ވަނީ ޤާނޫނު ޖަމާޢަތްތަކުގެ ހަމައެކަނި "ޤާނޫނުއަސާސީއާއި" އޭގެ އެއްވެސް ހަމަ ކުރީގައި އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވި "އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި" އާ. އެހެންވީމަ، އެއީ މިދަންނަވާ އާންމުގޮތެއްގައި ހަމަ މި އޮޅުންލެވޭ ކުރުމަށް ލިޔުއްވާ ގޮތަށް. އެހެންވީމަ، އެވާހަކަ ދަންނަވާލަން. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އޮތީ ހަމަ ކުރީގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތަށް ވަންސަވިހަކަށް އަހަރުކުރިން މިޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގައިވެސް ދެކެވުނު އަދި ވާހަކަދެއްކޭ ދިވެހި ދައުލަތުގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީނު. ދެން ބައެއް މީހުން ސުވާލުކުރި އޭރުގައި ދައުލަތުގެ ދީނަކީ. މީހުންނަކީ ދީނެއްނޫ. ރައްޔިތުންނަށް، ކަންބޮޑުވެއްޖެ. ދެން އެފަދަކަމެއް ވަރަށް ގިނަ ބަހުސްތަކެއް ކުރިއިރުވެސް އެންމެފަހުން

އާހިރުގައި ޒުވާނުގައި ލިބުނީ ހަމަ ދިވެހިދަރުމަތުގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީން.
އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުމެންވެސް މާބޮޑު މައްސަލައެއްނުޖެއްސަވާ.
އެއަށްވުރެ މާބޮޑުތި ދީންވެރިންތަކެއް ތިބެގެން ނިސްބަތުވުމުގެ
އެފަހަރުވެސް، މިފަހަރުވެސް މިއޮތީ. އެހެންވީމަ، ދަންނަވަން މިއުޅޭ
ވާހަކައަކީ "ދިވެހި ދަރުމަތުގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީން" ބުނުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން
ހިފަނީ އަދި އެބަސްހުރިން އިސްލާމީކަރުދާސް. މިސާލަކަށް ބުނާކަމަށްވާނަމަ
"ދިވެހިދަރުމައްޗަކާ ނުވަވަނަ އިސްލާމީދައުލަތްތެރި" މިހާރަށްވުރެކޮޅަކާ. ދެން
ހަމަ އެއާއެކު ހަމަ އެކަހަލަ އެހެން ތަންތާޒާއްފެސް އެބައަތް.
"ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ބަސޭ ދިވެހިބަސް" އެހެންކަމަށްވާއިރު އާދ
އަޅުގަނޑުމެން ބުނާން ބަސްތަކެއް ދިވެހިބަސޭ ޤައުމީބަސް
ބުނާކަމަށްވާއިރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ރަސްމީ ލިޔުންތަކެއް
ހުންނަނީވެސް ދިވެހިބަހުން ލިޔެފައި. ދިވެހިބަހުން ލިޔާ ލިޔުމެއްގެ
ސަރަހައްދު އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި ދިވެހިރާއްޖެ ތެރޭގައި ހިނގާކަމެއްގައި އެއް
ބަޔަކަށް އެއްކޮށްއްޔާ ފުރިހަމަކޮށްނުވާނެ. މިހެން މިސާލެއް އަޅުގަނޑު
ދަންނަވާލާނަން. ޤާނޫނު މިފަދަ ކަންކަމެއް ވަގުތުވެސް ނޫންނޫން ކަންނުނެ.
ގެ.ދ. ދިއްކަތޮޅި ފެންބަރު، އެއް އެމަނިކުފާނުގެ އަމިއްލަ
ކަންފުންޖެހޭގެ ދަށުގައި ޤަވާޢިދު ބޭނުމަށް އަޅުގަނޑު ހަނދާންވެނީ. ބޭނުމެއްގައި
ލިޔުނު ލިޔުމެއްގައި، އެހެންގޮތަކަށް ބޭނުންވަ ސަރުކާރުން ދީން ލިޔުމެއް
އެއީ. އެލިޔުމުގައި ދިވެހިބަހުން ޢިލްމީ އެމަނިކުފާނުގެ އެބޭފުޅާ ޢިލްމީ
ކަންސަރުކާރާވާފައި. އެހެންވީމަ، އެހެންވެގެން ނުވާނެ. ދިވެހިބަހުން
ޢިލްމާއި އެ ޢިލްނަންނަޖެހޭ ސަރުކާރުތަކުގައި. އެވާހަކަ ދަންނަވާލަންވެގެން
ދިއަޅުތޮޅި ރައީސް. އަޅުގަނޑުވެސް ބޭނުންވަނީ އިލްމު ވާހަކަދައްކާ
މިއީ ހަމަ ރަނގަޅު މިސާލެއްގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަންނަން ހުރިހާ
ބާރުގަނޑުވެސް. ޝުކުރިއްޔާ.

އިބްރާހިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރުދަންނަވާލާނަން. އާދެ، އެއީ އަޅުގަނޑަށް ހަމަ މި ޑްރާފްޓް ރަނގަޅުކަމަށް ފެންނާތީވެ އިނގޭތޯ. ގިނަ ޑްރާފްޓްގައި މިވާ ގިނަ މާއްދާތަކާއި އަޅުގަނޑު ހަމަ ތާއީދުކުރާ މާއްދާތަކެއް. އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން ގިނަ ބަހުސް މާއްދާތަކުގައިވެސް ޝަރީޢަތާ ނުވަތަ އިޚްތިލާފު އަސްލުގައިވެސް އެއްބަސްވެވޭނެ ޑްރާފްޓާ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ. އެހެންނަމަވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ، އާދެ، ދަޢުލަތުގައި އަމިއްލަ ވެރިކަމާއި ރައްޔިތުން މިބާބުގެ އެއްވަނަ މާއްދާއަށް އަދަދުން ބަލައިލާ ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ ހުށަހެޅުއްވިކަމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް އެމަނިކުފާނު ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ ހުށަހެޅުމުގެ އެންމެ ފުރުޞަތުގައި ކޮޅަށް ބަދަލެއް ގެންނަން އެބަޖެހޭ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެއީ ހިތުގެ ކަންތައްތަން. އެހެންވީމަ، އެ އިސްލާހުތަކެއްހުށަހެޅުއްވިއިރު ރަނގަޅުވާނެ. މިނިވަން އިސްލާމީދައުލަތެއްވުން "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއި ޤާނޫނުއަސާސީއަކީ." އެހެން އިންނަންޖެހޭނީ. "ޤާނޫނުއަސާސީއަކީ." އެހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެއީ ހިތުގެ ކަންތައްތަން. އެހެންވީމަ، އެކަން އަޅުގަނޑު އެއްބަސްވަނީ އެއީ ކަންތައްތަކުގައި ނަޒަރިއްޔާ އިސްލާހުތަކެއްހުށަހަޅާފައިވާކަމުން. އެހެންވެއްޖެކަމުގައި ވަނިކޮށް މިއީ ވަރަށް ފުރިހަމަ އިސްލާހެއް. އާދެ، ހަމަ އެއާއެކު އަދަދުން ބަލައިލާ ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ 5 ވަނަ އިސްލާހުގައި "ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިސްލާމީ ޖުމްހޫރިއްޔާ" މިބަސްތައްވެސް ނަމަ ވަކިން ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެއީ އިސްލާހު އަޅުގަނޑު ވަކިން ތާއީދުކުރަން. އެއާއި އަދި މިގޮތަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ ގައިމުވެސް މިހުށަހެޅުމަށް ފުރިހަމަ ތާއީދުކުރަމަ، އަޅުގަނޑު ރައްޔިތުން ބޭނުންވަނީ ހުރިހާ ސަރަޙައްދަކުން އުފެދިފައިވާ ގޮތުގައިވަނީ. ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސް އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތަށް، މިދަންނަވަނީ އަދި ގޮތުން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު، އިސްލާމީ ދައުލަތެއް، އިސްލާމީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާ މިކަހަލަ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާތީވެސް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަމުންނެވެ. އެއީ އަޅުގަނޑަށް އެންމެބޮޑަށް އެންމެ ރަނގަޅު "އިސްލާމީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާ" މިގޮތަށް އޮތުން. އެހެންނަމަވެސް ހަމަ

ދެން މި ޕްރޮފެޝަން އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އަސްލުގާ ހުސްނުއިސްތިއުމާރު ހުރަހެއްކަމުގައި ހުރަހެއްކަމަށްވާތީ އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. 4 ވަނަ ޗާޕްޓަރގެ އެއީ 12 ވަނަ އިސްލާހު. އާދެ، ދެން ހަމަ އެންމެބޮޑަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ ތާއީދުކުރާނީ އޭގެ ހަމަ އަށްވަނަ އިމްޕީޗްމަންޓް މެންބަރުން ތަކުން އަސްލަކީ ހުރަހަކުތަކަކީވާ ދިވެހި ދިދައަށް ބަދަލު ގެނެސްދޭން އެމަނިކުފާން ހުރަހަކުތަކަކީވާ ހުރަހެއްކަން. އާދެ، އެއީން އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަން އެމަނިކުފާން އެހުރަހަކުތަކަކީވާކަމުގައި މި ފާސްކުރެވޭނޭ ގޮތަކަށް. އާދެ، އަޅުގަނޑު، މިހާރު އެބަ ހިފާން އުޅޭ ކަރަށް އަޅުގަނޑުމެން މިއަދުގެ ހަޔާތުގެ ސިޔާސީ ފުޓުން ބޭރު ހަރުހުސްކުރުވާ ދިދައިގެ ސަރަޙައްދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަދަލު ސިޔާސީގެ ތަރައްގީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިވެހިރައްޔިތުން ފިޔަވަޅުގެން ލިބިން މިޖުމްލަ. އެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤާނޫނީ އުޅެނީ. އެހެންވީމާ، މިކަންކަމުގައި މުސްތަޤުބަލްގެ ތަރައްގީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް އެމަނިކުފާން. އާދެ، މިއީ އަސްލާ ޖަޒީރާ ފާއިތުވެދިޔަ އަޅުގަނޑުމެން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު، ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

ޗާދިއްޕޫގެ މެންބަރު ހުސައިން އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: މިފަދަމަށް. ވަރަށްގިނަ މިއަދު ކަނޑު. އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުންނަށް ވެސް މިއީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. އެހެންވީމާ، ފައިސާ، ރަސްމީ، ކަނޑު ރަށް ހިތާމަ ރައްޔިތުންގެ މައްސަލަ އަދި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު، ވަގުތުހަމަވެއްޖެ.

ޗާދިއްޕޫގެ މެންބަރު ހުސައިން އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އުނގެނުމުގެ ދިރާސާ އަޅުގަނޑުމެން ދުނިޔޭގެ އެންމެދުރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވަމުން ޝުކުރިއްޔާ. ދެން ވަރަށްދުރަ މިހާ ކުރެކުރަ ވަގުތުކުރެވި ލިބޭކަން އަޅުގަނޑުމެން ކަހަލަ ނާޒުކު މިހުންނަން.

މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، އަޅުގަނޑުވެސް މިހާރު

ޝާހިން ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ހުށަހެޅިފައި ހުރި ހުށަހެޅުންތަކަށް ބަލައިލާއިރު އަޅުގަނޑު އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ޤަރާރުގައިވާ 7 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާމްދީނާވެސް ގުޅޭގޮތުން. އެ އިސްލާމްދީނަކަށް ބަލާއިރު، އެ އިސްލާމްދީނުގައި މައިގަނޑުގޮތެއްގައި މިއޮތީ އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމްކުރާ ފަރާތުގެ ތެރޭގައި އުއްމަތަ ފަސޭހަތާރު އެއްކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް. މިހެން ހުރަހަކާ ހުރަހުގެންމަކަން ބަލައިލާ އަޅުގަނޑު އެނގޭ ފުރަތަމަ ބަލައިލާން މިހާރުވެސް ބޭނުންވަނީ އަޅުގަނޑުމެން އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުއަސާސީއަށް. މިހާރު އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ 1 ގައި މިއޮތީ ބާރުތަކެއް ބެހިފައިވާގޮތް. އެހެން އޮޅުވައި 2 ގައި އަންނާ މިއޮތީ މިޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާގޮތުން، ރާއްޖޭގައި އެއްކޮށް އިބާރާތުގައި އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވަނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރާ ކޯޓުތަކަށް. މިއީ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައިވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން އަދި މައުލޫމާތު ލިބުނުގޮތުންވެއްޖެއްޔާ އެކަމާ ފުރަތަމަ މިޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާމްދީނުގެކަމުން ވަރަކާދުވަން ދިޔައިރުވެސް ސުޕްރީމްކޯޓުން އަދި ޤިޔާސްގެ ވާހަކަ ވަރަށް ގަދައަށް ދައްކާފައި. ވަރަށް ފުޅާކޮށް އެކަމާބެހޭގޮތުން ވާހަކަދައްކާފައި އެންމެ ފުރުޞަތު އެބައި އަސްލާވެސް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ބާރު ލިބިދޭކަން ނިމިގެން ދިޔައީކަމަށް. ހަމައެކަނި މިހާރު އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 39 ވަނަ މާއްދާގައި މިއޮންނަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަދުލު އިންސާފު ގާއިމުކުރުމުގެ އެންމެ އިސްތިއުނާފީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާ. މިހެން ލިޔުވިގެން ދިޔައިރު، ޤާނޫނު ވަޒަނާއިގެ ބާރުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެނގިފައިވާގޮތުންވެއްޖެއްޔާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަދި ފަންކްޝަން އޮފް ޖަސްޓިސް ނުވަތަ އަދުލު އިންސާފުކުރުމުގެ އެންމެ އިސްތިއުނާފުގައި އޮތްކަން

ތިޔުންކަމުގައިވިޔަސް އެކަމުގައި ބޭރުފަޅުގައިންގަންނަވާންކަމަކާއި، މިގޮތުން ވާހަކަ ދެކެވުމުން ދިޔަ. އަޅުގަނޑުމެން ބައެއް މީހުން އެގޮތުން ހިކޮށްގެންވެސް ތިބި. އެހެންނަމަވެސް އެއީ ކަންތައް ހިނގާގޮތަކީ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭނެ. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައިވެއްޖެއްޔާ އެއީއެއްނޫން ކަންތައް ހިނގަމުންދާގޮތަކީވެސް. މިހާރު ހަމަ ޢަމަލީގޮތުން އެންމެ ފުރަ މަޖުބޫރުކަމެއްވެސް ތަޢާރުފުވުމުގެދުރާއާ އިލްތިމާސް ހުރަހަވައިގެން ނިންމާ ނިންމުންތަކެއް. އެހެން ނިންމާގޮތަށް ޤައުމުން އެއީ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުންވެއްޖެއްޔާ ހަނގުރާމައެއް ނޫން. އޭގެ ސަބަބުން މިހާރު، އަޅުގަނޑުމެން އަސާސީ ސިފައިގެ ގޮތުގައި ވަކިގޮތަކަށް މިއަދު ކަނޑައަޅާފައި. އެއީ 20 ޖުލައި 2006 ގައި މިނިސްޓަރު މަޖިލީހުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުމަތީގެ ތިނަގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޢަދުލު އިންސާފު ގާއިމުކުރުމުގެ އެންމެ އިސް ފުރާނައާ، ސުޕްރީމް ކޯޓު. އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެންމެ އިސް ފަރާތަކީ ޗީފް ޖަސްޓިސް ފަނޑިޔާރު، މިގޮތުން ތިއްބެވި. މީހުން ތިއްބެވިއިރު އެވެ، މިގޮތުން އުސްތާޛުމެން އަދި އަޅުގަނޑުމެން މީގެ ކުރީގައި ވާހަކަދައްކާ އުސްތާޛެއް ކަނޑައަޅާ ނިންމާފައި، ފަހުން އަށްއެކާ މިހާރު އޭގެ ތަރުތީބުން އިސް ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ކުރިއަށް އުއްމީދު ފަނޑިޔާރުގެ ބައި ހިމެނޭކަން އަޅުގަނޑު އެއްގޮތަކަށްވެސް ޤަބޫލުކުރެވޭކަމުން. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައިވެއްޖެއްޔާ، އާދެ، ޖެހޭނީ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު އެވިދާޅުވިފަދައިން ހުރިހާ ކޯޓުތަކަކީ ތިބެގެންވާ ބާރެއް އެއީ. އެކުލެވޭ މަޖިލިސް މި ކޮމިޓީ 1 އަހަރު އަޅުގަނޑުމެން ދައުލަތް ބިނާވެގެންވާ މައިގަނޑު ކަނޑައަޅާ ތިބިފައިވާ ކޮމިޓީ. އޭގެ ފަހުން އަންނަ ތަރުތީބުން މީހުން ފެނިގެން ކުރި ފަހަރުއިން ދިނީ. އެހެންވީމާ، އެގޮތުން ބަޔާންކުރި، 7 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު އޮތްގޮތުން ބާއްވަމާ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައިވެއްޖެއްޔާ ވަރަށް މުހިންމުކަމެއް. އުއްމީދަކީ ފަސޭހަކަމާ އެއްވެސް އިތުރު ބާރެއް، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ތިބޭގޮތުގެ އިތުރު ބާރެއް ދެއްވޭނެ ފަރާތެއް ނޫން. އެހެންވީމާ،

އެކަށީގެންވާ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުން އެއްބަސްވެގެން ބަލަހައްޓާނެ އުސޫލުތައް

ފަރާތުން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު
އައްބާސް އިބްރާހީމް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމައްޗަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ބިލަށް، އަޅުގަނޑުމެންވެސް ދަންނަވާނީ ޖެހިލުންވާ ތާއީދުކުރަން ވަރަށް ރަނގަޅުގޮތެއްގައި ބައްލަވާ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބާބަށް. އަދި އަޅުގަނޑު، އެކަމުގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ މިހާރު ހުށަހެޅިގެން މިންގަނޑު އެބަ އިސްލާމްދީނުގެ މައްސަލަތައް ވަރަށް ރަނގަޅަށް މިބުނެވި އެކުލަވާލެވިފައިވާ ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ. އާދެ، މިހާރު މިއަދު ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާމީ ޤަވާޢިދު ބަޔާނުގައި، އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވާލީ، މިހާރު މި 1 ވަނަ މާއްދާއާއި އަދި 2 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާމީ ޤަވާޢިދު އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ހަމަ އެހެންވީ، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިދަ ޤާނޫނީ ބަސްތަކާ ވާހަކަ އަދިވެސް ޢަމަލުކުރެވޭ މިއަދު އިސްލާމީ ހުށަހެޅުމަކީ ބޭރުގެ އެހެންނަހަމަ އިސްލާމީ އެއް ވަރަށް ރަނގަޅު މަޖިލީހުގައި ހުށަހެޅިގެން އިސްލާމީ ޤާނޫނާ އަޅުގަނޑު ދެކޭ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރަނީ، އެހެން ލިޔުމުން ފަހަރެއްގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު އެއް ދިވެހި ބަހަށް، މަލިކުގައި ބޭނުން ކުރަމުން ގެންދަވާ ދިވެހި ބަހެއް، އެބަސް ބަނދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެއްލިގެން ހިނގައިދާނެ. އެހެންވީމާ، ދިވެހިބަހަށް މިހެން ބުނެފައި ހަމައެކަނި ޢަމަލުން މިނިސްޓަރުން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަކުން. ހަމަ ތަފާތުކުރަން ރާއްޖެގައި ވާހަކަދައްކަނީ އެބަހުރި، އެހެން ވިދާޅުވެ ނުވިއަސް. ދެން ތަފާތުއަތަށް މިއީ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަގޮތް. ދެން އަޅުގަނޑު ހިތަން އަރަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ދިދަ، އެ ބަދަލުކުރުމަކީ އެއީ އަޅުގަނޑަށް ވީ ހިތްވަރާ ކަމަކަށް ނުވެއެ. އެހެންވީމާ، އެއަށް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދު ނުކުރެވޭނެ އެހެން ދަންނަވާނީ. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އެބަ ވާހަކައެއް، އަޅުގަނޑު ވިލާގަޔާކަށް ފަހަރަކުރުވިގެން ގޮސްދާނެ މިދަ މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑަށް ކުރެވުން މަސައްކަތް އިސްލާހުކޮށްލިކަމާ ކުރިއާބަ ވެއްޖެއް. އާދެ، އެއީ އަޅުގަނޑު މިދައްކާ

ވާހަކައިން ބައެއް ބާރުލުންގެ ހިތްޖެހެނީ ބިރުވެރިކަން ވަދެއްޖެ. އާދެ، އެބިރުވެރިކަން މިވަނީ ފަހަރެއްގައި މިޤާނޫނުއަސާސީ ރައްޔިތުން ފާސްނުކޮށްފާސްކުރާކަމަށް. އެހެންގޮތަކަށް ދަންނަވާނަމަ ރައްޔިތުންގެ ކުރިމަތީގައި އަދުވެއްޖެދާނެކަމަށް ބިރުގަނީ. އާދެ، އަޅުގަނޑު ބިރުގަންނަނީ الله ދެކެ. އަޅުގަނޑު އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ބިރެއް ނުގަންނަން. އަޅުގަނޑު މަޖިލިސް ރިޔާސަތުކޮށްލައްވާ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިބްރާހީމް މުންތަޒު. ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް ގއ. ގ އިބްރާހީމް މުންތަޒު އަބްދުالله ޒާހިރު.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަބްދުالله ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން: އިބްރާހީމް މުންތަޒު ރައީސް، އަޅުގަނޑު އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ދެންމެ ވާހަކަދެއްކެވި އިބްރާހީމް މުންތަޒު އެވިދާޅުވި ވާހަކައިން އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށްބޮޑެތި ޒުލުމް އަރައިގެން ދާނެހެން. މިވާހަކައި الله ދެކޭ މެނުވީ ބިރުގަންނަ އެއްވެސް ފަރާތެއް، އެހެން އެއްވެސް މެންބަރަކު އެހެން ފަރާތަކަށް ބިރުގަންނަކަމު◌ެއް އަޅުގަނޑަކަށް އުނދަގޫއެއް ނުވޭ. ހަމަކަށަވަރުން އަޅުގަނޑުވެސް ބިރުގަންނަނީ الله ދެކެ، ހަމަ އެ މެންބަރުވެސް ބިރުގަންނަ ފަދައިން. އެހެންވީމާ، ރިކުއެސްޓަކީ އެވާހަކަ ދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑަށް ޔަޤީން އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮންމެ މިހާރުވެސް އިސްލާމްދީނާއި ވިހުރި، ބިރުގަންނަންޖެހޭ ފަރާތަކީ الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް. އެހެންވީމާ، އެހާއެއްޗެއް ދެން އަޅުގަނޑު އިތުރު ފުރުޞަތެއް، އިބްރާހީމް މުންތަޒު ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމުގައި ވިދާޅުވީ އެއްޗަކުން އަޅުގަނޑުމެން ހުރި އިޙުތިރާމުން އެއީ ވަރަށް ބޮޑުނުކުތާތަކެއް. ހުށަހެޅިގެން ނުދިއުން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން

އަދާލަތަށްޓަކައި ހުރި ވާޖިބު އަޅުގަނޑުމެން ހަނދުމަފުޅު ބަހައްޓަވައިގެން، މި ޤާނޫނުއަސާސީ ނިންމުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ކޮށްދެވޭން، ދުވަސް އެންމެ އަޅުގަނޑު މުދާ ނުވަތަ އަޅުގަނޑު މަސައްކަތްކަން އަޅުގަނޑުމެން ޤަބޫލުކުރަން އަޅުގަނޑުމެން އެމަސައްކަތް ކުރިޔަސް އެއީ އެންމެ އަޅުގަނޑު ކަންތައްތަކެއް ޤަބޫލުކުރެވިގެން ހުރުން. ދެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑަށް ދެންނެވުން އުޅުން އެއްކަލާކުން ކަންތަކުގެ، އެންމެ އަޅުގަނޑު މުދަލަކީ މިއް. ބަދެރިކަމާ ހަމަ އަޅުގަނޑު މުދަލަކީވެސް އެއީކަމަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަންޖެހޭ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މި މަސައްކަތްކޮށްދިނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެކުވެރިކަމާއި އެއްބާރުލުމާއިއެކުގައި މިކަން ނިންމުން އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޮޑުކަމެއް އަރައިގެން ދިޔަ މަސްއޫލިއްޔަތުކަން އަޅުގަނޑުމެން ހަނދުމަފުޅު ބަހައްޓަވައިގެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ގެންދެވުން އެދެން. އާދެ، މިހާރިސާބުން އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ހުސްވަގުތުކޮޅު އަރުވަން، 4 ޖަހާއިރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވަޑައިގެންނެވުމަށް އެދި ދަންނަވާލަމުން.

[އިންޓަވަލް 15.30 ން 16.00 ށް]

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ގޮނޑިތަކުގައި އިށީނދެވަޑައިގެން ދެއްވުން އެދެން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ދިޔާނާ ސަޢީދަށް އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު އަރުވަން. ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް، އެހެންތޯ. އާދެ، މ.އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަހީދު ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

މުލަކަތޮޅު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދެ، އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ނަގަން އެއިރުގައިވެސް އެދިނީ ގޮތު.

އަޙްމަދު ޝަވީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން: ގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢައްބާސް އިބްރާހީމް ވާހަކަފުޅު ނިންމަވަމުން ވިދާޅުވި ވަރަށް ބޮޑު ބަޔާނާއި ހިލާފު ވާހަކަފުޅެއް. އެއީ އެމަނިކުފާނު މަޖިލީހުގައި ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުތަކަށް ދީނާއި ބޭނުމުން ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުތަކާއި ގުޅިގެންނޭ މިހާރު މިއޮތް ދައުލަތާއި ރައްޔިތުންނާއި އަމިއްލަ ވެރިކަން، މިބާބުގައި އިސްލާމީ އުސޫލުތަކާއި އަދި ދައުލަތުގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީން މިގޮތް ހިމެނިގެން އައިސްފައި މިއޮތީ އެމަނިކުފާނު ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅު. އެމަނިކުފާނު އެކަން ފުރިހަމަކުރައްވައިދީ. އެއީ މާނަ ދޭހަވާގޮތަށް އެވާހަ◌ކަފުޅު ގެންނެވީ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އެއީ ވަރަށް ބޮޑު ބަޔާނާއި ހިލާފު ވާހަކައެކޭ. އެމަނިކުފާނު ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުތަކުންނެއް ނޫން މިބާބުތަކަށް ބަދަލު ގެނުވުމުގެ މާކުރީގައިވެސް މިބާބު އޮތީ ތަޢާރުފު ނިމިފައޭ..

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު އަޅުގަނޑު އެއާއި......

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ ކުރިއަށް ގެންދެވުން)

މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަވީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން: މަނިކުފާނު ވަރަށް ބޮޑު އޮޅުމެއް އަރާކަމެއް. އެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް އޮޅުންފިލުވައިދިނުން އެބަޖެހޭ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ ބޭނުމުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިދީން އެހެންނޫނޯ. ދަންނަވާފައި ދެން މިހާރު ދެން ތިޔޮތަން ކަންތައް ގެންދިއުމަށް ވަރަށް މަސްލަހަތު ގޯސްވެގެން ދާން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު. އާދެ، ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނަންގަވީ. އެހެންނަމަވެސް، އާދެ ބޭނުމުން އަދި އެހެންވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ނަންގަވާއިރު އެކަމާބެހޭ ބޭނުމުން އަޅުގަނޑު ފެންނަ އެއްޗެއް ދަންނަވާފައި އިރުޝާދު ނިސްބަތްވެގެން އެއީ އެހެންނޫނޯ. ދެން އަނެއްކާ ކުރަންޖެހިގެން މިގޮތަށް ވާހަކަ ދެއްކެވީމަ ދެން އަނެއްކާ

އަނެއްކާވެސް އަނެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ނަންގަވާނީ އެހެންނޫންތޯ.
އާދެ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ހިރިސްދުވަޔާއިގެންދެވުން އިނގޭތޯ. މިހާރު ދެން ރަނގަޅުވާނީ އެހެން ހުށަހަޅުއްވާ. އާދެ، ހިރިސްދުވަޔާއިގެންދެވުމާ. އާދެ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒާހިރު ސަލީމް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒާހިރު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދި ދަންނަވައިލީ ދެތިން ނުކުތާ ފާހަގަކޮށްލުމުގެ ބޭނުމުގައެވެ. އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް މިޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާއަށް މިއޮތީ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ބަޔާ ދިވެހި ބަސްކަމަށް މިއޮތްބަސް ފުރަތަމަ ރާއްޖޭގެ، ފަހު ރާއްޖޭގެ އެންމެން އަމިއްލަކަމުގައި ދިރިއުޅުމުގެ ދިވެހިން ވާހަކަދައްކާ މާދަރީ ބަޔާ ދިވެހި ބަސް މިޤައުމު އިސްލާމީ ދީން އ.ގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުއްލާ ޝަރީފް ހުށަހަޅުއްވަން އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އެގޮތުން ތާއީދުކުރަނީ ސަރަޙައްދު ނިޒާމުއްދީން. ކޮޅަކީ މައިގަނޑު ސަރަޙައްދު ފަޅުތަ ބަޔާ ދިވެހި ބަހުގެ ބޭނުންފުޅު އެބަޔާ ހަމައެކަނި ވެސް ސަރަޙައްދުގެ ޤާނޫނު ވެސް ބަޔަކާ ބެހޭ ބަޔާ ނަމަވެސް ދިވެހި ޤައުމުގެ މިނޭނާ ވާހަކަދައްކާ ބަސްކަމަށް އުސޫލުން ބަޔާ، އިތުރުކުރަން ބައިވެރިވާ ގަޑިއެއްގެ ބޭނުންކޮށްގެން ދަނީ. ތިޔަ ބަސް ކިޔާ ކަސްރާހި ކުރަން ބަސްކިޔުމަށް ޖަހާ ފާހަގަކުރެވޭ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހަމަ ވާހަކަދެއްކުމެވެ. ޤައުމީ އިދާރީ ބަސް ގޮތުގައި ޤާނޫނުއަސާސީއޭ ސަރުކާރުން ބޭނުންކުރާ ބަސްކަމުގައި ވިދާޅުވާ ބަޔާކަމުގެ ވެފައިވާ ދިވެހި ވާހަކަދައްކާ މިބަސްގެ މިއީ ވާހަކަދެއްކުމުގެ ބަސްކަމެއް ދިވެހި ބަހުގެ އަހަރެންމެއްގައިވާން ދަންނަވާ އެހެން ސަރަޙައްދުގެ އެބަޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުމަށް ހުށަހެޅުއްވުމަށް އެއްކޮށް މިދާއިރާ ދެން ވަރަށް ދެރަ. ދެން މިހާރު އަ ހުށަހެޅުއް އެއް މަޖިލީހަށް ބަލައިގަތުން ހަމަ ވާހަކަދައްކަވާ ވަރަށް

ރަސްގެފަން. އެހެންވީމާ، ނިންމާލެއްވީމަ އަޅުގަނޑެން. ކުރިއަށް ގެންދަވާ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރު. އާދެ، މ.އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
އަޙްމަދު ޝަފީޤް ގަވާއިދާއި ޚިލާފުކަމެއް ދާކަމަށް ވިދާޅުވީމަ އާދެ،
ވިދާޅުވެދެއްވި ބައްޔަވާ.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަފީޤް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، މިމަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ބާބުއަކާ ގަވާއިދުގައި ލިޔެފައި އެބައޮތް މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކަވާން ޖެހޭނީ އެހެން މެންބަރުންނަށް އުނދަގޫވާ ބަސްބޭނުން އުނދަގޫވާ ބަހަކުން. އަޅުގަނޑެކަހަލަ ބޭނުގެ ދަތްކަފާ ވާހަކައެއް. އެހެންވީމަ..

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ރިޢާޔަތްކޮށް އެދެނީ އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުންނަށްވެސް އޮޅުންފިލާ ވަގުތުގައި ސަބަބަކަށްވާނެކަމަށް. އޮޅުންފިލާ ވަގުތުގައި ނުހަނު ދިގުކޮށް ވާހަކަދައްކަވާ ސަބަބުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދެކޮޅު ވާހަކަދެއްކެވުމަކީ ބަސްބުނެ ވާހަކަދެއްކެވުން ގަވާއިދާ ޚިލާފުކަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަފީޤް ވާހަކަދެއްކެވުން އެދެން.

ރަޙްމަތުﷲ ޙުސައިނު ފަރުދާގެ މެންބަރު އަޅުގަނޑު ބިޑީސީއާ ދިޔަ ބަލަން. އެހެންވީމާ، މިހާރު ވާހަކަދެއްކެވުމަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން މިހާރު ވާހަކަދެއްކެވުމަށް ގޮވާލާނަން ބިލްގެ ބޭނުމަށް ފުރުޞަތުދިނުމަށް. މިއަދު ވަކި މެންބަރަކު ފަރާތުން ވަކި ބަދަލުތަކެއް ނުކުރާނެކަމަށް އަޅުގަނޑު ބަޔާންކުރަން. އަޅުގަނޑު ދެއްކި ވަކި އެއްވަރަށް ނުފުރޭ ވަކި މަޖިލީހުން ވަކިކަމަކަށް ވާހަކަދައްކާއިރު އެއްވަރަކަށް ބަލާނެ ނިޒާމީ ނުކުތާ ފުރުޞަތު ދެވޭނެ އެކަން އަޅުގަނޑު ކުރިއަށް ގެންދަވާ ވާހަކަ. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން މިއަދު ރަޙްމަތުﷲ ޙުސައިނު ފަރުދާގެ މެންބަރު ބިޑީސީއާ ދިޔަ ބަލަން.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދައްކަވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ، ދެން ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދުނާން ހަލީމް.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޝުކުރިއްޔާ.

އަދުނާން ހަލީމް ވާހަކަދައްކަވުން:

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދައްކަވުން: އާދެ، ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޔާމިމަދު ދިޔާނާ ސަޢީދު.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު ޔާމިމަދު ދިޔާނާ ސަޢީދު ވާހަކަދައްކަވުން: އަޅުގަނޑުގެ ފުރުޞަތު އަދި ހަމަވުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑު މަސިކުރާނަން ސުވާލަކަށް އަރިސްކުރެވޭނެ. އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ މިދައްކަމުން އައި ބަހުން ވާހަކަ ދެއްކެނީ ނުވަތަ ނޫނީތޯ. އެކަމަކަށް މަސިނާލާފަން ޖަވާބަށް ނިކުމެވައި.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދައްކަވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލީން ކުރީގައިވެސް އާގެ ޖަވާބު. މ.އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސުވާލުކުރުއްވުމާގުޅިގެން އެއިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އެހިވަޑައި ނުގަންނަވާކަމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވިދާޅުވާގޮތުގެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލީން އެހިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވާހަކަފުޅު ގެންދަވަން ޖެހޭނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް އެވާހަކަ ނިންމާލެވިފައި އޮތީ. އާދެ، ނިޒާމީ ނުކުތާ އަޅުގަނޑު އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް ނަގަވާނަން މިބަދަލުގައި. އެހެންވީމާ، ދިޔާނާ ސަޢީދު ވާހަކަފުޅު ނިންމަވާލައްވައިފިއްޔާ އަޅުގަނޑު އެހެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް ފުރުޞަތު އަރުވާނަން. ދެން އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންވެސް މިގޮތުގައި ވާހަކަދައްކަވަން ގެންދިޔަ އެއިއްޒަތްތެރި

ދެންބުރުނުހަން ފަސޯހަރިން އޮޑުންފިލާ ވަޔާއިގިނަނަވާން ގޮތަކަށް ވާހަކަފުޅު ގެންދިޔުމަށް އަޅުގަނޑު އެދެން.

އަޅުގަނޑު ވާހަކަދެއްކުމުން މިއުޅޭ ދިވެހި ބަހުން. މިގޮތަށް ކުރިއަށް އާސާސީ. އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވަމުން ގިނަގައި މިސާލަކަށްކަމަށް ބާވަތަކީ އައްސޭރިއެއްގެ ބަހަކީ ބާވަތަކީވަރިއަށް އައްޒު ބަހަރީއަށް އަދި ފުވައްމުލަކަށް ބޮޑުތަށް ފުވައްމުލަކީ ބަހަރީވަށް ނުވަތަ ހުވަދުއަތޮޅަށް ބޮޑުކަމުގައި ވިއަސް ހުވަދޫ ބަހަރީވެސް ދުނިޔޭގެ ނިސްބަތަށް ބޮޑުތަށް އަދި ހުދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނިސްބަތަށް ބޮޑުތަށް ވަރަށް މަދު މިސާލެއް އެބަހުން ވާހަކަދައްކާމީހުންނާ ބަހެއް. އެހެން އެކަން އޮންނަނީ އަދި މިލޭނިޔާ އަތޮޅުތަކުން މާލެއަށް ހިޖުރަކުރާ އާއިލާތަށް މިވެސް އެއްދުވަހުވެސް އެނަންދުވަހު ގޮސްވަދުން. މިހެންވުމުގެ ސަބަބުން އާގެ ނަތީޖާއަކަށް މިވެސް އެއާއިލާތަކަށް ދީ ދަރިންނާއި އަދި އެދަރިންގެ ދަރިންނާއި އެވެރިންގެ އަސްލު ކަބަފާއިން ވާހަކަދައްކާނުގެ ބަސް އެވަންނަން އޮޅުގެން ގެއުން. އެބަސް އެވެރިންގެ ބެހެއިން ނެތިގެން ގެއުން. އެހެންކަމަށްވާތީ ޚަޔާލު ފެންވަރާއިއަސް މިބަސްބަޔާއް ދިރުވައި އަފިރިންގެ ބަހީގެބަހަ މިހިރ ޖުމްލަނިހަތަން އާވާކަން ދިރުވުމަށް ބޭކަރި އަދި ޚެޔާލު ފެންވަރާއި މިކަމަށް އަހަރުމެނަކީ ތިމާ ވެސް މިކަމަށް ރިކޯޑިންގ ތަފާސް ދަރުސް. އެހެންކަމަށްވާތީ ގ.އ.ގ ޑިޖިޓަލް ދެންބުރު ޖަދުވަލް ހަޑިބު އެހުރިހަމަދުއްވައިފައި އޮޑި ހުރިހަމުން އަފިރިން ހުރުހުރި ދެންބުރުނުވެސް ވަރަށް އިހުޝާސްފުރިކާފައި ބަލަގަނޑުނުޖެހޭ. އެކަމަށް މިއީ މިޖިލިހަށްވެސް އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސްކުރަން. އާދެ، ދެވަނަ ކަމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފުރިކަށްކުރާން ވަރު މިވެސް ރަހަށް ޓްރާންސްއަސޯސިއޭ ކަނޑެއްލިފައި އޮތުމަކީ އަޅުގަނޑުކަށް ތާރީޚުއްނުވާ. އާގެ ސަބަބަކަށް ފުރިކަށްކާރާ ތަނަރި ފެއްލުގެ ތަފާސް އަދި އިޓްލިސްޓް ސިޔާސީ އަދި އިޖްތިމާޢީ ނުފޫޒުތަށް ނިޒާމާރާޖީތަކުގައިން އެވެފުތަކި ކަނޑެއްލިފައި އާއްޖޭގެ އެއްތެއްކަމަށް އަޅުގަނޑުކަށް ފެނޭ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ދެންބަޔާނު ޝާޙިލަތު ދިރާސާ ސަޢީދު ވާހަކަދެއްކުން:

ބައެއްފަހަރު އެފަދަ ވެރިކަމެއްގެ ތަރައްޤީގެ އެކްސްޕޯޓް ބިލުތަކުން ބަދަލުކަހަލަ
އިދާރީގޮތުން އިޖުތިމާޢީ އިޤުތިޞާދީ ކަންކަމަށް ކުރާގޮތަށް ކަނޑައެޅިގެން
ގެއްލިފައިވާ ހަނދާނަކަށް. އެގޮތަށް ޒަމާނުގެ ބަދަލުތަކާއެކު ކަންތައް
ކުރިއަށް ގެންދަވާ ބަދަލުނުގެނައުން އެކަން ބަދަލުވެގެންދާކަމަށް
އަންނަނިވި ހަގީގަތުގައި ގެންދަވާ އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެތަކެއް ...
ވަގުތު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު ކުރަހަމަކޮށްދެއްވި އަމަލު
ކުރަހަމަކުރެވޭ އަދުގަނޑު ތަޢުރީފުކުރަން. ށުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ށުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދުނާން ހަލީމް ފުރުސަތު އަރުވަން. އަންގަންނަން
އިނގިލާފެއިގެންނަވާ ބަރަކާތް ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންގޮސްފައިވާ އެކަން.
ކުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އިނގިލިފެއިގެންނަވާ ގޮތަކަށް
ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންގޮސްފައިވާ އެކަމާ އަދުގަނޑު ދަންނަވާލީ.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ށުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަ އަދި ވާހަކަދައްކަންނޫ
އަދުނާން ހަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ދިވެހިބަހުން. ދިވެހިބަހަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަސާސީބަހެއް ރަސްމީބަސް
ވާހަކަދައްކާފައިން މިއަދަކީ ބަހަށް. މައިދު ވަރަށް ފުރުސަތުލިބިގެންވާ
މިނިސްޓަރު ޝަރަފުވެރިކަން ބާރުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކާމިލު އަތުގައި ކާމިލު
ރަހަކާ ދިރިތިބުމާ ކަމުދިޔަކަމަށްވެސް ވާހަކަ ދައްކާލުން މިއަދުގެ
ދިވެހިބަހުންނަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ނިޔާމަތަށް ސުކުތާއެއް މި.އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލް ޝަކޫރު.

(ނިޔާމަތަށް ސުކުތާ)

ތުލުސްދޫ މެންބަރު އަޙްމަދު: އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން މިތަނުގައި، އަޅުގަނޑު އެންމެ

ސަލީމް ވާހަކަދެއްކުން: ފުރަތަމަ ދަންނަވާނަން ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ކައުންސިލުތަކުގެ ބޭފުޅުން ދައްކާ ވާހަކަތަކާއި ބަހުސްކުރައްވާތީވެސް އަޅުގަނޑުމެން އިހްތިރާމްކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން ދަސްވެސްކުރަން ބޭނުން އަޅުގަނޑުމެން އެނގެންވެސް ބޭނުން. އެހެންނަމަވެސް، މިތަނުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިދިޔަ ސަލާސާއެއް ކުރާކަށެއް ނޫން. މިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނުއަސާސީ ހަދަން. މިތަނުގައި މެންބަރުން ދައްކާވާހަކަފުޅުތައް އަޅުގަނޑަށް އެނގެން އެބަޖެހޭ. އެނގުނީމަ އެބޭފުޅުން އެދައްކާ ވާހަކަފުޅުތަކާއި އެއްގޮތަށް ކަންތައްތައް ކުރަން އެނގޭނީވެސް. އެހެންނަމަވެސް، މިރާއްޖޭގެ ތަފާތު ކަސްޓަމްތަކުގައި ތަފާތު ބަހުރުވައިން ވާހަކަދައްކަވާއިރު އެހުރިހާ ބަހުރުވަތައް މިތާ ވާހަކަދެއްކެން ވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑަކަށް އެއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ކަންކަން ނިންމާލަން ނޫނޭ. ރިޔާސަތުން އެހެންވީމަ، މިކަމަށް ޓަކައި ނިންމަވަންޖެހޭނީކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: އާދެ، އަޅުގަނޑު ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއްކަމަށް ބަލައިގަންނަންނުޖެހޭ. އާދެ، އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަން އަޅުގަނޑުމެން މިމަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދުތަކުގައި ކުރީގައިވެސް ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ގަޑިއިރަ އުސޫލުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ގަޑިޖެހުން އަޅުގަނޑު އެދެން. މީގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚާއްޞަ މަސައްކަތްކުރުމަށް އެއީ ހުރަހެއްކަމަށް އެކަން ވެގެންދާނެކަން އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ހަމަޖެހުނުކުރެއްވުން އެދެން. އަޅުގަނޑަށްވެސް އެނގޭ ރާއްޖޭގެ އުތުރާއި ދެކުނުގައި ތަފާތު އަދި މެދުރާއްޖެތެރޭގައިވެސް ކަށްވަރަކަށް އަސްލު ހަރަހާއިވެސް ވަރަށް ތަފާތުކަން އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަދައްކާއިރު ގެންދަނީ ދިވެހިބަސްކަމުގައި ވިޔަސް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަކަށް އަސްލުން ނުދެންނެވުން އެއީ ކަނޑައަޅަންޖެހޭނެކަމުން. އެހެންނަމަވެސް،

މިހާތަނަށްވެސް އަމަލުކުރައްވަމުން ގެންދިޔަގޮތަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން
އަމަލުކުރައްވަމުން ގެންދިއުމަކީ މިއީ މަސްލަޙަތު އޮތްގޮތް ކަމަށް
އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ގެ.އ.ގ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދުނާން ބަޔާނުން މިދެންނެވި ގޮތުގެމަތިން
ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންގޮސްދެއްވަމުން. ކުރީގައިވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަމުން ގެންދިޔަ ގޮތަށް.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަދްނާން ހަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މަނިކުފާނު މިދިޔަ ވިދާޅުވުމުން އެއްބަސްވެވިގެން
މިގައި. ހުވަދުއަތޮޅުގެބަހުން ވާހަކަދެއްކެވުން ނުވަތަ އަތޮޅުއެތެރޭގެ
ބަހުން ވާހަކަދައްކަވާނަމަ މަސައްކަތްކުރަމުން ގެންދަވާނަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ނޫން، ނޫން. އަޅުގަނޑު އެއްގޮތަކަށްވެސް ނުދަންނަވަން. އަޅުގަނޑު
ދަންނަވާލީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަނިޔާވެރިއަކަށްނުވާން، އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރަކު އަނިޔާވެރިއަކަށްނުވާން މިޖަލްސާގައި ބައެއް އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންނަކީ އެއީ ދިވެހިބަސްކަމުގައިވިޔަސް އަނެއްބަހަކުން
މައްސަލަތަކުގެ ކުރުގެން އިއްޒަތްތެރި ބައެއް މެންބަރުން، ހަމަގައިމުންވެސް
އެއީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް އެކަމުގެ ޝަކުވާ އުފުއްލަވައިފިކަން.
އެހެންވީމަ، މިގޮތުގައިވެސް މިފަދައި ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ގެންދިއުން
އުސޫލުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ގެންދަވާތީ. އޭގެ ސަބަބުން މި
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަކީ އަނިޔާވެރިނުވާކަމުން، އަނިޔާވެރިއަކަށްވުމުން
އުނދަގޫވެގެންދާކަމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑު މިހެން މިދަންނަވާލެވީ.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަދްނާން ހަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަނިކުފާނަށްވުރެ އެބަ ހަރުކަށިކަމުން
ވަރަށް ސާފުކޮށް އިނގޭނެ ބުނެވޭ އޭތި ކަން އެއްގޮތަކަށް.
މިމަޖިލީހުގެ މިވޯޓުގައި މުއާމަލާތުގެ ދިގު ތަޢާރަފްގައި މިބަރުން
ވާހަކަނުދައްކާހައި މަޖިލިސްގެން މިހާރުޖެ ހަމައެހެނި އަދި
ވާހަކަދައްކަންނުވެގެން. އެއީ ދިވެހި ބަހަކު ކަންބޮޑުވާތީއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ބަހަށް ޤައުމީ ބަހަށް ދިވެހިބަސްކަން މިމައުޟޫޢުގައި ވާހަކަދައްކަންވާތީއި
ހަމައެކަނި މިބަހުން ވާހަކަދެއްކުމުގެ ބޭނުމުގައި. މީގެ ކުރިން ދ.އަތޮޅުގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙަންމަދު ރިޔާޟް، ދ.އަތޮޅުން މިކަހަލަ ވާހަކައެއް
ދައްކަވަން އަތޮޅުބަހުން. އެކަމަކު، ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިދީ
ހުވަދުއަތޮޅު ބަހުން. އެހެންވީމާ، އެދުވަހުވެސް ވާހަކަދެއްކެވީ މަޖިލީހުގެ
ހަމަ އަދި ދައްކަންނަވެގެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ދިވެހިބަހަށް މާނަކުރުން އަހަރެންނަށް މިއަދު ވަރަށް ބޮޑު އަޅުގަނޑުގެ
ތެރޭގައި. ދިވެހިންނަށް ދިވެހިބަސްކުރުގައި މިފަދަ ޙުކުމްތަކެއް ހަމައެކަނި
ޢާންމުން ދައުލަތަށް ވާހަކަ. ރައްޔިތުންގެ ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކުގެ ފަރާތުން ބައިވެރިކަން
ކުރައްވަން ބޭނުވުން، އަމިއްލަކަމުގެ މަސައްކަތުގައި އުޅުއްވި އިސް
ބޭބޭފުޅުން ކޮޅުމަކުގެ ފަހިވާނޭގޮތް މިޤަވާއިދުތަކުގައިވެސް ދިވެހި ބަހަށް
މާބޮޑަށް ކުރިއަށްދާގައި. އެހެން އެކަން ވެވޭނެކަން. ދިވެހި ބަހަށް ރާއްޖޭގެ
ކޮންމެ ރަށެއްގެ ކޮންމެ މީހަކުހަމަވެސް އެދައްކާ ވާހަކަ. އެބަހަށް ދިވެހި
ބަހަށް. އެހެންވީމަ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ބަހަށް ރާއްޖޭގެ އެންމެހާ
ވާހަކަދެއްކުން ބޭނުންކުރެވޭނެ މިވާއިރުގައި ކުރީގައި އިސްލާމްދީނާ
ޖަމާގެ މިއައްސު. އެ އިސްލާމްދީނުގައި މިއުޅޭ ގަދަވެސް ގެއްލިގެން
ދިމާލަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ބަހާ ދިވެހިބަސް. ޖަޒާ ރާއްޖޭގެ
އެންމެހައި އަތޮޅުތަކުގައި ދިރިއުޅުއްވާ ދިވެހިން ވާހަކަދައްކާ މާދިރި
ބަހާ ދިވެހިބަސް. މިގޮތަށް ބޭނުންކުރެވިގެން މިއުޅެއުން. އިއްޒަތްތެރި
ރައީސް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިގޮތަށް އަދަބުން ކުރާ ޖާގަ ދިވެހިންގެ
ބަސްތަކާއި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އަޅުގަނޑު މިހާރު މިދަންނަވާލީ އަޅުގަނޑަށް
އެނގޭ ދިވެހިބަސްކަން އޭރުންނެވެ ފޯރުކޮށްދެވުނީ. އެހެންވީމަ،
އަޅުގަނޑަށް ނުދަންނަވާނެ ޒިފް ދިވެހިބަސް ނޫނުގެ އިނގޭ.
އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޒުވާނާ ވަނަމެން އުޅުއްވާ
އިސްލާހު ކޮންމެ ބަސްކޮށް ނިސްބަތްވާގައި މޯލ ޒިޔާދަ އިއްޒަތްތެރި

ދުންބަރުނަހަރު ފަސްސަހިސް، އަންގު ފަސްސަހިސް އަނގަންގެފުޅަކަށް

ވާހަކަފުޅު ގެންގޮސްވަޑައިގެންނެވި އަރުވަނީކަމަށް ހިފާނި އިބްރާހީމުގެ

ދުންބަރުނގެ އިސްތިޤްބާލްފުޅުގެ އިމާރަ ކާފިރުންނަށް ތަޅައިގަނެގެން

ކަލޭހެން. އެހެންވީމަ، އެފަދަހުށިގެން އަރުވަނީ ދަރިކަލުންނާ އާދެ

މިގޮތަށް ގެންގޮސްވަޑައިގެން. އާދެ، ޔޔ.ގެ އިބްރާހީމުގެ ދުންބަރު

މުހައްމަދު މަޤާމު އިބްރާހީމް.

(ނިޒާމުބެއްގެ ނުލުކާނީ)

ތަރިއަށްގެ އުފުރުބިރު ދުންބަރު بسم الله الرحمن الرحيم. އިބްރާހީމުގެ ރަދީފް، އަރުވަނީ ހަމަ ނިޒާމީ ނުލުކާއެއް މިންގެ

މުހައްމަދު މަޤާމު އިބްރާހީމް އިބްރާހީމުގެ ރަދީފަށް ކަރައްގިއްދުވަހު ހުރަސްމަކާއް ދިރާގާނީ މިކަލުގަހު

ވަރަކަދުއްކުވުން: ހަމަ މަނިކުފާނު ޙުރިނގެއް ނުރުއްވަނޖެހުންކަމަށް އަރުވަނީ

ތަރުޖަމާކުރާވާނީ. އިބްރާހީމުގެ ރަދީފް، ހުވަދުންގާ ބަރަކާތުބުން،

ފުވައްމުލަކުގާ ބަރަކާތުބުން އައްޑުގާ ބަރަކާތުބުން. އެހެންކަމަށްވެންޏާ

ދިވެހިބަސް އެބަސް އެބަސް ބަސްނުން އިބްރާހީމުގެ ރަދީފް ހަމަ އެގޮތަށް

ކިރިއަށް ގެންދަން ބަހަނބެހެނީ. ހުވަދުންގާ އެބަސް ބަސްނުކުރާ ނުނި

އައްޑުގާ އެބަސް ބަސްނުކުރާ. އެހެންވީމަ، ދިވެހިބަހާއި އައްޑުބަހާއި

ހުވަދުބަހާއި ދިވެހިބަހެއްކަމަށް މިކަން އެބައޮތް ވަރަށް ރިމިގާތް އަނގައިން.

އެހެންވީމަ، ރަދީފް، އެކަމަށް ޙުރިނގެއް ނުރުއްވަނޖެހުން. ސަލާމްރިއާޔާ

އިބްރާހީމުގެ ރަދީފް.

ރިޔާސަތުން ވަރަކަދުއްކުވުން: އާދެ، މާލޭގެ އިބްރާހީމުގެ ދުންބަރު އިބްރާހީމް އިސްމާއީލް.

ވާދޫ މެންބަރު އިބްރާހީމް އިސްމާއީލް ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިކުރިމަތިވެގެން މިދާ ކަންތަކާ އަޅުގަނޑު ނުދެކެން ނިޒާމާ ޚިލާފުވެގެން އެއިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ގެންދަވާ ބަހުރުވަ ހުއްޓުވަން ކުރައްވަންވީކަމެއްނޫން. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި އެއީ މިމަޖިލީހަށް ލާއިޤު އިބާރާ ދުއްސަނދިކަމެއް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ބަހުރުވައިގައި މިމަޖިލީހުގައި އިވިގެންދާކަން އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު އުޞޫލާއި ބަލައިގަންނަންވީ ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއީ އަސާސީ ހައްޤުތަކުގެ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އަންގަސްބުނެދީފައިވާ ވާހަކަ ދެކެނަން ޖެހޭނީ ތިމާބެން ނިސްމި ކަމާ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ދުސްތޫރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއީވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަހައްކަވަން ދިވެހިބަހަށް ދިވެހިބަސް ކަމަށްބަލާއިރުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް އިލްތިމާސް ދަންނަވަން އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ދިވެހިބަސްކަމުގައި ބެހޭ ކޮންމެ ބަހުރުވައަކުން މިތާ ވާހަކަފުޅުދެއްކެވިޔަސް އެއަޅުގަނޑުމެން ބަލައިގަންނަންޖެހޭނެ. އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަހެއް، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ބަހެއް އެއީ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިމާދު ސޯލިހްވެސް އެއްކޮޅު ދަންނަވަން. މާފުކުރައްވާ ނުލައްވާނަމަ އަޅުގަނޑު ހިތުރަން.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އިމާދު ސޯލިހް ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ފުރުޞަތު ދެއްވީތީ. އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއްފަހަރު ބާރުއަޅައި މަޖިލީހުގެ ތަފުސީލް ހުށަހެޅުއްވިކަން ބޭނުންވެއްޖެ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހަމަ ކަންބޮޑުވާ ބައެއް

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މަޖިލީހުގެ ފްލޯރު ހުށަހެޅުއްވުމަށްޓަކައި ބައެއް އިބާރާތްތަކާއި ބައެއް ވާހަކަތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިސްތިހާރުތަކަށް ވިދާޅުވާތީވެ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ވިދާޅުވެއްޖެ އަޅުގަނޑުމެން މި ދާދި ވެރިކަންކުރެއްވުމުގެ ރަސްމީގޮތުގައި ބާއްވަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުފެނުނަސް ވާހަކަ ހުރަހެޅީމަ ތަންކޮޅެއް ކުރީގައިވެސް މިކަހަލަ ކަންތަކެއް ހިނގައިގެން ގޮސްފައި. މިހާރުވެސް އުޅުނަހަމަގައިގެން އޭގެ މެންބަރުންނަށް ބަލައިލީމަވެސް މިކަހަލަ ކަމެއް އެބަ ފާހަގަކުރެވޭ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލި◌ދާރާ ދަންނަވަން ބޭނުންވާ އަޅުގަނޑުމެން ސުވާލުބުނެ ހުރި މަޝްވަރާ އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަފުޅުކާދި◌ހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކާބަފައިންގެ ނިސްބަތުން ދެބަދުވަހާ. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އެގޮތުގައި މިޔާ◌ސަރުހަދަ އަޅުގަނޑުމެން◌ގެ ތަރައްގީއާއި އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިއެރުން ކަންތައްތަކާ އެންމެނާނ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ މިޒާޖާ ފި◌އަށް ދެބަދުވަހާއަށް ދަފުރާއިރާތެ ބައިބަލާ ބާރުބަރު އަޅުގަނޑުމެންނާ ވަކިވެގެން އެކަ ބާރެއްގެ ގޮތުގައި އެންމެނާކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޗެޕްޓަރު ދެބައި ދެބަދުވަހާ. އެކަމާ ސަރުކާރުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިކޮޅި. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ބާރުގެއްސަން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިވަޒީފާގައި އަޅުގަ◌ނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަޔަށް ފާހަގަކޮށްލިއްޔާން. އަޅުގަނޑުމެން މިދެއްކަން ބާރުބަ އަޅުގަނޑުމެން ސަބަބުތަކުން ބާރުބަލި ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަޔާ ތަފާތު ބަޔައްކަން. މިތަނުގައި ނުނެގޭކަމާޖަހާނޭ އެއީ އެބައިއްގެ އަދިއްޔަކާހައް. މަޤްބޫލުތަކައްވާ ނުނިގޭ މިހުން އެބަޔިބ. އަޅުގަނޑުމެން ނުޖެހޭ އެއްގޮތަކަ◌ށްވާ އެކަން ފާހަގަކޮށްލަން. އެހެންނަމަ◌ވަ، ދަންނަވަން ބާރުބަވަން އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަހުން މިތަނުގައި ފާހަގަކޮށް◌އެކަށީގެންވާ. އެއީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުން.

ރިޕޯޓުން ފާހަގަކުރެވުނު: އިޖްތިމާޢީ ފުރުޞަތު، އިޖްތިމާޢީ ފުރުޞަތު، ތަފާތު ބަޔަކާ ވިޔަފާރިކުރަ

އަދުގަނޑު އުނދަގޫވެއްޖެ. އެކަންކަމުގެ، ދިވެހިބަޔަކުކަމުން

ވިޔަފާރިކުރުމަށް އަދުގަނޑު ފަރުވާކުރެވޭނެ. އެއީ، ދިވެހިބަޔަކު އަދުގަނޑު ފަރުވާކުރަން

ފަރުވާކުރުމަށް މަޖުބޫރުވެއްޖެ. އެކަން ވިދިވަޑައިގެން، އެވާރާ އަދުގަނޑު

ހަމަ ބަޔަކަށްދަނީ ދިވެހިބަޔަކު، ދިވެހި ބަޔަކުކަމުން. އެކަންކަމުގެ،

އެއީ ފުރުޞަތުތަކުގެ ނުވަތަ ހުރިހާ ކަމެއް، އަޅުގަނޑު ގެނެސްދީފައި

އަދުގަނޑު އެކަމަށް ބަޔަކަށްދަނީ. އެއަށްވުރެ ގިނަ ދަރިން އެކަމަކުގެ

ނިސްބަތުން އެކަން ބަޔަކަށްދަނީ. އަދުގަނޑުކަން ދެން އާދައި

ފުރުޞަތުތަކުގައި ބަޔަކު ދިމަދިމާލުން އުނދަގޫކަމުގެ ފުރަތަމަ ބަޔަކީ ނުދެއްކި

އަދުގަނޑު ކުރިމަތިވި ނުދަރުނުވަރުން. އެއީ 100% ފުރިހަމަ

އަދުގަނޑު ހަމަ ދިފާޢުނުކޮށް އަޅުގަނޑަށް އަދުގަނޑުކަން ނުދެވޭ

އެބަޔަކު. އެކަންކަމުގެ، އަދުގަނޑު ފުރިހަމަވާ އަދުގަނޑު އެކަން

ފުރުޞަތުތަކުގެ އިން. އެކަންކަމުގެ، ބަޔަކު އިޖްތިމާޢީ ފުރުޞަތުތަކަން

އެކަން ދަރިފުޅުގެން އެވާރާ ދެއްކިމަ، ވިޔަފާރިމަ އަދުގަނޑު އެވާރާ

ދަރުނުވަރި. އެއަށްވުރެ ގިނަ ދިވެހިބަޔަކުގެ އަދުގަނޑުނުވާނެ ނޫން.

އަދުގަނޑު ހަމަ މާލޭގެ އިޖްތިމާޢީ ފުރުޞަތު އެދެއްކި ފާހަގަފުރަތަން

އެކަމަ ބަޔަކަށްދަނީ އަދުގަނޑު އިން. އަދުގަނޑު އެއްޗެއް ނުދަރުނުވާ.

އާދެ، ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޖްތިމާޢީ ފުރުޞަތު މަޝްވަރާ ސަލާމަތީ

ނިޒާމުގެ ނުހިމެނޭ.

(ނިޒާމުގެ ނުހިމެނޭ)

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ ފުރުޞަތު ސަލާމަތީ އިޖްތިމާޢީ ހަމަޖެ. އަދުގަނޑު ފުރުޞަތު ފުރުޞަތުތަކަށް ތަފާތު

މަޝްވަރާ ސަލާމަތީ ފާހަގަކުރެވުނު: ބަޔަކުވަރިން ފާހަގަކުރާ ބޭފުޅުންނަށް އެފުރުޞަތު

ދެއްވަންވާނެކަމުގައި. އަދުގަނޑުގެ ނަސޭހަތް ހަމަގޮތުން، ދެން

ނަސޭހަތް ހަމަގޮތުން ނުވަތަ ކުރިކަމުގެ ދެންނެވިދާން

ކަންތައްގެ. ބަޔަކު ބޭފުޅުން ރައްޔިތުން އެކަން އެއްގަޑަކަށް ނިސްބަތްވެ،

އުފަންވެ އެހެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޭރުފުށުގައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުން މިކަމަށް

ވަޒެއިގެން މަޖުބޫރުން ވާހަކަދައްކަން އެނގިވަޑައިގަންނަވާކަން އެ◌ީ

އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވެފައި އޮތް ނަސީބަށް ކަންނޭނގެ. އެހެންނަމަވެސް،

ބައެއް ބޭފުޅުންނާ އެބޭފުޅުންގެ އަމިއްލަ އަޅުގަނޑުގައި އެބޭފުޅުން ބޮޑުވ

ތަސްބަރުކުރުކުރައި ތިބާ މުސްނަދް ހަމަ ދަރިކޮޅުވާ މުސްކުޅިވެ

އަތޮޅުތަކުން. ރާއްޖޭގެ އަތޮޅުތަކުން މިހުން އިސްލާމްދީނާއި

ފުރުޞަތު ދޭއިރު ކުރެވޭނެ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު ދެއްވައި އެބޭފުޅުންގެ

ބޭރުފުށުން އެބޭފުޅުން ވާހަކަދައްކަވާ ބޭނުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، މިހާރު މަޖިލީހުގެ ފުރުޞަތު މާބޭނުން ހުށަހަޅުއްވާ އަޅުގަނޑު ހިތަދޫ. މިހާރު ޢަބްދުﷲ ޝާހިދަށް ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަނީން، ގއ.ގ ދާއިރާގެ މެންބަރު.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޙަޤީޤަތުގައި އަޅުގަނޑު ވާނީ މިހާރު ބާރުކަމަށްވުރެ ވާހަކަދައްކަވަން ފުރުޞަތު ބޭނުންވާ އެދި މަޖިލީހުގެ އިދާރާއަށްވެސް ސިޓީއެއްވެސް ފޮނުވާފައި. ދެން، މިއަދު އަޅުގަނޑު ވާހަކަދައްކަން ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ އިސްތިސްނާއެއްވެސް ޤަވާޢިދުގައި އޮތްވާ ފުރު◌ޞަތެއް ނުލިބުނު. ދެން، އަޅުގަނޑު އުންމީދުކުރަން އަޅުގަނޑަށް ފުރުޞަތު ދެއްވާނެކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ، އަޅުގަނޑު ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް މިނެގީ ފާހަގަކުރަން ވާހަކަދައްކާ ބޭފުޅުންނަށް ހުވަދުއަތޮޅު ބަޔަށް ވާހަކަދައްކަން ބޭނުންވުމާ އެއީ ހުވަދުއަތޮޅު ނިކަމެތިވުމާ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. ހަމަކަށަވަރުން ހުވަދުއަތޮޅު މިހުންނަވާ އެއަށްފަހުން

އެއް ދަރަޖަ ކުރީގައި ތިބި ބަޔެއް. އެމީހުންނަށް މާލޭބަހުން ވާހަކަދައްކާން އިނގެނޭތީމުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދެ، އަޅުގަނޑު މިހާރު ތިޔާގާ ބޭނުގޮތެން ތިޔަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާލީމަށް. އާދެ، ތ.އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން. ދެން، އާދޭހުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަލީމް.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން: މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އޮންނަނީ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ވާހަކަދައްކަންވާނީ އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސްތަކާއި، ޤާނޫނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބަލައިގަންނަ އުޞޫލުތަކާއި އަދަބުތަކާއި ހުރުމަތްތެރިކަން ހިފައިގެންކަމަށް. ރީތިބަހުން މަޖިލީހުގެ އެއްވުމެއް މެންބަރުންގެ އިއްޒަތާއި، ކަރާމަތަށް ހުރިހާވެސް ނަޒަރުން ގޮތުގެމަތިން ޖަލްސާގެ ރިޔާސަތާ މުޚާތަބުކުރާ. އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ގޮތުގައި މިހާރު ވާހަކަދައްކަވާ އެއްވެސް ބޭފުޅަކު ހުތުރުއަޑު ބަހުރުވައިން ނޫނީ ހަޑި ބަހުރުވައިން ނޫނީ އެހެން ބަހުރުވައަކުން ވާހަކަދެއްކުމަކީ އެއްވެސް ބޭފުޅަކު މިއުޞޫލާ ޚިލާފަށް ވާހަކަދެއްކެވިކަމެއް. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބަސްމަގާއިގެ އަދަބުތަކާ ޚިލާފުވާގޮތެއް އިންތަނުނުވާ އެއީން އެއްވެސް ބޭފުޅަކު. މިގޮ ހިތްވަރެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެންދަނީ ދައްކާން. އެހެން މީހުން އެހެން ބަހުރުވައިން ވާހަކަދައްކާކަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު..

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ ކުރިއަށް ގެންދިޔުން)

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ވަރަ ފަރާތަކަށް ޖެހިވަޑައިގަންނަވައްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މި ބޭނުންފުޅުވާ ޕޮއިންޓް ފާހަގަކުރެވިއްޖެ. އިރިނދަވަޅު އިގެންދައްވާ. އާދެ، މުޙައްމަދު ސަލީމް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން، މިހާރު އެވާހަކައެއް އަޅުގަނޑު މިހާރު ދަންނަވައިލާނަން. އެކަމަކު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހަމަ ފަހަރަކު އިއްޒަތްތެރި ބޭފުޅަކު ހަމަ މެންބަރަކު އެދިވަޑައިގެން ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަމުން ދިޔައިމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަގުތު ގެއްލުން ނޫން އެހެން ކަމެއް ނުވޭ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލިން އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭތީއާ. އެހެންނަމަވެސް، އެކަން ކުރިއަށް ގެންދަން އަޅުގަނޑު އިނީ. ކުރީގައިވެސް ވާހަކަފުޅު ދައްކަވައިދީ ދިޔައީ ސައީދު. ހަމަ އަޅުގަނޑެއް ނުދަންނަވަން އެގޮތަށް ނުގެންދަވާށޭ. އެއީ އަޅުގަނޑަށް އިނގޭ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކަން އޮތީ. އާދެ، ކުރިއަށް ގެންދަމާ.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއަދު މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދުގައިވޭ ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލުތަކެއް އެބައޮތް. ދިވެހިބަހަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ގާނޫނީ ބަހަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޭރުބަހަށްކަމަށްވެއްޖެ ސަރުކާރަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދަރިންނަށް ތަޢުލީމު ދިވެހިރާއްޖޭގެ މި ދުސްތޫރީ ބަދަލުތަކަށް ފަހު ދަސްކޮށްދިނުމުގެ. މިއަދުވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސްކޫލުތަކުގައި ކިޔަވައިދެނީވެސް، މުޅިއެކަކު އިނގިރޭސިން، ސިލެބަސްގައިވެސް

ހުރިހާ ގޮތަކުން ކިޔަވައިދިނީ ހަމަ އާންމުގޮތެއްގައި މިއަދު ވާހަކަދައްކާ ދިވެހިބަހުން މިއަދު މި ލިޔުއްވުމުގެ ބަހުން. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު އަދުނާން ބަލިވެ އެ ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހަކީ މިމަޖިލިސް ބަޔަކަށްނަންނަންގޭ އިސްލާހުކުރެއް. އެ އިސްލާހު ވޯޓަށްދިނީ ކުރިއަށް އޮތޯރިޓީގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަޢުލީމީ އެޖެންސީތަކަށް މިނިސްޓްރީއަށް ތަފާތު ބަހުރުވަތައް ދިވެހި ދަރިންނަށް ދަސްކޮށްދޭން މަޖުބޫރުކުރުން. އެގޮތަ ދުވަހަކުން މިމަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކާއިރު އަޅުގަނޑެކަން ނުނިގެން ބޭނުން މިހުންނަ ނުދޭން. އެހެންވީމާ، އިންޓަރނޭޝަނަލްގައި އެ އިސްލާހު ބަޔަކުގެންނަވާ ހިނގާނެ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން އެ އިސްލާހު ބަޔަކުއެންގޭތޯ ނުން ދެއްކާ މިއުޅެނީ. އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާހު ބަޔަކުއެންގޭން މިއުޅެނީ އެހެންނޫންތޯ. އާދެ، އެހެންވީމާ، އިއްޔެކޮޅެއް ފާސްކުރަން ދެން އަޅުގަނޑުމެން ދެން މި ބަހުސްގައި ކޮންމެހެން އަޅުގަނޑުމެން ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ އަރުވާލުމުގެ ބޭނުމެއް ނެތް. އަޅުގަނޑުމެން ދެން ސާރވޭވަކަން އިސްލާހު، ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް. ވަރަށް ގިނަ އިއްޔެކޮޅެއް ފާސްކުރުނުމަން އެކުވިއްޖޭ. ހަމަ ދިމާއަށް ޤާނޫނު އިނގެން އޮތް ދައުސަތަކުއްގައި. މިއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިވެހިބަސް އެހެރީހާ ދިމާއަށްގައިވެސް ވާހަކަދެއް ދައްކަވާނީ. އެ އިއްޔެކޮޅެއް ފާސްކުރަން އެގޮތަށް އިނދިވެސްތުރާއްޔާ ކަމަށްވަނީ ތިޔަ އިއްޔެކޮޅެއް ފާސްކުރުން ނިންމައިލާފައި އޮތް މި ގޮތެއްދެގައިވެސް އެކަން މަނައެއް ނުކުރޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ގއ.ގ އިއްޔެކޮޅެއް ފާސްކުރަން، އަދުނާން ބަލިވެގަން ފުރުސަތު އަރުވަން. މިހާރު ވާހަކަފުޅު ނިންމަވާލައްވާނަން އެދެން. އަދި ބާކީ ތޮށް މިކަށްއޮޅުއްވި އެބައިން. ދެން، އަޅުގަނޑު ސާރވޭވަކަން އިސްލާހު ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއާއި އިއްޔެކޮޅެއް ފާސްކުރުނުމަން.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ދާއިރާގެ ޝުކުރިއްޔާ އިއްޔެކޮޅެއް ރައީސް. މަޖިލީހުގެ ފުރާރަގައި އަދި

އަދުނާން ހަލީމް ވާހަކަދައްކަވުން: އަދާކުރެވިއްޖޭ މި ބަޔަކުން އެބަ ވާދަކުރީ ހުވަދުއަތޮޅުގެ މީހުން ވޯޓަށާ
ވިހި ބަޔަކު ބައިތިވުމުގެ އާދަޔާ. އެ ވިހި ބަޔަކު ބައިތިވުންނަކީ އަދި
ވަރަށް ބޮޑު ޝަރަފެއް ލިބިގެން އެންނަނީ. އެ ވިހި ބަޔަކު ބައިތިވުމުން
އަދި މިޤާނޫނުގައި މިދެކުރުން އެބަ ވާހަކަތަކަށްބަލާއިރު ފަޚުރުވެރިވެސްތިބިއަ.
އާދެ، މަގެ މަސައްކަތްތަކަށްޓަކާ ދެރި ދެކޮޅަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ގެންބޮދު މުރާލުތަކު ސަރުކާރު އެކިއެކި ފަރާތްތަކުން ދަލަޔަކަށް
ވާހަކަދައްކަވުން މިއަށްވުރެ ހަމައެކަނި ބަޔާގެ ގޮތުގައި މާލޭބަހުން
ނުނުކަން ދުއްކަން. އަދި ވަރަށް ބޮޑުން ކަންތައްތަކުން އެޖީއުކަސަން
މިނިސްޓްރީން ހުވަދުއަތޮޅުގެ ސްކޫލްތަކުގައި ހަމަރާއްޖެން
އެޅުމުގައި މާލޭބަހުން ވާހަކަދެކެން އަދުރުކޮށްފައި އޮންނާނީ. އެކަން
އެއީން ކަންގެން ނުވެނުނުން. ހުވަދު ބަހަށް ދަސްކުރަން ޖެހެނުނުން.
އައްޓަބަހަ ދަސްކުރަން ޖެހެނުން. ފެށުމުގައި ބަހަ ދަސްކުރަން
ޖެހެނުނުން. މި ބަސްމަކަމުގެ މި ދިވެހިބަހަ މި ވާހަކައްގާ. ދިވެހިބަހުން
މި ވާހަކައްގާ. މިވާހަކަ އޮތުން ނުލިބެނުވާހާ މިވާހަކަ ދަސްކުރުން
މީހުން ގޮތުން އަހަރެމެން އޮތުނުވީއުން އަހަރުމެނުގެ މަންމަން އޮއްމޭ.
އެވަރު ދަން އެން ޖަފުސާއަނުވެސް އަހަރުން ކަންކަން އެގެނުން.
އެހެންނުނުކަމަށްވީމާ އަބަދަސް އަހަރުން ތިބެނުން އަސްދުރި ކަމުއެއްގެ
ތޮއްތަވީ. އާދެ، މަ ހުރަހަގައިވާ އޮތް އިސްލާމުކަމުގެ ތޮއްތައިން
މިބަޔަ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: އިއްޒަތްތެރި ދެންބަރު ވަގުތުބަލާ ހަމަ ހަމަވެއްޖޭ އިނގޭތޯ.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ދާއިރާގެ ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ ނުވާނެއޭ ނުކުތާ ނިޒާމަކާ ނުކުތާ...
އަދުނާން ހަލީމް ވާހަކަދައްކަވުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: ނިޒާމަކާ ނުކުތާއަކަށް ވަގުތު ކަނޑާލައި މިގޮތުގައި އިނގޭތޯ.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ދާއިރާގެ އާދެ، ދައުލަތާއި އަމިއްލަ ފެހިކަމާއި ބައިތިވުން މިބަޔަކު ފުރުޞަތު ދެއްވާ

އަދުނާން ހަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ބާރުގަދަކުރުން ރާއްޖޭގައި އޮތް މާއްދާ. މިމާއްދާވެސް ވަރަށް
ރަނގަޅަ އިސްލާމްދީނަކަށް މަ ގޮތުގު ކަނޑި ރާއްޖޭގައި އެއްކޮށް. އަދި
ހަމައެކަނި ދީނަށް މާއްދާ އަދި އާޔަތުން ސަރުކާރުގެ ކޮބައިކަން
ބުނެދޭނުހުރެ ވާހަކަ ވަރަށް ތަފްސީލުކޮށް މިގައި ބުނެދީފައި ވެއެވެ.
އެ ހަނދާނަކީ، މި އިސްލާމްދީނުގެ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހިނގަމުންދާ ދެއްވުން ޝުކުރު.
ހިނގަމުންދާ ދެއްވުން ޝުކުރު ވަޑައިގެން ހަމަވެއްޖެ. ކުރިޔަށް
ވާހަކަދެއްކެވި ދެއްކެވީ. ޝުކުރު، ހ.ދ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ހުސައިން މުހައްމަދު ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ހުސައިން މުހައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދެކެން ޤާނޫނުއަސާސީ
ފާހަގަކުރަން. އަޅުގަނޑު މިކޮޅުން ކުރިއަށް އޮތް އިންތިޚާބުގަ
ކޮމިޓީތަކަށް ރައްކާތެރިކަމެއްވެސް ނޫން. ދެންމެ ވާހަކަދެއްކެވި ބޭފުޅަކު ވިދާޅުވެއްޖެ
އެ ޤާނޫނުގަ މިނިސްޓަރުން އަމުރުކޮށްގެން މިވަނީ ގެދޮރުވެރިއަކު ރިޔާސަތުން
މިވަނީ އަމިއްލައަށް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރިޔާސަތުން
ޤައުމީ މަސްހަލާ ރާއްޖޭގެ ހިނގާ ސަރަހައްދުގެ ހިނގާ އެންމެން
ގުޅުވިދާނެ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އަޅުގަނޑު ހިތަށް....

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ވަގުތަކީ ރިޔާސަތުން، އަޅުގަނޑު އަދި އެއް ވަގުތުކޮޅު.

ޖުސަވިން މުޙައްމަދު

ވާހަކަދެއްކުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ދެން ތިޔަން ނުހަރުއްދަވާ. ދެން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތު ދިހަވަޅެއްގައިވަ މި ވާހަކަދެއްކުން ރަނގަޅުވާނެ. މިހާރު ދެން ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާގެ ދަށުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ތިޔޯތަން ގެންދަވަން ފައްޓަވައިފިއްޔާ ދެން މަޖިލީހުގެ ފްލޯރ އަށްއެކާވެސް ހުށަހެޅުވޭނެ. އެހެންވީމަ، އަދުވެސް ނުދަނެ އެއްގޮތަށްވާނެ. އާދެ، ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު މުޢިއްޒު.

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީގެ މެންބަރު އަހްމަދު މުޢިއްޒު ވާހަކަދެއްކުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންގެ އެންމެ ރައްޔިތުން މުސްތަޤްބަލުގެ ގޮތުގައި ދިރިއުޅުމުގެ ރަނގަޅު ރައްކާތެރިކަން ބޭނުން. އެގޮތުން ދިވެހިރާއްޖެ އަސާސީ ޤާނޫނުން އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ. ދިވެހި ދައުލަތުގެ ދިނޭ އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފުވާގޮތަށް ޤާނޫނުން ބޭނުންވަނީ. އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވާކަމަކީ، އެކަހަލަ ދިވެހި ރައްޔިތުނާ އިސްލާމްދީން ދޫކޮށްލުމަށް ރައްޔިތުން ބޭނުން ގޮތުގައި ޙިމާޔަތްވާނެ ވާނުވާ ޤާނޫނީ ގާއިދާތަކުން އެދުމުގައި ރައްޔިތުން ދިރިއުޅުމަށް ރާއްޖެއިން ގެންގުޅޭ. އެހެންވީމަ، މިދެ ޤާނޫނީ ގާއިދާއިން ނުހިއްމަވާ. ދެން ބައެއް މިސްކިތްތަކުން ކާބޯތަކުގެ ޤާނޫނު އަދި ދިވެހި ދައުލަތުން ރައްޔިތުން އުނިކުރާނެ ރައްޔިތުމަކުން މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނީ ބާރުތަކުން. އަދި ދިވެހިދައުލަތުގެ ފާހަގަކުރާ ކަމަށް މަސްޢަލަ ރިޕޯޓު ހަމައެކަނި ދިވެހިދައުލަތް ކާފަރުކުރާ ޤާނޫނު ދަނޑުވަޅެއް. ގިނަ ރަސްމީ ދީނުގެ މަޤާމު ފަރުދުގެ ދިވެހިދައުލަތާ ދަށުން ރައްޔިތުންނަށް. ހިމާޔަތް ދޭއިރު ޤާނޫނުގެ ކަމެއް ކުރިމަތިލާ ނުބެލޭ. ދިވެހިދައުލަތުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ގަވާއިދުގެ ޚިލާފަށް ދެކެވުނު ކަމެއް ނޫން. އަދި ދިވެހިދައުލަތުގެ ސިޔާސީ ފިކުރަށް އެކުގެ ދިރިއުޅުމަކީ ސަލާމަތުން އަމިއްލަ ޝަޚްޞިއްޔަތު ހުރި މެންބަރުން،

ވެރިން ދަރުގެ ވެރިންނަށް އަންގާ އުސޫލަކުން އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރަކަށް ދަރުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށްކަން ނޫނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށްކަން ވަކި ގޮތެއް އަންގާފައެއް ނުކުރެވެއެވެ. ވަކިގޮތަކަށް ނިންމާފައެއް ނުވެއެވެ. ހަމަ ހަމަހަމަވާނީ. ޝަރުޢީ ބިނާގައި އިންސާފުގައި އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރުގެ ޑިސްކްރިޝަނަކަށް ވަކި އިލްމު ބަރުދަނާއި ނުފޫޒުން. އެހެންވީމަ، މާ ހާއްސަ މަޤާމެއް ލިބޭގޮތަކަށް އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރަކަށް ޝަރީޢަތްތަކުގެ ބެލުމުގެ ވަކި ހާއްސަ ފަރުމާކަން ޤަވާޢިދުގެ އާންމުކޮށް އަދުލުއިންސާފު ބާރުދިނުމެވެ. ނަމަވެސް، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެންމެ އިސްތިރާމެއް އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރުކަމަށް ދިއުމުގެ ބާރުތަކުގެ ބޮޑުކަމާއި ފަރާތެއް އަދުލުއިންސާފު އާދޭ މަޖިލިސް ނޫން. ދެން، އަދުލުއިންސާފު ހުރިހާ ކަމެއްގައި ވަކި ދަރަޖަގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ އިސްލާމީ ދީނުގެ ދެނެގަތުމުގެ ދިރާސާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުން. އަދި އިސްލާމީ ދީނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކުގެ މައްސަލަ މަސްލަހަތު. އެގޮތުން ޤާނޫނުއަސާސީގައި ޤާނޫނުތަކުގެ އަދުލުއިންސާފު ބާރާއި ސުލްތާން.

ސުލްތާނާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް. އަދި، އަދުލުއިންސާފު ވަކަށް ހިމާޔަތްކުރަން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް، 11، 12 ވަނަ މާއްދާ ނިޔާމީ ނުކުތާތައް ކިޔާފައި މަސައްކަތްކުރަން އަދުލުއިންސާފު ނިޔާމީ ނުކުތާތަކަށް ދެނެނެގަ އަދުލުއިންސާފު ފަރުބަދަ ނުދެއްވާ، މަސައްކަތް ބާރުތަކުގެ އެކި ފަރާތްތަކަށް ހައްޤެއް އަދާކުރާ މިންގަނޑު ފަރުބަދަ ދެމިހުރުން އަދުލުއިންސާފު ހަމަ މިސާލެއް ހައްޤާއި ދާއިރާ އެހެން އިންސާ ގޮތް ދިމާވުމުން އަދުލުއިންސާފު ވަކަށް ދެކޭ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމަ، އަދުލުއިންސާފު މިއީ ޝަރީޢަތުން މިމަޤާމުން ތަރުޖަމާކުރާ ގޮތަކީ ގަވާއިދުތަކެއް އަދުލުއިންސާފު ވަނީ ހަމަހަމަކުރުމުގެ ފަރުބަދަ އޮންނަނީ ޤާނޫނީ ގޮތުން އަދުލުއިންސާފު ދެކެން. އެހެންވީމަ، މިގޮ ފަރުން އެހެން މަސައްކަތް ނިޔާމީ ދާއިރާތަކުގެ އަދުލުއިންސާފު ވަރަށް ބޮޑަށް އެންމެ ދެކޭނެ. އަދި، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް، މިހާރު

ގޮތުގެ ބާރު އެންމެ ވާޖިބު
ބާރު ފަރާތެއް ދެކެވޭ:

އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމައްޗަށް ހުށަހަޅާފައި މިވާ
ދައުލަތުގެ އަމިއްލަ ވެރިކަމާއި ރައްޔިތުން، ޖުމްހޫރިއްޔާގައި މިބާބުން
ބަޔާންކުރު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މިބާބުގެ ހުރިހާ މާއްދާއެއްވެސް
ރަނގަޅުކުރުމުގައި. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންވެސް މިއާ ދޭތެރޭގައި
ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ވިސްނާލަންޖެހޭ ކަހަލަ ބައެއް ނުކުތާތަކެއްވެސް
އެބަހުރި. މިގޮތުން އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ މި ގާނޫނުއަސާސީގެ،
މިބާބުގެ ފުރަތަމަ މާއްދާއަށް ގ.އ.ގ އިއްޔެތިބި ގެންބަރު އަދުނާން
ބަދިލު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ދި ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ. އެހެން،
އޭގެ ފުރަތަމަ ހުށަހެޅުމުގައި މިއޮންނަނީ، މި ގާނޫނުއަސާސީގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ގާނޫނުއަސާސީއެވެ. މި ގާނޫނުއަސާސީގައި،
ގާނޫނުއަސާސީ މިނަމުގައި އިސްތިޢުމާލުކުރެވިފައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ގާނޫނުއަސާސީއާއި މިނުން އޮންނަ އޮތީ. އެހެން، މިގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް
ތާއީދުކުރެވޭ މައިގަނޑު ސަބަބަކީ، މި އަސާސީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރުސަތު
ލިބުމުގައި މިއޮންނަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ގާނޫނުއަސާސީއެވެ.
މިގޮތުން މި ގާނޫނުއަސާސީގައި ދިވެހިރާއްޖެ މިނަމުން. އެހެންވީމާ،
ބަޔަކު ތޮޅުގައި އެ ސަރުކާރުގައި ބޮނޑު އެއްބަސްވާ ވަހުން އެދޭނޭ އެއްބަސް ދަށް
ދިމަޔަށްއެޅުން. އެހެންވީމާ، އަދުނާން ބަދިލު އެ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ
ހުށަހަޅުއްވަމުން އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ވަރަށް އެކަށީގެންވާ ރަނގަޅު
ހުށަހެޅުމެއް ނުވަތަ އިސްލާހެއް. ހަމައެކަނި އަދުނާން ބަދިލު
ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ދެވަނަ ހުށަހެޅުއްވުމުންވެސް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ.
އެހެން، އެއީ މި އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމަން ލިބުން އިސްލާހު ނަންބަރު 5
ގައި އަދުނާން ބަދިލު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ހުށަހެޅުން. އެހެން، އިއްޔެތިބި
ރައީސް، ދީނީ މަޖިލީހުގެ އަޅުގަނޑު އެބަދުވެސް ވަރަށް ކަންބޮޑުވާ
މަޖިލީހެއް. އެއީ އަޅުގަނޑު އެއާ ބެހޭގޮތުން ވަރަށް ގިނަފަހަރު
އަޅުގަނޑު ވާހަކަދައްކާ ދުވަހުގައި އެބަހުރި. އަޅުގަނޑު މަޖިލީހަށް
ކުރިމަތިލާއިރުގެން އެންމެ އަވަހަށް ރައްޔިތުންނާ
ބައްދަލުކުރުމުގައި އެންމެ އަވަހަށް ރައްޔިތުންގެ ތިޔަ ހުކުރުގައިގެ

ފަރަން ގިނަ މީހުން އަދުގަނޑާ ބައްދަލުކޮށްފައި ފަރަން ރަނގަޅަން
އަދުގަނޑުގެ ކައިރީގައި ވިދާޅުވި އިސްލާމްދީން ދުލެހެއްޓުމަށްޓަކައި
ވިފަރުކުން މަސައްކަތްކޮށްދެއްވި. އެހެންވީމާ، އެދުވަސް މިއަދުވެސް
އަދުގަނޑު ހަނދާން އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުންގެ ޒިޔާރާ
ރައްޔިތުންގެ ޝުޢޫރާ ދުރުކުރެވެން އަދުގަނޑަށް އެއްވެސް ކަމެއް ކުރުވޭކަން
ނޭނގޭނެ. އަދުގަނޑު އަބަދުވެސް ވާނީ އައްޔާއަކުރުގެ ރައްޔިތުންނާ
ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނާއެކުގައި. އާދެ، އަދުގަނޑުމެންގެ ކުރިމައްޗަށް މި
ހުރަހެއްފަދަ ހުރަހެ◌ްތަކަށް ބަލާއިރުވެސް އަދުގަނޑު ހިތްހަމަޖެހޭ
ބައެއްކަހަލަ ކަންތައްތައް އެބަހުރި. އަދި ހަމައެކަނި އަދުގަނޑު
ފެހެއްކޮށްފަހަން ބޭނުންވާ ޑިމޮކްރެޓިކް ރައީސް، އަދުގަނޑުމެންގެ
ކުރިމައްޗަށް ފޮނުއްވުނު އަސާސީގައި 5 އަހަރު ހުރަހެއްވުނު ތަކުގައި
އެންމެ ބާއްޖަވެރިވެސް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތަށް، އިސްލާމްދީނަށް ބަލާފާނީގައި
ނޯތިކަ◌ން. މިހާރު އަދުގަނޑުމެންގެ ކުރިމައްޗަށް ހުރަހެވުނު އެއްޗެހީގެ
ތެރެއިން އަދުގަނޑުމެން އެ މަޖިލީހުގައި ބަދަލުކޮށްގެން މަޖިލީހުން މިހާރު
ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވަނީ. އެ◌ެހެންވީމާ، ރަނގަޅުގައި 5 އަހަރު
އަދުގަނޑުމެންނަށް ހުރަހެވުނުއިރު އާގައި ނުކުމެން އެއިން ކޮންމެވެސް
ކަހަލަ މާނައެއްވެސް ދެކޮށްދޭ. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑަން އެހެން
ބެލެވޭކަން ނެތް.

ރިޕޯޓަރުން ފާހަގަކޮށްލެވުން: އިސްލާމީ މުންބަރު ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

ސުވާލުއާ ނުވަތަ ވަކި ފާހަގަކޮށްލެވުނު: ޝުކުރިއްޔާ އިސްލާމީ ރައީސް.

ޖަވާބު ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ރިޕޯޓަރުން ފާހަގަކޮށްލެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިސްލާމީ މުންބަރު. އަދުގަނޑު އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން
އެބަދޭ. އިސްލާމީ މުންބަރު މި އަދުގަނޑަން ވަކިގޮތަކަށް ކަންތައްތައް
ކުރުމަށް އަދުރުއްގެ ހިމާނާތްތަކަށް ދެންމެއަކު އިސްލާމީ މުންބަރު
ދެއްކެވިފަހަކަށް އަދުގަނޑު ބަލައިއެއް ނުވަނަނަން. އަދި އެހެން

ބިދުޢަތްތެރި މެންބަރަކުވެސް އޭގަތަށް ކަންތައް ނުކުރައްވާށެ ކަމަށް
އަޅުގަނޑު ހީކުރަން. ދެން އަހުރެ ވާހަކައިޔޭ، ދެންމެއަކު ތިވާހަކަ
ނިންމާލަމުން ތިމިދާރުތީ ޖަވާބުދީނު ކުރިޔޭގެ މިގެންނަވާފައިވާ
ޖަވާބުތަކާ ތިބިދުޢަތްތެރި ފެންބަރުނަން ކުރިމަތިލައިގަތުމުގެ ކުރިން
ނުވަތަ މިހާރު ދަރުމަތާއި އަތިރަށް ވުރެކާވައި ރައްޔިތުން،
މިހާރުގެ ސަފުހާގައި ފާހަގަ ކަމެއް. މިހާލު ތިބިދުޢަތްތެރި ފެންބަރުނުން
ކުރިމަތިލައިގަތުމުގެ ކުރިމައި އަދިއްސަ ހުރި ބައިތަކައް މުޒާއަރު،
ޖަވާބުދީނު ކުރިޔޭގެ މުޒާއަރު ބަލުވާކަރަކަށް އަޅުގަނޑުފެނުނު
ވިދާޅުވަމުން އެބަގެންދަވާ މިސްޓަރުލާމަކީ ކުރިވިޔައި އޮތްޓޯތް.
އެނިލެމުގައިގަންނަވާން ޖޮއަކަށް އެދުރުސަތް އަރުވަން އަޅުގަނޑު ވަގުތު
އެރުވިމާ ބިދުޢަތްތެރި ބަހެއް ފެންބަރުން އެއާ ނުރުހުން ފާޅުކުރައްވާތީ
އަޅުގަނޑު މިދާބުރައިކަން ފުރުސަތު ގޮތުވާވެސް ގެންދިޔައިން.
އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު އަނެއްކާ ފުރުސަތު އަރުވަމުން މިގެންދަނީ.
މިއަކުމާތާއްވާފައިވަނީ އެއްގޮތަކަށްވެސް ބިދުޢަތްތެރި ފެންބަރުންގެ
ހިސާބުތަކާ ފުރުސަތު ފުރުސަތުދެއްވުން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާ،
މިއަދުމަތީ ހެޔޮވައިންގައި މިހިންނަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާ. 2 ގައި
މިހިންނަނީ، ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ އިސްލާމީ
އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރެވިފައިވާ އަދިއްސަ ވެރިކަންކުރާ ޖުމްހޫރީ
ޤައުމެކޭ ކިޔަނީ މިނިޖަހީ ދައުލަތުގެ ކުރިޔާއި. ކިޔަނީ މިދައުލަތުގެ ނަމެކޭ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާކަމެވެ. މިއީ އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް
ބިނާވެފައި، މިގޮތުގައި ހުރިހުރިހާ އެއްޗެއް ހިމެނިގެން ބިދުޢަތްތެރި
ފެންބަރުން އެބަލި އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަ، މިއީ ފުރަތަމަ ފުރުސަތު ދެވަނައަށް
ޖެހޭ އެއީ އިނގޭތޯ. ދެން އޭގެފަހުން މިޤާނޫނުގައި އެބަބުނޭ އަނެއްކާ
ކޮންމެ ދިވެހިއަކީ ދިވެހި ދައުލަތުގެ ދިރިއުޅުމުގެ އިސްލާމިކުދީނުވެ. އެހެންނަމަ،
ކޮން ވާހަކައެއްދާދޭތޯ އަޅުގަނޑުމެން މިދައްކަނީ. އެހެންނަމަ، އެހެން
ނަހަތްދަވާނަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން މިއުޅެނީ. މި ނުކުތާ ހަމަ
އެއްގޮތަކަށްވެސް ވަކި ބިދުޢަތްތެރި ފެންބަރަކު ވިދާޅުވެގެން ކުރެވިދާނެއްޗެ

ކަމެއްނޫން. ތިޔައިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުން ވިދާޅުވި ދެއްވި މެންޓޫޖެގެ ދަރުން ޓްރާފިކިންގ ކޯމުޖިން އުލުލަވާލާއި ޓްރާފިކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހިޔާލު ތަޢާރުފުކުރެވި މައްސަލައެއްނޫން. އެހެންނަމަވެސް، މިހެން އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަދައްކާ ވަކިބަޔަކު ދެއްކި ވާހަކަތަކުގެ ސަބަބުންކަމަށް އެހެން ވިސްނިފައިގަންނަވާ ގަޑިން ކަންތައްތައް ކުރައްވާފައިވާ ރަނގަޅުކަމަކަށް ނުވާނެ. އެއީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ އެއްޗަކޭ.

އާދެ، މިހާރުއެކަނި އަޅުގަނޑު ދޭން ފުރުސަތު އަރުވަން ފުވައްމުލަކުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙަންމަދު އިބްރާހީމް ދީދީ.

ފުވައްމުލަކު މެންބަރު މުޙަންމަދު އިބްރާހީމް ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ދައުލަތާއި އަމިއްލަ ފަރާތާއި ރައްޔިތުން، މިބާބަށް ދޭން ރިޔާސަތުންވެސް ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ތަފާސިން ޖުމްހޫރިއްޔާ އިސްލާމީ ނިޒާމު ގާއިމުކުރެވޭ ބައެއް ކަންތައް. އާދެ، މިބާބުގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހިމެނޭ އިސްލާމީ ދީނުގެ ރޫޙާ ފެތޭގޮތަށް ޤާނޫނު އަސާސީގެ ރޫޙު ދެމެހެއްޓުމަށް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަންއޮތީ އަސާސީ ޤާނޫނު ވިސްނުމަށް ޖަހަން. މިހެން މިއިބާރާތް މިބާބަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަދެއްކެވިހާވެސް ކަނޑައެޅުމުގައި ހުރި ތަފާތު ބަދަލުކުރަންވެސް ބޭނުންނުވާ ބަދަލުވެސް ފާހަގަކުރެވިފައި ބޮޑު ދާއިރާއަކަށް ހިމެނޭނީ. މިބާބުގެ ވަކިވަކި އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަންޖެހޭ ކަންކަމީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދައުލަތް ރައްޔިތުން މަސްއޫލިއްޔަތު ޙައްގުތަކުގެ ގޮތުން 2 ވަނަ މާއްދާގައި އެބަހުރި ކަންކަމުގެ ތަފްޞީލް.

އާދެ، އެހެންކަމުން، އަޅުގަނޑު އިޖުތިމާޢީ އިޤްތިޞާދީ ދާއިރާ ނުވަތަ. ދެން އަޅުގަނޑު ކަނޑައެޅޭ ބައެއް އިސްލާމީވެސް މިގޮތަށް ގާނޫނުއަސާސީ އެއްގަލަމަކުން ދަންނަވާލާ ބޭނުންވީ. އާދެ، އަޅުގަނޑު ޙައްޤުތަކުގައިވެސް ވަރަށް ކަނޑައެޅުނު އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިވެހި އެހެން ގޮތަކަށް ބަދަލުކުރާނެ ގޮތް. ސަބަބަކީ އަޅުގަނޑު ހެޔޮވިސްނުމުގެ ފުރުސަތު އަރުވަން ދިވެހި މިއަދުވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިވެހިރާއްޖެ. އެދިވެހިން އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ވަރަށް ސާފުކޮށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ އަސާސްވެސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ރައްކާތެރިކަމާ، ޚިޔާލުދެކެން އަދި އާދައި

ބޭނުންކޮށްފައިހުރި ކުރެހުމަކާޔިވެސް އަކުރުތަކުގެން ވަރަށް އެހެން
އާދަވެފައިހުރި ކުރެހުމަކަށް ވީމާ އަކުރުގެ ވަރަށް ހިތްހަމަޖެހުން އެދިދަ
އެހެން ގޮތަކަށް ބަދަލުވެގެން ދާން. ދެން ބައެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން
ވާހަކަދައްކަވައިދީ ބަހުގެ ވާހަކަ. އާދެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ބަހަކީ
ދިވެހިބަސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަހަކީ ދިވެހިބަސް، މިހެން އަކުރުތަކުގެން
ބޭނުންޖެހޭ ޒަބާނުލުތަކުން އެބަޖެހޭ ރާއްޖޭގެ އިހިސާސްތަކާއި ތަފާތު ޖެހިލުނުޖ
އެބަހުރި. އެޖެހިލުނުޖަހާ ހުރިހަ ތަފާތަކީ އެއީ ބަހުގެ ތަފާތުއަށްނުރި
އެއްވެސް ރާވައްގައި. ދިވެހިބަސް ހަމައެކީ. އެހެންވީމާ، އަހުރިގެ
ރަށިބަހެއްސް ދައްކަނީ ހަމަ ދިވެހިބަހެއް ވާހަކަ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި
ރައީސް.

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދައުލަތާއި އަމިއްލަ ފެށިކަމާއި ނިލަންދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު
ރައްޔިތުން، މިޤައުމު އަކުރުގެ ކުރެހުމަކަށް އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން މުބޫނު ރިޔާޟް
ފެނިއެކަށް ރަކަތު. އަކުރުގެ ވަރަށް އުއްވާ ޚަޠިވިލުގެ އެހި ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކަންކޮޅުކަމުން މިއަދު ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެހި ކަންކޮޅުތަކުގެ ޢިއްޒަތްތެރި
ބޭފުޅުން ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަމުންދާތީ. މިޢިއްޒަތްތެރި ޚަޠިވިލުގައި ހުއްދު
ބަހުން ވާހަކަދައްކެވި ދުވަހަކީ މިޚަޠިވިލުގެ ވަރަށް ހަރުއްޒި ދުވަހެއް.
އެދުވަހަކީ ޚަޠިވިލުގެ ރިޔާސަތުގައި ހަވާލުވެ އިންނަ ބާޒުވަލު ގަވާއިދާއި
ޚިލާފަށް ކަނޑައެޅިގެން ކަންތައްތަކުގެ ދިޔުމުގެ ސަރަޙަދުން ގަވާއިދު
ވިދާޅުމަންފަހު މިޚަޠިވިލުން އަކުރުގެ ނުކުންނަންޖެހުނު ދުވަހެއް. އެވާހަކަ
ތަކުރާރުކުރާކަން ނެތީން. އާދެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުގެ ވާހަކަ
މިބާބުގައި ޢަންނައިރު އަކުރުގެން އެބަދެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުގައި
ކޮބައިތޯ އަކުރުގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެސަރުކާރު އެނގޭނެ. އަކުރުގެ
މިވާހަކަ އެނމެ ބޭފުޅުންގެ ސަމާލުކަމަށް ގެންނަން ބޭނުންވަނީ،
އަކުރުގެން ޤާނޫނުއަސާސީގައި ތަޢުލީމާއި ފުރިހަމަ،
މިބާބުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރަށް ކަނޑައަޅާ ލިޔުމަކުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަކަށް ނުނގޭ މިއީ ކޮން ސަރުކާރެއްކަމެއް.

ކުޑަކުޑަ ޖަޒީރަކަށް ދަންނަވާލާނަން، މިސާލަކަށް ގއ. ނިލަންދޫގެ ވެރިޔެންނަ ހިސާބުން، މިސާލަކަށް ގާއަޅައިގެން މަސް ނަގަން ބޯޓެއް މިއޮތީ. އޮންނާ އަޅުގަނޑުމެން ފޯނުކޮށްގެން ޓެކްސީ ފެސްގެ ބަހަކު ގެނައީ. ބަޔެއް ފަހަރު ކަންހިނގާގޮތުން ފެނުން އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުތަކުން ބަނދަރަކަށްވެސް. ޝަރީޢަތުގައިވެސް މިސަބަބުތައް އެބަހުރި ބައެއް ބާވަތްތަކުގައި ދިމާވެފައި. އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގެ ކިހިނެއްކަމެއް މިކަންކަން ހިނގާ ދަނީކީއް. އާދެ، ދެން މިއޮތީ ދިވެހި ދައުލަތުގެ އެންމެހާ ބާރުތައް ފެށިގެން އަންނަނީ ރައްޔިތުން ކިބައިން. ޝަރީޢަތުގައި މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި މިބޭފުޅުން މިދައުރު ވާހަކައާއި މިއީ. މިހާރު ގުޅިގެން މި ދިދައިގެ ވާހަކައެއްވެސް މިއަންނަނީ. ދިވެހި ދައުލަތުގެ އެންމެހާ ބާރުތައް ފެށޭނީ ރައްޔިތުން ކިބައިން. ރައްޔިތުން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި ދިދަވެސް ބަދަލުކުރެވޭނެ. ރައްޔިތުން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި ވެރިކަންކުރާ ރަނަރީ ރާއްޖޭގެ ކޮންމެ ސަރަޙައްދަކުގައިވެސް ހުރި ރަށަކަށްވެސް ހިދިދަން. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ތާއީދުކުރަން ގއ.ގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އާދެ، ހުރަހާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިކަންކުރާ ރަށް މިބާބުން ކަނޑާލަން. މިރާއްޖޭގެ އެންމެން މާލޭގައި ތޮށިޖެހުމުން ތާއީދު ހިއްސާވާނީ މިޤާނޫނުއަސާސީގައި ލިޔަން، ކޮންމެ ފަސް އަހަރަކުން ރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުތަކާ ބަހާލައި ވެރިކަން ކުރަން. ހަމަ މަރުކަޒީވާން ނޫންތޯ. އާދެ، ރާއްޖޭގެ އެންމެހާ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާނެހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ، މިހާރުވެސް ހަމަ ދުނިޔޭގެ ވަރަށް ގިނަ ޤައުމުތަކުގައި ވެރިކަންކުރާ ރަށް ބަދަލުވަމުން އެބަދޭ. ދެން ބަހުގެ ވާހަކަދައްކާއިރުގައި ކުޑަގޮތަކަށް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އިންޑިއާގެ ވަރަށް ގިނަ ސްޓޭޓުތަކުގައި މިހާރު ހިނގަވާދޫ އެބަ ތެލަންގޫ ބަސް. ތެލަންގޫ މީހުން ދާ ގިނަވެގެން އެބަސް ކޮންމެހެން އެނގެން އެބަޖެހޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މާދަމާ މިތުންގައި އަޅުގަނޑު ބޮޑުވެގެން އައިސް ބުނަންވީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަރިހުގައި، އިއްޒަތްތެރި ރައީސްއާ، އަޅުގަނޑު ނިންމާލިއިރުގައި ފުރަމާލޭގެ މީހުން ވާހަކަދައްކާ ބައެއް ނޫނެކޭ. އެހެންވީމާ، ހުވަދޫ

ބަހުންނާ ވާހަކަދައްކަން ޖެހުނީ. އެހެންއޮވެގެން ނުވާނެ ދެއްތޯ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ޤާނޫނުވެސް އަޑުއަހާއިރުގައި އައްޑުއަތޮޅު ބަހާއި އައްޑުއަތޮޅު މީހުން ވާހަކަދައްކާ ބަހާއި ހުވަދު ބަހުން ވާހަކަދައްކާ މީހުން ވާހަކަދައްކާ ބަހާއި ފުވައްމުލަކު ބަހާއި، މީގައި ފަހުމިކަމަކާއި ރީތިކަމެއް އެބަހުރި އަޑުއަހާލުމުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ޤަބޫލުކުރަންޖެހޭ ހަޤީޤަތެއް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު މިފުރުޞަތުގައި ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ހުވަދު ކޮޅުން އެފަރާތަކު ނުވާތީ މި ފުރަމާލާގެ މީހުން މި ވާހަކަދައްކާ..

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު..

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ..ދިވެހިބަހުން ވާހަކަދެއްކިޔާ ނޫނޭ އެއްވެސް މީހެއް.

މުބަންމަދު ރިޔާސް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މިމަޖިލީހުން އެބަޖެހޭ..

މުބަންމަދު ރިޔާސް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ސްކޫލްތަކުގައިވެސް ހުވަދުބަހާއި އަޅުގަނޑު މިހެން ވާހަކަދައްކާ ބަހާއި

މުބަންމަދު ރިޔާސް ފުވައްމުލަކު ބަސް މިތާނގައި ސްކޫލްތަކުގައި އުނގެނޭނެ ދަރުސްތަކަށް.

ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ..އަޅުގަނޑު ވަރަށް ތާއީދުކުރަން އަދްނާން ބަޝީރް ހުށަހެޅުއްވި

މުޙައްމަދު ރިޔާޟް ހުރަހެޅުމަށް. ތަފާތުތަކުރުން ނައްތާލާފައި..

ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އިނީދުވަޖެއިގެންދެއްވުން އޮޅުން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު. މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު.

މާލޭ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު އެއްވެސް ރާއްޖޭގައި ބޮޑު ފިޔަވަޅެއް ދަންނަވާލުމުގެ ނިޔަތުގައެއް ނޫން. ނަމަވެސް އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާލާ ވާހަކައަކީ ސޯޝަލް ލިބަރަލިސްޓުގެ ތެރެއިން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލުން މުހިންމު ބައެއް ނުކުތާތަކެއް އެބަހުއްޓޭ. އެގޮތުން ޖީން ކޮބީގެ އިންޓަރެކްޝަން ބު ލިބަރަލިސްޓާއި ނޮންބަންސޯވިޔެޓުގެ ތިއަރީތަކާއި އަދި ފެންގުއާޖު ސޯޝަލިސްޓުކަރިއިން ނޫރާ އެކުވަރު ފުރަތަން ލިޔުއްވާފައިވާ ފޮތްތަކަށް ބަލާލައިރު ބައެއް ރަގަޅަކަށް، އަދި ބައެއް ނުރަގަޅަކަށް ވާނެ ބައެއް އުފެދުނު ގޮތް ކަން ހާމަކުރެވޭ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ވިސްނާލަން ޖެހިއްޖެ މި އިބްރާހީމް މަޖިލިހުގައި މިހާރު ވާހަކަދައްކަމުން ދާދެވަން ބަޔާއިފައިވޭ. އަޅުގަނޑަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ ތަފާތު ގޮތްގޮތަށް އަދި ޚާއްޞަކޮށްފައި ވާހަކަދަކާފާ ބައެއް ރަނގަޅުވީ އަދި މާލޭގައި ވާހަކަދެއްކުމުގެ ބައެއް ކުރިމަތިކޮށް ތަފާތުތަކެއް އުފެދިއްޖެ. އާދެ، ބުނެފާ ޚާއްޞަކޮށް ބައެއް ރަގަޅަކަށް އެބަދޭ އިތުރު ބައެއް ރަނގަޅުވަނީ ސާފްވަނީ ބައެއް އޮބެކޯ ނުވަތަ ޚާއްޞަކުރެއްވި ބާރުތަކަށް ދަނޑުވެރިޔާ. އެ ބަޔާއަށް ހާމަކުރެވޭ ވާހަކަދެއްކުމުގެ ނުވަތަ ބައެއް ތަފާތު ތަފާތުބައިގެ އިބްރާހީމް ރަގަޅު. އަޅުގަނޑުމެން ތަނަބޮޑު ތަފާތުވެގެން ވިލާތައް. ފިޔަވަޅު ތަފާތުތަކަށް ހާމަކުރީ މާލޭގައި ފަޅުވެރިވާ. ބުނެސްވާނަމަ، ކުރިމަގުގައި އަޅުގަނޑުމެން ޤަވާޢިދުތަކަށް އިބްރާހީމް ރަގަޅު، ދިދަތަކުގެ ބައެއް ރަނގަޅުވާނެ ކުއްލިއަކަށް ރަނގަޅުވަނީ ބައެއް ތަފާތުތައް ނޫނެވެ. އަދި ދިރިހުރި ރަގަޅަށް ޤާނޫނުތަކާއިގައިވެސް ކުއްލިއަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައަޅާފައި އޮތީ އިސްލާމީ ދީނުގެ ރަސޫލާ ޞައްލަލްލާހު ތަޢާލާ ދީނުގެ ޢަޤީދާއިން. އާދެ، ރަސޫލާ ޞައްލަލްލާހު އަލައިހި ވަސައްލަމް ދީނުގެ ދީނާ

އިދާރީ ފަސޭހަހަމަކަންތަކާއި. އެއްވެސް ބާރެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން އެކަންތައްތަކަށް އިޙްތިރާމް ނުކުރާނީއެއްނޫން. އަޅުގަނޑުމެންވެސް އިނދެގެން މިއުޅެނީ އަސްލުގެ އަޑުގެ މިހާރު. އަސްލުގެ އަޑުގާއި އަޅުގަނޑާއި ހަމަ ވަރަށް ގާތް އަދުލުއިންސާފުގައި މިފަދަކަމަކު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުގައި އިސްލާމީ ގުޅުންތައް އެކަށީގެން ބަދަލުވެފައި ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަކި އަމިއްލަ ދަށް އަމިއްލަ ގޮތުގައި ހަދައިގެން އެހެން ހަދާކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމެއްވެސް ނޫން. މާދަމާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދަރިންގެ މާދަރީ ބަހަކަށް ވާނީ އަސްލު އަމިއްލަ ބަހޭ އިނގިލީ ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް. އެހެންނަމަވެސް، އެކަމާ އަޅުގަނޑުމެން މާބޮޑު ފަރުވާލެއްވެސް ނުވޭ. އެހެންވީމާ، މިކަހަލަ ކަންތައްތަކަކީ އަޅުގަނޑުމެން އެކަމުގަނޑުމެން ވީއްލާ ކަންތައްތައް ވެރިންގެ ބަޔަކު ހުރިހާއެއް ކަންތައްތައް ވެގެންދާނެ އަޅުގަނޑުމެން ފަރުވާއެއް ނުކުރެވޭ ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް. ހަމައެހެން، ރައީސްއާއި ދައުލަތުގެ ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް ގަވާއިދުއާއި ވަގުތުގެ ފަހަރެއްގައި 82 އަހަރު ވަންދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިވެހި ދިދަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިދަތަކުގެ ގޮތުގައި ގެންގުޅެން ގެންގުޅުން. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން އެކަމަކަށް އިސްތިރާމް ކުރަންޖެހޭ ކަމެއްކަމަށް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ފައުމީއަލަމުގެ ކުލަވެސް އަސަރުކޮށްފައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ގައިގައި ހުރިހާހަކަތަކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް، 14 ފެބްރުއަރީ ވީއްޖެ. މާލެއަށް އަޅުގަނޑުމެން ވެރިކަންކުރާ ބަޔަކު ގޮތުގައި ހަމަޖެހިފައި އޮތްކަން. މިކަން މިގޮތަށް ހަމަޖެހިފައި އޮތަސް އަދި ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެންގެ މައްސަލައެއްނޫނޭ. ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް، މިކަން މިހެން އޮތުމުގެ ސަބަބުން މާލޭގެ ރަށްދިވެހިންނަށް ލިބޭ ފައިދާއެއް އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވާނީ ކަމަކަށް ނުވޭ. މިއަދު މާލޭގެ ބިން މިވަނީ ފުރިފައި. ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް، މާލޭގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖީލުގެ ކުދި ޖީލުތަކުގެ މުސްތަޤްބަލު އަމިއްލަ ގެދޮރު ލިބިގަތުމަށް ނެތް. ކާފަ ފުރުން ނުވަތަ މާމަ ފުރުން ވާރުތަވާ ގެދޮރު ބަހައިގެން މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުދިކުދި ނުވަތަ އަންނަން ޖެހޭ

ޗީޒުތަކުގެ ދަރިންނަށް މިރިބެހި ކުރެކުރަ ކޮބަރިއަކަށްވުރެ ކުޑަ ތަންކޮޅެއް. މިއީ މިއަދު މާލޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވެފައިވާ ވަރަށް ބޮޑު މައްސަލައެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރާއްޖޭގެ◌ އެހެން ތަކަށް ވެރިކަންކުރާ ރަށް ބަދަލު ކޮށްގެން ނަމަވެސް މާލޭގެ ރައްޔިތުން އެންމެ އެކަށީގެންވާ ބިރުވެރިކަމެއް ލިއްބައިދިނުމަކީ ހަމަގައިމުވެސް މާލޭގެ ރައްޔިތުން އެދޭނެކަމެއްކަމަށް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަމެވެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ މިހެން މިކަން މިވީ މާލެއަކީ ވެރިކަން ކުރާ ރަށްވެގެން، އެހެން އޮވެގެންނެއް ނޫން. މިއަދުގެ ސަރުކާރުން ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީ ކަންކަމުގެ◌ތަކަން އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަރައްޤީ ގެންދިޔުމަށްޓަކައި އިހުމާލުވެފައިވާ އިހުމާލުތަކުގެ ސަބަބުންނޭ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ..

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

މާލޭ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ފާހަގަކުރެއްވުން: މިކަންތައްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ރިޢާޔަތްކުރަން ޤަވާއިދުލީ ހުރިހައި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތް ކުރާނަން. ބަ◌ަހުރުވައިގެ ތަފާތުތަކާ މައްސަލައެއްކަމަށް ދެކޭލަ އިނދެގަންނަވާނޭ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ގުރައިދޫ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސޯލިހް ފާހަގަކުރެއްވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުވެސް މިބާބައި ބޭނުންކުރަން ފާހަގަކޮށްލަން ޖަލްސާއިގާ ދިނުން ފާހަގަކުރެވިފައި ދަންނަވަން. ގ.ދ. ގ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދުނާން ރަޝީދު އެއްވަނަ މަޢުދަ، ދިވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅި އިޞްލާޙަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ. އެކަމަކު 4 ވަނަ މާއްދާއަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ނުކުރަމެވެ. ސަރުކާރުގެ ޖިހިސަސްނަތާ ދަނޑިވަޅު، އެ ޖިހިސަސްނަތައި ސަރުކާރަށް ދައުލަތުގެ ހިންގުމުގެ ބާރުތަކާ، އެހެން ބިނުމުން އަޅުގަނޑު އެހަން ތާއީދުނުކުރެވޭނީ. ސަރުކާރަށް އަރި ޖައްސަ ތަކުގައި އެކިބަތަން ދެވޭން ކުރާ އެއްޗެއް. ބަހުގެ ޖައްސަ ތަކުގައި

ސަރުކާރަކީ ފުރިހަމަ ހިންގުމުގެ ބާރުއެހީ. އެހެންކަމުން، އަޅުގަނޑެކެން
ގާނޫނުއަސާސީގައި ސަރުކާރުގެ ޖުޑީޝަލް އޮންނަނީ ނުލާ. އެއާއިއެކު
4 ވަނަ މާއްދާއަށް އަމާޒުވެފައިވާ ޕޮލިޓިކަލް ފަސޭހަކަން ޑިމޮކްރަސީއިން ބަދަލުކުރަން
ހަރަކާތްތެރި ވެހިކަލަކަށް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ. ދާއިރާތަކެއް
ގާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައެޅިފައި އަދި ގާނޫނަކަށް ދާއިރާތަކެއް
އިތުރުކުރުމުގެ ބާރު ދިރާސާކޮށް އޮތުމަކަށް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ.
ފަހުގައި އަތޮޅުތަކަށް ބޭރުވަމުން ރައްޔިތުނގައި މިހެން ޖަމާވުން ދާއިރުގައި
ދާއިރާތަކަށް އިދާރީގޮތުން ބައިވެރިވުން ޖަމާޢަތްތަކަށް ފޯރުކޮށްދޭ އެބާރު
ގާނޫނަކަށް ދިފާއި އޮންނަނީ އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ. ދިފާއި ރައްޔިތުން، 9
ވަނަ މާއްދާގައި އޮންނަނީވެސް ހަމަ ޑިމޮކްރަސީއިން އިމާރާތްކުރަން ހުރިހާގޮތަކުން
އިންތިޚާބުވެސް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ. ދިފާއި ރައްޔިތުންގެ ހިއްސާ
ރައްޔިތުންކަން ނުލާއިންސާނުވެރިކަން ކަނޑައަޅާ ގާނޫނުއަސާސީގައި
ބާރުތަކުގައި އޮންނަނީ ޤާނޫނަކަށް އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ. ބަޖެޓްތަކުގައި
މިފަދަ އޮތުން އެނގޭ ރައްޔިތުގެ އަސާސީ ހައްޤުތަކާއި ބެހޭ ބާބުގައިކަން
އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، އެބާބު ނިމިގައިވެސްގައި އެކު
މިފަދަ މިބާބަށް އިތުރުކުރަމުން އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭކަމެއް. އާދެ،
ހަމަ އެހާއިރު ދިފާއި ރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުން ހުވާ ނުވަތަ ފެންނަ
ކޮށްލުމަށްޓަކާ ބަޔަކުމެން މިއަށޭގެ އިންޓަރނެޓް ފެންވަރު އަނިޔާ
އަންހެނުން އެއްދެއްކުމުގެ ވާހަކައަށްވެސް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ. އެކަމަކު
ގާނޫނުއަސާސީގައި އެވާހަކަ ޖިނާއީ ނުވަތަ ނުނުފެ، އެއީ ސިފަތަކެއް.
އަޅުގަނޑަށް ބޭނުން ތާއީދުކުރެވޭނީ މިމާއްދާގައި މިޚިޔާލަށް ގާނޫނުގެ
ދަށުން ދިފާއި ރައްޔިތުންނާ ކޮންމެ މިހާރުވެސް ދިފާއިރައްޔިތުނާ
ބެހޭގައި އަންނަނީ އެގާނޫނުގައި އެބައި ޖިނާވަގައި ބާއްވަން. ކޮންމެހެން
ގާނޫނުއަސާސީއަށް އެބައި ނުލެއްވުން ރަނގަޅުވާނެކަމަށް އަޅުގަނޑު
ދެކެން. އާދެ، 10 ވަނަ މާއްދާގައި އަޅުގަނޑުމެން މިބުނަނީ ދައުލަތުގެ
ދީނެވެ. މިހެން ބުނެފައި އޮންނާ މިމާއްދާއިން އެބައި އަޅުގަނޑު
ހިންގާކަމަށް ދިފާއިރާ އެހެއްޓި ދީނެވެ. އާދެ، 10 ވަނަ މާއްދާގައި

ދައުލަތުގެ ދީން، މިހެން ބުނެފައި އޮތްއިރުގައި އޭގެ ފަހަތަން އިތުރުކުރަން ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ ހުށަހެޅުއްވުން އެބަހުރި، ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ އިސްލާމް ދީން ނޫން ދީނެއް މީހުން އަޅުކަން ކުރުމަށްޓަކައި އާންމުންނަށް ނުފެންނާނެ ގޮތެއްގެ މަތިން އަޅުކަމުގެ ކަންކަން ކުރުމަކީ މިޤާނޫނުއަސާސީ މަނާކުރާކަމެއްނޫން. މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ސިޔާދަތުމަތިން ތާއީދުކުރައްވާ ބޭފުޅުން ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އޮތީ އެއްޗެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެން ދީނުތަކާއި ބާރުދިނީ މި. އާދެ، މި އިސްލާމު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ މިމަޖިލީހަށް ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބާކީބަޔަކީ ކަމުގައިވާ ބަންޑާރަ ނާއިބު، އާދިމާ ޝުކުރު. އާދެ، އެހެންނަމަވެސް، ނުރަސްމީ ބައްދަލުވުމުގައި އިސްލާމާބަހާ އެއްގޮތް ކުރުވުނުއިރުގައި..

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ.

ގާދިއްދޫގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް އާސް. ނިޒުމީ.
މުޙަންމަދު ޝާހިދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ކެޔޮދޫގެ މެންބަރު މުޙަންމަދު ސަޢީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ދައުލަތުގައި އަމިއްލަވެރިކަމާއި ރައްޔިތުން. މިބާބައި ބޭރުގޮތުން އަޅުގަނޑެން ދެއްވި ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު ބޭނުންކޮށްލާނީ. އާދެ، އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ އަޑިއަށްވާނީ ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާބު 7. ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެބާބު ލިބިގެންވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކަށެވެ. އާދެ، މިޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ހުށަހެޅިފައިހުރި އިސްލާހުތަކަށް ބަލާއިރުގައި މިއަށްވުރެ ވަކި ޖުޑީޝަލްގައި އޮތޯރިޓީތަކުން ވަކި ރަސްގަވު އިސްލާހެއް މިއަދު ހުށަހެޅިފައި ނުވާކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އާދެ، މިހެން މިދަންނަވާ ބައެއް އިސްލާހުތަކުގައި ފުރަތަމަ ފަސޭހަކަން އޮތުމުން ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމު◌ްނުވާން. އާދެ، މިހާރު ޖުޑީޝަލްގައި އޮތްގޮތުން

ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެބާރު ލިބިގެންވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކަށް
ބުނީމައި ހުރިހާ ކޯޓަކަށް އެޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު
ލިބިގެންވަނީ. އެހެންވީމާ، ވަކި މީހަކު ބުނާގޮތަކަށް ވަކި މީހަކު އެދޭގޮތަކަށް
ހުކުމްކުރެވިގެންނެއް ނުކުރެވޭނެ. އަދި ވަކިމީހަކަށް ކޯޓުތަކަށް އަދުލުއިންސާފު
ނިސްބަތްވާނެ. އެއާއިއެކު ދަރަޖަތައް ކޯޓުތަކުގެ ހަވާލު
ކުރެވިފައިވާ ބާރުތަކާ އެކަން ނިންމާލެވުން. ޤާނޫނުއަސާސީ، މިއިސްލާހު
ކުރަންޖެހިފައިވާ އިސްލާހުކުރާ ބަރުލަމާނުގެ ޖަލްސާގައި އޭގެ އިތުރުން
ބަހުސްކުރެވިގެން ފާސްކުރެވުނު. ދެން އަދުލުއިންސާފު ބާބުގެ ގޮތުން ބައްލަވާ ދޮށީ
މިބާބުގައިވަނީ 14 މާއްދާ. 14 މާއްދާއަށް 66 ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން
66 އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވާފައި އެބައޮތް. އާޓިކަލްއިން އަދުލުއިންސާފުގެ ބާބުން
މިހާރު މިއޮތީ ހަމައެކަނި ތާއީދުކުރެވިފައި މިއޮތްނަމަ 35 އިސްލާހު. ދެން
ހުރި 31 އިސްލާހު ވަނީ އަނބުރާ ނަންގަވާފައި. މިގޮތުން އެނބުރާ އެއްކޮޅަ
އެބޭފުޅުންވެސް ވިސްނާ ރިޔާސަތުން ހަމަވާފައި ގެނެސްދެއްވާ އާދަޔާ
ޚިލާފުކަމަށް އެބޭފުޅުންނަށް ފުރިހަމައެއްގޮތުގައި ނަންގަވާފައިވާ ނުވާތީ
ދެން ހުށަހަޅުއްވާފައި ހުރި އެކަމެއް ބޭފުޅުން އެބޭފުޅުން ހުށަހަޅުއްވާފައި
ހުރި އިސްލާހަށް ތާއީދުހަމަވާފައި ނަންގަވާފައިވާތީ. ކޮންމެއަކަސް
އަދުލުއިންސާފު ގޮތުގައި ހުށަހަޅުއްވާފައި ހުރި އިސްލާހުތަކަކީ ތާއީދުހާސިލްވާ
އަދުލުއިންސާފު ތާއީދުހަމަނުވާ އެއީ ނަމަވާ 9 އިސްލާހު. އެއީ، އެ
9 އިސްލާހަކީ އެއިސްލާހު ނަންބަރު ތިރީގައި ހުރި ތަރުތީބުން 5 އާއި 4
އާއި 9 އާއި 10 އާއި 12، 22، 42، 49، 53. އެއީ،
މިއިސްލާހުތަކަކީ ޖަހާފައިވާ އިސްލާހު މިޤާނޫނުއަސާސީގެ މިބާބުގައި މިހިރަ
މާއްދާތަކަށް ގެނައުމުން އިތުރަށް މިބާބު ފުރިހަމަކުރުމަށްޓަކައި ގެނެވެންޖެހޭ
އަދުލުއިންސާފު. އިއްޔެރޭގެ ރައީސް، ދެބޭފުޅަކު ދެމަފިރި ބޭރުގެ ބަޔާން
އަދުލުއިންސާފު ދަންނަވާލީ އަދުލުއިންސާފު ހަމަ ވަރަށް ހިތްހަމަޖެހުން
އަދުލުއިންސާފުގެ މިހާރުގެ ދެފަދަ. ދެފަދަ ބަދަލުކުރަމުގެ އެއީ ވަރަށް
ބޮޑުކަމެއް. އަނެއްކާވެސް އިސްލާހު ގެނައުން ދެބޭ ދެމަފިރި މިހާރު
ހުރި ދަރިންގެއި އަދުލުއިންސާފު ދެފަދަ. އެއާއެކު ބޭނުން ފަރުވާ

އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިޔަ ނާނގާތީވެއް ހަމަ ވަރަށް ނުހުންނާނެ. އަޅުގަނޑަކީ ވަރަށް ގިނަ ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކަށް ދަތުރުފަތުރުކުރެއްވި އުޅޭމީހެއް. ދިވެހި ދިރި ފެންނަމައި އެއަށް ވަރަ◌ށް މުހިން ތަޖުރިބާކޮށްދޭ އެއްޗެއް. އެހެންވީމަ، ކުއްލިއަކަށް ދިރަ ބަދަލުވުމެއް ދިޔުމަކީ ޤައުމެއް ބަދަލުވުމެއް ދިޔުމަކީ ހަމަ އެއްޗެއް ވެގެންވާނެ. އެހެންވީމަ،

ރިޕޯޓަރ ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދެ، ވަގުތުހަމަވެއްޖެ.

ކޮމިޓީގެ މެންބަރު މުޙަންމަދު އަޅުގަނޑަށް އެއްގޮތަކަށްވެސް ތާއީދެއް ނުކުރެވޭ ދިރި ބަދަލުކުރާކަށް.

ސަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޕޯޓަރ ވާހަކަދެއްކެވުން: އިށީނދެވަޑައިގެން ދެއްވުން އެދެން. އައުޖާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙަންމަދު އަސްލަމް.

އައުޖާގެ މެންބަރު މުޙަންމަދު އަސްލަމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު 12 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅި އިސްލާހާއި ގުޅޭގޮތުން ވަރަށް ގިނަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަ ދައްކަވައިފި. ދެން އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހަމަ އެދެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ބައްލަވާލެއްވުމަށް 12 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހު. އަދި އަޅުގަނޑު މިއިސްލާހު ހުށަހަޅަމުންވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށްވެސް ދެންނެވީން އަޅުގަނޑުގެ ދެމަދޭސަދެއްވުން. އެންމެ މުހިންމު މަޤްސަދަކީ ދިވެހި ދިރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިރި ޖަދުވަލުތަކަށް އިނގޭތޯ މިމާއްދާގައި މިވާގޮތުން ދިރި މިއަށްވުރެ ތަފްސީލުކޮށް ބާރުތަކާއި ޒިންމާތައް ޖަދުވަލުގައި މިހެންޔަހާއްމިޔާ. އެގޮތުން ދިރާއިގެ ކާޒީގެ ބާރު އެނގޭނެއެވެ. ދިރާއިގެ މިންބަރު އެނގޭނެއެވެ. ދިރާއިގެ ބަލްމިލް ބާލުކިރީޝަފަހެއް ހަމަ ޖުޑީޝަލްގެ ބާރުތަކާއި ކުޅަގެން ޖުޑީޝަލްގެ ބާރުތައް އެނގޭނެއެވެ. ދިރާއިގެ ކުރުގެން ޖުޑީޝަލްގެ ފިހާރައި އޮންނަނީ. އެހެން މިދަންނަވާ މިހާރުވެސް އަޅުގަނޑުމެން މިބައިންނުރަމުންދާ ދިރާސް ދިރި ހަމަ އެކި ކުރުކުރައިގައި އަދި އެކި

ބައްޕަވަރު ކުރަހައިގެން ގެންދިޔަތަންވެސް ފެނުނު. އެހެންވީމަ، މިދިޔައީ ވަކި
ސޮފްޓްވެއަރގައި އަންނަންޖެހޭ އެއްޗެހިތަކުގައި މިހާ ފުރިހަމަ ގޮތުގެ
ތަފުސީލުގައި މިހާ ފުރިހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންވެސް އެއަށް
އިންތިޒާމުކުރާ ދިރަ އެންމެ ކުރިއަރަމުންދާއިރު ޓެކްނޮލޮޖީގައި
ބާރުތަކުގެން ދިއުމަކީ ވަރަށް ފުރިހަމު ކަމެއް އަޅުގަނޑު
ދުރިން. ހަމަ އެހެންމެ އަޅުގަނޑު ދުށްކަމީ ދިރާއަށް އަޅުގަނޑަށް ގުޅިނަ
އިސްލާމްދީނާއި ގުޅުންހުރި ގޮތުން ބެލިޔަސް ފަރުމާކުރި އަޅުގަނޑު
އިއްޔާމްކުރި ތަރިއްކާ އަރިހުން ސަލާމްކުރިން. އެއީ އަޅުގަނޑު ބުނަނީކަން
އަދި ޖަދުވަލްތަކާއި ނުއެއްގޮތް. ޖަދުވަލަށް އިސްލާމީ ހުރިހާ ކަމެއް ވަރުތަ
ލިބިގަތުމުގެ ކާމިޔާބުކަމެއް އަދި އެހެރަނުގެ ނުން. އެހެންނަމަވެސް،
އަޅުގަނޑު ޤާނޫނީކަން ގުޅޭ އެއްވެސް ޖަދުވަލް ޤައުމީއަސާސީގައި
ހިމެނޭނޭހަމަ ޖަދުވަލާ އެއީ ޤާނޫނީވެނަކަށް އެއްވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް
ޖަދުވަލްތަކާ އިސްލާމީ ހުރިހާކަމެއް ފުރުސަތު ލިބުނު އަޅުގަނޑު
ހަމައަށްދަނެވެސް 12 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު މިއްޔާމަށް ތިބޭފުޅުން
ޤާނޫނީއްޔާ ކަމެއްގިލާއި އަޅުގަނޑު 12 ވަނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑު
ޤާނޫނީކަމާ ޖަދުވަލުގައި ހިމެނުނަމަ އަޅުގަނޑު ޤާނޫނީކަމާ ދިރާ◌ެއެއް
އަޅުގަނޑު ކުރަހައިގެން ގެނައީ އިސްލާމީ. ދެން ދިރާމިއީ އަޅުގަނޑުގެ
ޖަދުވަލުގައި ހިމެނުމަށް ޤާނޫނީކަމާ ދިރާ. އެހެންނަމަވެސް، އެދިދާއިގެ
ތަފްސީލު. ދެން އެހެން ދިރާއެއް ނުވަތަ މިހާރު ބާރުނުކުރުމުނާ
ދިރާވެސް ހަމަ ޖަދުވަލުގައި ހިމަނަނީ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުގެ 12 ވަނަ
މާއްދާއަށް ވެޖެހިއްވަނީ ކާނުމެހެން އަޅުގަނޑު ޤާނޫނީކަމާ މިދިޔައަށް
ވެޖެހިއްވެމެއްނުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ. ދެން އާގެ
އިތުރަށް އަޅުގަނޑުވެސް ޤާނޫނީކަމަށް 82 އަހަރުވެއްޖެ ޖިއްޔަތާތަކު
ގެންބަރަކަށް މައްޗާމީ ދެއްވައިގެން 82 އަހަރު ވެގެންދިޔަ ދިރާއަކަށް
ވާލްތާބާއި ޤަދަރާއި އިޙްތިރާމް. އެއީ އެއްވެސް ކަހަލަ މައްސަލައެއް
ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. ދެން އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ފެނުނީ އަޅުގަނޑު
ދުށްކަމީގައި މިހާރު ދިރާއަން ބަދަލު ގެނަނަން. ދެން އެހެންވީމަ،

އަޅުގަނޑު އިސްލާމު ހުރަހީ އަޅުގަނޑު ދުލާގޮތުގައި ވާހަކައިޔާ ހަމަ އެޗްގެ ދޫނިޔޭގޮތުން އަޅުގަނޑަށް ލިބިގެންވޭ. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑު އެގޮތަށް ހަ◌ަމަ އިސްލާމު އަދިވެސް އެވަރަ ފުރިހަމަވެފައި ލިބިއްޖެ ކުރުގައިވެރިޔަކަ މިހާރު އަދި ޤާސްވެގެންދިއުމަސް ޖަދުވަލަށް އިސްލާމު ހުރަހަގަން ލިބޭ ވަގުތަކުން އަޅުގަނޑު މިދިޔަ މިގޮތަށް ބަދަލުކުރަން އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ވާހަކަ ދަންނަވާނަން. ދެން ޖުމްލަކޮށް މިއަދަށް ޖެހޭފަދައިވާ ހަމަ ވަރަށް ގިނަ މިދާންނެވި ދުވި ޖެހޭފަދަވެސް ރަނގަޅު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ. އަޅުގަނޑުވެސް 3 އިސްލާމްގެ ހުރަހަލާފިން. އެގޮތުގައިން އަޅުގަނޑު ފުރަގަސްކޮށްލަން ބޭނުންވޭ މިއަދުގެ ވެރިކަން ހިންގުމުގެ..

ނިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވަގުތުހަމަވެއްޖެ.

އައްޑޫއަތޮޅު މެންބަރު މުޙަންމަދު އަސްލަމް ވާހަކަދެއްކުން: 6 ވަނަ މާއްދާއަށް. 6 ވަނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑު ވަޒީރުން ހުށަހަޅަން ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތުން ހަމަ ލިބިގެން ވަނީތާކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކޭ އެއީ ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ބާރުގެތެރޭގައި ވަޒީރުންގެ ކަޒީފާސް ޝާމިލުވުމަކީ ދުސްތޫރުގެ ކޮންމެހެން ދޭތި ހުރަހަގޮތްތަކެއް އިސްލާމީ ދޭއި ދެމެހެއްޓުމުގެ އިސްލާމީ ދީނުގެ ބިސްބިޔާތުން އެދޭން. ޝުކުރިއްޔާ.

ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކުން: بسم الله الرحمن الرحيم އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. ޝުކުރު، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުން ދެއްވާ ފުރުޞަތަކީ ޤަދަރުވެރިކަމެއް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ވަރަށް ގަދަކަމުން އިސްލާމީ ހުރި މިޖެހޭގޮތުގައި ހުރި އިސްލާމީ ޤާނޫނު ވަރަށް ރަނގަޅުވީދާނެ. އެހެންނަމަވެސް މިޖެހޭގޮތުގައި ހުރި އިސްލާމީ ޖެހޭފަދައިވާގޮތް ވަރަށް ރަނގަޅުކަމަށް ފެންނަނީ އިނގޭތޯ. މިބަދަލު ވާހަކަދައްކާއިރު އަޅުގަނޑު އެންމެ ބޭނުން ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ މިބިލުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއާއި 6 ވަނަ މާއްދާއާއި 7 ވަނަ މާއްދާ. އެއީ ބާރުތައް ވަކިކުރުމާގޮތް. ޤާނޫނުއަސާސީގެ އިސްލާމު ކުރުމުގެ މަސައްކަތް

ފުރިގެން ހަހައިރުވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ގޮވަމުންދަނީ
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރެވުމުންނާ ވާހަކަ. އެހެންވީމަ،
ޢަދުލުއިންސާފު މިބާރުތަކަށް ވަކިކުރެވިފައި އޮންނަންޖެހޭނެކަމަށް.
އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާހުކުރަން ފަށައިގެން މިއުޅޭ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 4
ވަނަ މާއްދާގެ 2 މިޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންވާ ގޮތުގެމަތީން ވެރިކަން
ހިންގުމުގެ ބާރުތަކަށް ދީފައި އޮތް އިރުގައި އެބައޮތް ޢަދުލުއިންސާފު
ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު ތިބެގެންވަނީ ރައްޔިތުންގެމަޖިލީހާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ސަރުކާރާއި ކޯޓުތަކަށް. މިތަންގައި ރައްޔިތުންގެމަޖިލީހާއި ބެނާލިވު މިބާރުތައް
ވަކިންވެގެން ގޮސްފައި އޮތްކަމަށް މިފެންނަނީ. ހަމައެކާ ހިޔާގައި ކޯޓުތަކަށް
ސަރުކާރު ކޯޓުތަކަށް ބަޔާންކުރެވިފައި ބާރުގައި އަބަދުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ހައިކޯޓާއި އަދި ހައިކޯޓުގައި ހުކުމަކަ ފަނޑިޔާރުން ހުންނަންޖެހޭނެ
ވާހަކަވެސް. މިހެން ޢަމަލުކުރުމަށް ޢަދުލުއިންސާފު ވަކިވެގެން
ދިޔަކަމާކަށް ނުބެލޭ. އަދި އެގޮތަށްއަރާރުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ރައްޔިތުންނަށް މިތަޖުރިބާ ކުރެވިފައި މިއޮތީއެވެ. އެހެންވީމަ، ޖުޑީޝަލްގައި
މިއޮތޯރިޓީ މިޤާނޫނުއަސާސީގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކަމުނުދާކަމުގެ
މިއުޅޭ ޤާނޫނުއަސާސީގައިވެސް ރޫހަކަން މިއޮތީ ޢަދުލުއިންސާފު
ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު ދޭނީ ކޯޓުތަކަށް. ދެން އެބަ މިކަން..
(ވަގުތުކޮޅަކަށް ފުރުން).. އެބޭފުޅުން އެވިދާޅުވި ހާރުގައި މިޤާނޫނުއަސާސީ
އެކުލަވާލެވުނުއިރުގައި މިބާރުތައް ވަކިކުރެވިފައި އޮތް ވާހަކަ. ހާރުގައި
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެއީ ޢަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރާ އެންމެ މަތީ
ބާރުލިބިފައިވާ ފަރާތެކަމަށް ނުހަދަން ނުވަތަ އެގޮތަށް ކަނޑައަޅާގަން
މަސައްކަތްކުރި ވާހަކަ. އެހެންނަމަވެސް، އެކަން އެގޮތަށް
ވެގެންދިޔައިރުގައި އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކޯޓުތަކަށް
އެބާރު ދީގެންގޮސްފައި އެއީ. މިހާރުވެސް އެއިބާރާތުން
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެބައި ހިސްކުރައްވައިފި ކަމަށްވަނީ ހާރުގައިވެސް
މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ވިސްނުން އެހުރި ކޯޓުތަކަށް އެބަހުރި ދިފާއި
އޮންނަންކަން ވަރަށް ރަނގަޅަން މިޤާނޫނުއަސާސީގެ ރޫހުން އެބަ އެނގޭ.

އެހެންވީމަ، މިޕްރޮޖެކްޓުގައި އޮޑިއޯ ވަރަށް އަޑުގަނޑެއް ފުރިހަމަ ވަރަށް ކުޑަ ވާހަކަދަންނަ◌ވަދުން އަޑުގަނޑު މިޕްރޮޖެކްޓްގެ އެމްއާދޮޔަކަށް ތާއީދުކަށް އެއަށް ވޯޖިދުން ވާހަކަދަންނަވަން. ވަރުސަތުކުރުމުގައިކަމް.

ރިޕޯސަރޗް ފާހަގަކުރެވުނުވެން: ސްޓޫޑިއޯގާ އިމްޖޯމެރި ފުންބަދު. އާދެ، މިހާރުސާބިތު ދެން އަދުގަނޑު ނިޔާމާބާދޭ ނޫނާމެރަކަން ދިހަ ވަގުތު ކަނޑާލާފައި ވަގުތު ހަމަވީ. އެކަމަކު އިމްޖޯމެރި ފުންބަދުން އެބަ ތިއްބެވި 1، 2، 16 ވަރަކަށް ފުންބަދުން އެބަތިއްބެވި ވަގުތަށް އުދިވަޖެއިގެން އަދުގަނޑަށް ވަގުތުންދެވިފައި. ދެން އެހެންނަމަވެސް، އަދުގަނޑު ގެންދިޔަ އުސޫލުން ނިންމާލާފައި މިހާރު ވޮޖަން ތަރުއާރުވެ ވަޖެއިގެން ދުއްވުން އެދުން. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ފަހު)

އިމްޖޯމެރި ފުންބަދު އިރުނދުވަޖެއިގެން ދުއްވުން އެދުން. އަދުގަނޑު އަތަށް މިކަރުދާސްކޮޅުތައް ލިބުމުން ދާއިރު އިމްޖޯމެރި ފުންބަދު އުދިވަޖެއިގެމާ ހަމަ އެއްފަހަރާ ކަހަލަ ގޮތަ◌ކަން އުދިވަޖެއިގެންނަވަނީ. އެތައް ބާރުފުންނެއް ނަން ގޮއްވާފައި އެދުއްވަނީ. އެދުއްވާއިރު ދާއިރު ތިލާދުގާ ގޮތަކަށް ނޫން އަދުގަނޑެއް ތިލާދުގާލީ ހަމަ ރަނގަޅު ވާހަކަފުޅެއް. އެހެން ދިމާވެފައި އޮވެދުން. އެއަކަށް ދުކޮށް ނަހަދަން އެއްގޮތަކަށް އެހެންނޫނަކަށްވެސް ނޫނާއުން އަދުގަނޑުން ގަވާއިދު ބަދަލުކުރުމުގައި އުދިވަޖެއިގަންނަވާ ހުރިހާ ފުންބަދުންނަށް ހަމަހަމަކޮށް ފުރުސަތު އަރުވާފައި އަދުގަނޑު ނިންމާލަފައި ޖެހޭނީ. އާދެން ހަމަ ރަނގަޅު އިނގޭތޯ އެގޮތަށް. މިހާރުކު އަދުގަނޑުންނަށް ޖާގައެއްނެތް އެގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދާކަށް. ދެން އެހެންވީމަ، އަދުގަނޑު އެންމެ ފަހުގެ ފުރުސަތު އަރުވާލަން ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރަށް ވަރަށް ކުރުކޮށް އިމްޖޯމެރި ފުންބަދުން ކުރެއްވި ސާފުކަން ޖަވާބު އަރުވުމަށް.

މާދާ ފުންބަދު ރިޕޯޓަރީ ރިސަރޗް ފާހަގަކުރެވުނުވެން: ސްޓޫޑިއޯގާ އިމްޖޯމެރި ބަލައިލާ. އަދުގަނޑުވެސް ވަރަށް ކުރުކޮށް ދަންނަވާލާނީ ބަރާބަރު. އިމްޖޯމެރި ބަލައިލާ. މަޖިލީހުންވެސް ފާހަގަކުރެއްވި ފަދައިން މިޕާޓީ އެންމެ ފުރަތަމަ ގެންގޮސް ބާރުލީބިން ކޮމިޓީން

ހަޤީޤަތުގައި ލިޔެ ނިމުން ބާބު. މިބާބު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާ ވަކީލު ފިރިކަމުގެ ނިޒާމު ކަނޑައެޅި އޮތީމަ ފިރިކަންބުލޭ ފަރާތުގެ ލިޔުމާން އިބާރާތްތަކެއް ނުއިމުގައި އެކަނި ނިންމާނުލައި އޮތުމުގެ ސަބަބުތަކަށް އަލުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އެހެންވީމަ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވިދާޅުވިފަރާތުން މިބާބުގައި ލިޔުއްވި މިހިރަ އެއްބަސްވުން އެއްކޮޅު ލިޔުއްވިފައި މިމަޖިލީހުގެ މިބައިގައި ފުރިހަމަކޮށް ފަރާތްތަކުން ފޮނުވުނު. މިހާ ހަމަ ޤާނޫނީ ބަސްނުން ކޮށްދެވޭ ދެފަރާތުގެ ވާހަކަތަކެއް ފަރާތްތަކުން ގެނެސްވެރިވެފައި ކަށަވަރުވެއްޖެ ފައިދާގެ ކޮށްދިނުމަށް ކުރިން. މިބައި މިޤާނޫނުއަސާސީގެ ހުރިހާ ބާބުތަކެއްގެ ޤާނޫނީ ބައެއްލުމަށް ކޮށްވެގެން ފައިދާކުރުމުގެ ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މިފަރާތްތަކަށް އަލުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވާހަކަދައްކާލުމުގެ ޤާނޫނީ ބާބުގައި ފާހަގަކުރާ އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސްތައް ފާހަގަކުރެވޭ ބަހުސްކުރުމެއް ބޭނުންކުރަނީ މިބާބު ލިބިދޭނެ އެއްގަލުގައި އަސާސީ މިފާސްކުރި އެހެނީ ވާހަކަކުރާނެ ފާހަގަކޮށްލިޔުއްވޭ. އެހެންވީމަ، އަލުގަނޑު މިކަން ހަމަ ފަރާތް ހިމާޔަތް އެކަމަކު ފާހަގަކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަލުގަނޑުވެސް ބިރުވެރިވުން ﷲ އަށް. އަދި އަދިވެސް އަލުގަނޑު ޤާބިލުކުރަނީ މުސްލިމުން ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ޢަލަވައި އެއް ޢަދުލު ފުރުޞަތު ކުރިމަށް. އަލުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގެ ކަންތައް އެހެން ހިނގާ ސަރުކާރަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަލުގަނޑު ސިޔާސީ ޖަމާޢަތް އެކުވެގެން ގޮތުން ފިޔަވަޅުއަޅާ ތަޢާރުފުކުރަން. އެއްކަލަ ދައުލަތް ދައުލަތުގެ ބަދަލުގައި ދީނާއި ދައުލަތް ޖެހިގެން ކުރާއި ދައުލަތުގެ ޖުމްހޫރިއްޔާ ދީނާއި ސަރުކާރު ޖެހިގެން ކުރިއަށް. މިހާ ފަރާތް ވިސްނާފަރާތްތަކެއް ކަމެއް އަލުގަނޑުމެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިޤާނޫނުއަސާސީ ގެ އެކިބާބުތަކުގެ އެކިބައިގައި ދައުލަތް މިފަދަ ބާރުތަކެއް ކުރަމުން ސަރުކާރު އާއި ހިމެނޭ ގޮތުގައި. އެކިވާހަކަތައް އެކިފަރާތްތަކުން ބާރުތަކެއް ކުރަމުން ސަރުކާރު ދައުލަތް އެކަމެއް. އެހެންވީމަ، މިހާރު އަލުގަނޑުމެން މިބައި ދައުލަތް މިފަދަ މިފަދަ މިފަދަ އެއްކަލަ ޚާއްޞަ އަލުގަނޑުމެން

ޖިނައިންކޮށްފިއްޔާ ދެން ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެކިހިސާބުން ދައުލަތް ބޭނުންކުރާ ކޮންމެ ފަހަރަކު އަމާނަ ނޫން އެހެން މާނައެއް ދެނެއް ނުހެއް ނޭގޭނެ. އެހެންކަމަށްވަންޏާ ޤާނޫނުއަސާސީ މާނަކުރުމުގައި ވަރަށް ބޮޑެތި މައްސަލަތަކެއް ނުކުންނާނެކަން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ސަމާލުކަމަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން. ކޮމިޓީން ވަރަށް ދިގުކޮށް މަޝްވަރާކުރައްވާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފޮނުއްވި ތަފާސީލުގައި މާރިބުގެ މަޝްވަރާތަކާއި ދައުލަތް ވަކިގޮތަކަށް ކޮންމެހެން ޖުޑީޝަލްސަރވިސްއިން ވަކިގޮތަކަށް ބާއްވާފައި އޮތީ އާންމުކަމުގައި ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމަށް. ޖުމްލަކޮށް ދައުލަތް އެލަފްޒު ބޭނުންކުރެވިފައި ހުންނާނީ ޤައުމު އެމާނައިގައި ބަޔާންކުރުމުގައި. ދިވެހި ދައުލަތުގެ އެހެނިހެން ދައުލަތްތަކާ އެކަން ބުންޏާ ބޭނުމެއްގެ މާނައިގައި ބޭނުންކޮށްފައި އޮންނާނީ. ދެން ސަރުކާރުވެސް. ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގައި ދެކެވަޑައިގަތީ މިންވަރަކަށް އިޚްތިޔާރުވެސް ނެތި ސަބަބަކީ ބައެއް ދަންމާނުގައި ސަރުކާރު ބޭނުންކުރުވާ ފުރަކަން ހިންގާ ފަރާތާއި ޤާނޫނަކާ ފަރާތާއި ބަދަލުއިންސާފު ޤައިމުކުރައްވާ ހުރާ ފަރާތާއި ޖުމްލަކޮށް އޭގެ ގަވަރމަންޓް އިސްލާމީ ބައިން މިހާރު. އެގޮތަށްވެސް ބޭނުންކުރޭ. އެހެންނަމަވެސް މިޤާނޫނުއަސާސީ ޖަރާއިމްކުރުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ގިނަފަހަރަކުން އިޝާރާތްކޮށްފައި ހުންނާނީ ފިރިކަން ހިންގާ ފަރާތާއި ސިވިލް ސަރވިސްއަށް ރަމްޒުވާގޮތަށް "ސަރުކާރު" އެލަފްޒު ބޭނުންކޮށްފައި ހުންނާނީ. އެހެންވީމާ، އެއަށްވެސް ވަކި ޖުޑީޝަރީއަށް ދީފިއްޔާ މާނަކުރުމުގައިވެސް ބޮޑެތި މައްސަލަތަކެއް ނުކުމެދާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ޖުމްލަކޮށް ދަންނަވާނީ އަޅުގަނޑު މިއަދު ވަރަށް އުފާކޮށްފީ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންވެސް އުފާކުރައްވާނެ މިއިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި މިރާއްޖޭގެ ދިވެހިރާއްޖެއަށް އިސްލާމްދީން ސަގާފަން އޮތް އެއްވެއް ކަމުން ހިމާޔަތްކުރައްވައިގެން ޤަރާރުކުރުން ދައުލަތުގެ އެހެން ހިމެނޭ މިހާ ފިނިހިތަށް މިއަދު ޖަވާބުދާރީކުރައްވައިދިނުމަށް ޝަރީޢަތުގެ ކޮމިޓީންވެސް މަސައްކަތްކުރައްވައި އޮތީ މިރާއްޖޭގައި އިސްލާމްދީން

ދަމަހައްޓަންކަން. އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންވެސް މަސައްކަތް ކޮށްދީފައިވާނީ
އެހެންކަން. މިމަޖިލީހުން އެދިވަޑައިގަންނަވަނީވެސް އުމޫރު. އެހެންވީމަ،
އެކަން އެއްޗީ އުމޫރު. އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ اللهގެ ރަޙްމަތްފުޅުން
މިރާއްޖޭގައި ދުވަހަކުވެސް އިސްލާމްދީން ގެއްލިގެން ފޮހެވިގެން ނުދާނެ
އިސްލާމްދީނުގެ ބާރު މިރާއްޖޭން ކަނޑައިގެން ނުދާނެ ދިވެހިންގެ ހިތްތަކުން
ފޮހެވިގެން ނުދާނެ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ، މިހާރުސާބިތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ކާޑުޓޯކަނަށް ޖަހައްސަވައިދެއްވުން އެދެން. ވޯޓު ނެގުމަށްޓަކައި އަދި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ނަންބަރުތައް މިމަޖިލީހުގެ މިހިރަ ސްކްރީންތަކުން ބަލާލެއްވުމަށްވެސް އެދެން. އާދެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާލަން މިބާބުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑު އެއްވެސް އިސްލާހަކަށް ވޯޓަކަށް ނާރާނަން. އެއީ މިހާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރު މި (ހ) ގައި މިވަނީ ހަމަ އެއްވާހަކަތައް، އެއް ޒުވާނުގެވާކަން، އެއްބަހެއް. އެހެންވީމާ، އެއަކަށް އަޅުގަނޑު ވޯޓަކަށް އަރާކަށެއް ނުޖެހޭނެކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. އިޞްލާހަކަށްވެސް އަޅުގަނޑު ވޯޓަކަށް އަރާކަށް ނުޖެހޭނެ. އެހެންވީމާ، އެވާހަކަ ދަންނަވާލީ. އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، މި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ). ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ހެދުމުގެ އެންމެހާ ބާރުތައް ލިބިގެންވަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް. މިބާބު، މިޤާނޫނަކަ ހަމަ މިއިންސާނީ މިގޭ 5 ވަނަ މާއްދާގައި. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ހެދުމުގެ އެންމެހާ ބާރުތައް ލިބިގެންވަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް. އެހެންވީމާ، މި އެއްވެސްކަމަކާ ބަހުސެއް އޮތް، ތަފާތެއް އޮތް މައްސަލައެއްކަމަށް މިހާރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް ވޯޓުކުރުން ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފު ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުވާނެ. އާދެ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި ފުރަތަމަ ސަލާމް.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މަންސަބު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ހަމަ ވޮޓަކަށް ދިއުމުގެ ކުރިން މަނިކުފާނަށް އަދި މުހައްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: މަޖިލީހުގެ ވަގުތު ސަލާމަތްކުރުމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ކުރަހާފައި އޮތް، ސަފްހާ ނަންބަރު 36 ގައި އަޅުގަނޑު ކުރަހާފައި މިއޮންނަނީ، 8 ވަނަ މާއްދާ މިބާބުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި ހަމަޖެއްސުން. އެއިސްލާހު އަނބުރާ ގެންދިޔަ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެއީ މިހާރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ އަތްފުޅަށް ލިބިވަޑައިގެންފައި އޮތް އިސްލާހު ނަންބަރު ކިޔަދެއްތޯ. 17 ދެއްތޯ. އިބްރާހީމް އަފީފް، ބ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ވެސް ވާނީ އިސްލާހެއް

އިބްރާހީމް އަފީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ކުރަހާފައި. އެއީ އިސްލާހު ނަންބަރު 14 އިނގޭތޯ. އެއިސްލާހު އަޅުގަނޑު އަނބުރާ ގެނައި ވާހަކަދަންނަވަން. މިހާރު އަޅުގަނޑު އޮންނާނެ އިދާރީ ދޯޖަރ ނޯޓެއްވެސް ފޮނުވާފައި. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެއީ 7 ވަނަ މާއްދާ ދެއްތޯ. 7 ވަނަ މާއްދާ.

މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އާދެ، 7 ވަނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑު ކުރަހައި އިސްލާހު.
އިބްރާހީމް އަފީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އަނބުރާ ގެންދިޔަ ވާހަކަ. ޝުކުރިއްޔާ. މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު އާދިލް.

ވާދޫ މެންބަރު އަޙްމަދު ޖާބިރު ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މަސިއްކާތް ދެންމެ ތިޔަފަރާތުގެ އެއްކަލަކަށް ކުރެވުން ސުވާލެއް އުފެދީ އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާލީ. އެ 5 ވަނަ މާއްދާ ދެންނެވިން މިބާބުގައި އޮންނަނީކަން އަޅުގަނޑަށް މިވާހަކަ ދެކިއްޖެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އާންނާން. އަޅުގަނޑު މިދެންނެވީ ފާސްކުރައްވާފައި އޮތް މާއްދާއަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހެ، މިހަމަ ޖޫރީން ހުރުމުގެ ބާރު. މިމާއްދާގައި މިއޮންނަނީ ޖޫރީން ހުރުމުގެ ބާރު، އަދިމަތީ ސުޕްރީމްގައި. ހަމަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހެ، އާދައިގެ އޮންނަނީ ޖޫރީން ހުރުމުގެ ބާރު، ހަމަ އެއް ސުޕްރީމްގެ ދަށުގައި. އެހެންމިހާ، ފާސްކުރައްވާފައި އޮތް މާއްދާއަކަށްވާނީ އެކަން އިސްލާހުކޮށް އަޅުގަނޑު ވޯޓަކަށް ނާރާނަން. މިހާރު މިބާބުގައިވާ އެބަޔާތް ހަމަ އެމާއްދާ. އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އޮޅިފައިވާނަމަ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ހިތުކުރަން. ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ސަލީމް، ހއ. ގ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

(ނިޒާމީ ނުކުތާ)

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް މިނެގީ، ވަރަށް ހިތާމައާއެކު ދަންނަވަން އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅި އިސްލާހުތަކަށް އަޅުގަނޑު އާދޭ ދިޔުމުގައި އަދި އެކަން ސާފުކޮށްދިނުމަށް ފުރުޞަތު ނުލިބުނީމަ އެއިސްލާހުތައް އަޅުގަނޑު ބާއްވަން ބޭނުންނުވާތީ. އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅި ހުރިހާ އިސްލާހުތައް މިހާރުވެސް އަނބުރާ ގެންނަވާލަން ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މިހާރު އެޖީގެ ސަފުހާއެއް ހުށަހަޅުއްވާފައި ތިއްބަވާ ތިމަންނަ ރަށް ސިފައާރިށްދެއްވުމަށް ވަގުތު ނުލިބޭތީ، ތިމަންނާ ގެންދަވަނީއޭ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ކޮންމެ އިސްލާހެއް ހުށަހެޅުއްވުމަށް 5

މިނިޓްއިރުގެ ވަގުތެއް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ. އަރުވަމުން ގެންދަވަނީ. އެހެންވީމާ، އެކަހަލަ އެދިގެންސަވާލެއް މުދުވެރިކުރައްވުމުގެ މާނައަކީ ނުހެކުން އަޅުގަނޑަށް ހިފަނީ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ކޮންފިންސްވެ ވަޑައިގެންފިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެއިސްލާބު އަނބުރާ ނުނިކުމެވުނީ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ލިބިވަޑައިގެންފައިވާ އިހުތިރާމެއް. ބާއްވުމަކީވެސް ލިބިވަޑައިގެންފައިވާ އިހުތިރާމެއް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަލީމް، އަބްދުﷲ ސަލީމް

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަބްދުﷲ ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ވަރަށް އިޚްތިރާމާއެކު މިދަންނަވަނީ، މިއަދުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ކޮންމެއް ދިފާއީ އެންމެ ރަނގަޅު އުސޫލުތަކަން އަޅުގަނޑުކަން ޤަބޫލުކުރުން ނުކުރާ. އެއީ އަޅުގަނޑާއި އަޅުގަނޑުގެ އަނގެ އަބްދުﷲ މުޙައްމަދު އެކު އުދުނިމަލުވެސް އަޅުގަނޑު މެންނަން އުޖުރަތެއް ދިނުމުގެ ތާރީޚެއް، ދުން އަދި އެހެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އެކަމުގެ ޝަރުޠާ ކުރައްވަފާނެ. އެހެންވީމާ، އަދި ރައީސް ޝަރުއީގޮތުގައި އިއްޒަތްތެރި މެމްބަރު ބޭފުޅުންގެ އެކަން ޝަރުޠާ ކުރައްވަފާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ ޤައުމު، މި ސިޔާސަތު މުހުންނަކަމުން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އުދަފައިގަތީމަ އަޅުގަނޑުމެން އުދަފައިގަތްނަވާ ތިލަސް އަޅުގަނޑުމެން އަސްލުއްލާހަށް އެންނަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެނެތިބިއުސޫލެއް ސަލާމަތީ އިސްކޮޅަށް ގެންދަވަނިވެސް. އަދި އެކަމެއްވެސް ނޫނެ. އަދި އާދޭ އިތުރުން އަޅުގަނޑު ޤަވާއިދުގެ ބާބުކޮޅުގައި ސިޔާސަތުން އުދަފައިގަތްނަވަންޏާ ތަރުތީބު ނަންބަރުކުން އުދަފައިގެންނަވާނީ. ދެން 20 މިނެޓް ތަރުތީބުން ކަނޑައަޅާފައި، އާދޭހުން މަނިކުފާނު އުދަފައިގަތްނަވަން ވިދާޅުވާނަމަ އަންނަކަށްވެސް 20 މިނެޓްނަން އުދަފައިގެންނަވާނެ. އެހެންވީމާ، މި ސިޔާސަތު ގުދުވެރިކަން އެކަން

ކުރެއްވުމުން މުސްތަޤްބަލުގައި އަދި އެކަން އިންސާފުވެރިކޮށް މެންބަރުންނަށް ލިބޭނެކަމަށް ޔަޤީންކަމާއި އަޅުގަނޑު ހަމަ މިތަނުގައި މިގޮތަށް ދަންނަވާލައި އަޅުގަނޑުގެ އިސްލާހުތައް މިފުރުޞަތު މިހުށަހަޅަނީ. އެއްގޮތަކަށްވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ބޭ އިދާރީގޮތުން ގޮތަކަށް ނުން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ޝުކުރުއަދާކުރަން ކުރިއަށް ގޮތްތަކުގައި އިމަލުކުރަން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނަން. ދެން އަޅުގަނޑު އެއްގޮތަކަށްވެސް، އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ އެއްކަލަ އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ 13 މެންބަރުން. އަޅުގަނޑު ހަދާންވަނީ 13 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން ފުރުޞަތު ލިބިވަޑައިގެން، އަޅުގަނޑު ގެންދިޔައީވެސް ތަރުތީބު ގަވައިދަށް ކަނޑައަޅާފައި އޮތް ވަގުތުކުރު ތަރުތީބެއް އިތުރަށް، ދެން އެހެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު އެރުވުމުގެ ގޮތުން. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު އެނގޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހަމަ އެދިވަޑައިގެންފައި އެކަމަށް އިންތިޒާރުގައި ތިއްބަވާފައި ނަގާލި 13 މެންބަރުން ދާއިރާ، އާގެތެރޭގައި އަންނާނެ ހިތްފުޅު ހަމަޖެހިވަޑައިގެންނެތް ފުޅުކުރައްވާގޮތް ޝުއޫރުތެރެއް. ދެން އެހެންނަމަވެސް ހަމަ މިދެންނެވިގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ދެން ލިސްޓުގައި ހަމަޖެހިފައި ދެން އިޖުރާއާތުތަކުގެތެރޭގައި. ކޮންމެވެސް ކަހަލަ ކުރަމުން ލިސްޓު ހަމަޖެހި ބަދަލުކޮށްލާނަން. ދެން އޭރުން އެހެންމީހަކަށް ބަލާނީ. ދެން އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޅުގަނޑު ސަރުކާރު ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެ ހުށަހެޅުން ގެންދެވިކަމަށް ތިޔަބާރުވީ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ، މިކަމާ ގުޅޭގޮތުން ވަޒީފާގެ ހުށަހެޅުން ނުގެންދަވާނޭ. އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ކުރެއްވުން ތަސްދީޤުކުރައްވާ ނޫނީ އެއީ. ދެން އެ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން އެއްކަލަ އެއީ. އެއްގޮތަކަށްވެސް ތަސްދީޤުކުރައްވާނެ. އެހެންނޫން ހިތްފުޅު ހަމަޖެހިވަޑައިގެންނަވާ ކަމަށްވާނަމަ ގެންދަވާނީ.

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު: އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެއްގޮތަކަށްވެސް ރިޔާސަތާއި އަޅުގަނޑާ ދޭތެރޭގައި

އަބްދުﷲ ސަޢީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ކަމެއް ހިނގާކަށް އަޅުގަނޑު ނުވެސް އެދެން އިނގޭތޯ. އަދި މުސްތަޤްބަލްގައި އަދި އެއްގޮތަކަށްވެސް. އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ، އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުންތައް ކޮންވިންސް ކުރުން އަޅުގަނޑު އެހާބާރުގަދަކޮށް ވާހަކަދައްކަން ފުރުޞަތު ނުލިބުނު އިސްލާހުތަކެއް މިތާ ބަހުސްކުރެވެން އެހެން ވޯޓަށް އަހަރެމެން ކަންތައް ގެންދިއުމަކީ އެއީ އެންމެ އިންސާފުވެރި ގޮތެއްކަމަށް އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެންނާތީ އަޅުގަނޑުގެ ނަފްސު އެމީހަކު ޝުކުރުދަންނަވަމުން އަޅުގަނޑު ހުރަހަކު އިސްލާހުތަކެއް މިގެންދަނީ. އަޅުގަނޑު ނަބުހުކުރުމަކީ އިސްލާހާއި ހުރަހެއްލެއްވީ އެކަން ތާއީދުކުރުމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ދައްކަން ބޭނުންވާ ވާހަކައަށް އަޅުގަނޑަށް އެކަމާ މިނިވަންކަމާއި ނަމަވެސް އެންމެ ސިޔާސީކޮށް ނަމަވެސް ތިބެގެން އަޅުގަނޑަކު އެކަން ކުރާނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު 5 މިނިޓްއިރުގެ ވަގުތެއް ތިބެވަޑައިގަންނަވާ ކޮންމެ އިސްލާހަކަށް ހުށަހެޅުމާ ވާހަކަދެއްކެވޭނެ. އެހެންވީމާ، ތިކަހަލަ ވާހަކަ ދެއްކެވުމީ މިހެން މިދަންނަވާލީ. ކޮންމެ ހުށަހެޅުމަކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް ތިބޭފުޅުން ހުށަހެޅުއްވި ގަވާއިދުގައި މިއޮތީ، 5 މިނިޓްއިރުގެ ވަގުތެއް އަރުވައިގެން ދެންނެވީ. އެހެންވީމާ، އެހެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެދިވަޑައިގަންނަވާ މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު އަރުވާން މާ ރަނގަޅު ކަންނޭނގެ. މައްސަލަތައް ހުށަހަޅާ އިސްލާހުތަކުގެ މެންބަރުން 5 މިނިޓްއިރުގެ ވަގުތު، އެހެން މެންބަރުންނަށް 3 މިނިޓް އިރުގެ ވަގުތު އަރުވަމުން މިގެންދަނީ. އެހެންވީމާ، ވިދާޅުވުމަ ވަރަށް ދެރަވެއްޖައީން. ދެން އެހެންނަމަވެސް މައްސަލައެއް ނެތް. ދެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނަންގަވަން ވިދާޅުވެއްޖައީމާ. ދެން އަޅުގަނޑު ޤަވާއިދުން ކުރިއަށް ދަނީ. އާދެ، ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހާޒިރުކުރެއްވުމަށް ޖައްސަވާ، މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދިލް.

(ސިޔާސަތުގެ ނުކުތާ)

މާތް ރަސްކަލާނގެ އަހްމަދު — ޝުކުރިއްޔާ ބައިބަލްގައި ބަޔާނެ، އާދަމް، އަދި ހައްވާ ފެނިވަޑައިގެން ޝުކުރުކުރަން
އާދަމް ވާހަކަދެއްކެވުން: މިހިރަހެން ހަނދާން ގެންދަން. އަދި ސުކުރިއްޔާ ބަޔާނެ
ގޮސްރާއްޖޭގައި ހިމެނޭ ބައިބަލް ނުވާތީއާ ފެނުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ
ބައިބަލްގައި ބަޔާނެ.

ރައީސުލް ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދަމް، ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ބައިބަލްގައި މެންބަރު. އާދަމް، ގޮތް. ގެ
ބައިބަލްގައި މެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު އަޙީ.

(ސިޔާސަތުގެ ނުކުތާ)

ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު މަނިކުފާނު ފުރުސަތެއް ދެއްވައިދީފައިވާ އަތުގަނޑު 10 ވަނަ މާއްދާގެ
މުޙައްމަދު ވަޙީދު އަޙީ އަރިހަށް ސުވާލުކޮށް ހުށަހަޅުއްވައި އޮތް އިސްލާހާއި އަދި އެމާއްދާގެ (ހ)
ވާހަކަދެއްކެވުން: އަށް ހުށަހަޅުއްވައި އޮތް އިސްލާހު، ވުޒާރާތްތަކުގެ މަސައްކަތާއި އަންގައިދޭ ގޮތަށް.

ރައީސުލް ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދަމް، ޝުކުރިއްޔާ ބައިބަލްގައި މެންބަރު. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ފުރުސަތު) ބައިބަލްގައި
މެންބަރު، ގޮތް. ގެ ބައިބަލްގައި މެންބަރު ވިދާޅުވިއިރު ފަހަރެއްގައި
މިއިސްލާހު ނަންބަރު ރިކޯޑްކޮށް. ފުރުސަތު ހުށަހެޅުމަށް. އަޅުގަނޑު
މިހާރު ކުރިއަށް ގެންދާނަން ޢަދަދުތަކުން.

ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އާޔަތު 22، 24.
މުޙައްމަދު ވަޙީދު އަޙީ
ވާހަކަދެއްކެވުން:

(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަދިވެސް އެއްފަހަރު ކާޑުކޮޅުތައް ރަނގަޅަށް ޖެއްސެވިފައިވޭތޯ ހުރި ބައްލަވާލައްވުން އެދެން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ، މިހާރު ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް، ވ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މޫސާ މަނިކު.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

ހައްދުންމަތީ މެންބަރު މޫސާ މަނިކު ވާހަކަދައްކަވުން: ގާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވާ ބޭފުޅުންނަށް ވަރަށް އިންތިޒާރު ކުރަން. އެހެންނަމަވެސް ވަރަށް ގިނައިރު މިތާ ބައިތިއްބާ މިހުރިހާ ވާހަކަތަކެއް ދައްކަވާފައި އެންމެފަހު ވަގުތު މިއެޖެންޑާގައި ގެންނަކަމަށްވާނަމަ ހުށަހެޅި ބައެއްގޮތްތަކުގައި މިކަމަށް ގޮތެއް ނިންމުމުން ވަގުތު ސަލާމަތް ވާނެ. އެވާހަކަތަކުން ތަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ. ކޮންމެދުވަހަކު އާންމުކޮށް ވަކިވަކިން މިކަން ކުރައްވާ ބޭފުޅުން މިތާ އެބަތިއްބެވި. އަޅުގަނޑުވެސް ގަބޫލުކުރަން ދިވެހިބަހުން ލިޔެފައި މިތަނުން ގެންނަ އެއްޗެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށްވެސް އެނގޭ. އެ ސަރަހައްދުތަކުން ވެއްޖެއްޔާ ނުލިބޭނެ ގެއްލުމެއްވެސް. އެހެންވީމާ، އެހެން ނަގައްދަވާ. މިވަގުތު ސަލާމަތްކޮށްލަދޭން މިކަން ކުރައްވާތޯ. އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާހު ހުށަހަޅާ މިވި މިހުންނަންނަގޮތްވެސް ކޮންމެވެސްކަހަލަ އަނގައިން ބާރުން ފުރުޞަތު އަންނަނީ. ދިސަތަރަކަރަން ނިޒާމީ ނުކުތާ ނަގައިގެންވެސް ކޮށަން ނުކެރުވޭ ބައިންދާނީ. މިހާރުވެސް ވަނިކޮށް އިސްނާނި ދިނައިގުޅޭގޮތުގައި. އެހެންވީމާ އިރުޝާދު އަޅުގަނޑު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން: މިހާރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އަޅުގަނޑުމެން އެހެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށްވެސް އިންތިޒާރުކުރަންޖެހޭ އެހެންނޫންތޯ. މިހާރު

މިވާގޮތަކީ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިސްލާހުތައް ހުށަހަޅުއްވަނީ ހެޔޮ ނިޔަތުގައި ކަމަށް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަނީ ހަމަ ވަރަށް ފުރިހަމައަށް. އެހެންވީމާ، އެ ހުށަހަޅުއްވާފައި މިދެކެވޭ ބަހުސްތަކާއި މިވާހަކަތަކުގެ ތެރެއިން އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ކޮންވިންސްވެ ވަޑައިގަތީމަ، މި ރަނގަޅު، ތިމަންނާމެން މިހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހަށްވުރެ ރަނގަޅު އެއްޗެއް އޮތަސް އެނގުނީމާ އެބޭފުޅުން އަނބުރާ ގެންދެވުމަކީ އަޅުގަނޑު ނުދެކެން މައްސަލައެއްކަމަކަށް. ދެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރައްވާފައިވާގޮތަށް ކަންތައްތައް ދިއުމަކީ އެންމެ ރަނގަޅުގޮތް ކަމަށް ވެދާނެ. ދެން އެހެންނަމަވެސް އެހެން ނުވެ ދާ ތަނެއްވެސް އެބަހުއްޓޭ. އެއީ ނުރަސްމީ ބައްދަލުވުންތަކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ވަޑައިގަންނަވާނެތީވެ އެބަދޭ. އެހެންވީމާ، އެފުރުޞަތު ގެއްލިގެން ހިނގައްޖެއްޔާ މިހިސާބުން މިމަރުޙަލާގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އެކޮންވިންސްވެ ވަޑައިގަންނަވާ ވަގުތަކު އެކޮންވިންސްވެ ވަޑައިގަންނަވި ބާރުގަކު އެއަނބުރާ ގެންދަވާނީ އެހެންނޫންތޯ. އެހެންވީމާ، އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ޤަބޫލުކުރަންޖެހޭނެ ހިލާބޮޑުކަމާއިޔަގައި. އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަން ފުރަތަމަ އެއް ބާބު، ފުރުއްވާފައި އޮތް އިސްލާހު ދަންނަވާލާފައިވާ މިބަޔަށް އަދިން އާންމުގެ އަރުހުން އަޅުގަނޑު އެދެން.

އިދާރީޖޫން އިއްތެވުން: ދައުލަތާއި، އަމިއްލަ ވެރިކަމާއި، ރައްކާތެރިކަން. ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ނަސީރު ހުށަހަޅުއްވާ، ފާދިއްޕޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހު. ޤާނޫނުއަސާސީ؛ 1 ވަނަ މާއްދާ، މިއީ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ" އެވެ.

ރިޒަލްޓުން ވަރަކަތްދުވުން: ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން، ފެނިވަޑައިގަންނަވާ އިއްޔަތުތިރި މެންބަރުން
ފެނިވަޑައިގަންނަވާގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ނަސީރު.

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ހުޅުހެންވޭރު މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝަހީމް.

ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 81

ވޯޓު ދެއްވި: 25

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 16

ވަކިގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 39

ރިޒަލްޓުން ވަރަކަތްދުވުން: މިވޯޓުގެ ނަތީޖާގައިވާގޮތުން މިހުށަހެޅުން ފާސްނުވި. އާދެ، ދެން އޮތް
ހުށަހެޅުން ދަންނަވާލަދެއްވުން އެދެން.

އިޚްތިޔާރުން އިއްލުވުން: ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޔަތުތިރި މެންބަރު އަދުރާން ޤަޞީމް
ހުށަހަޅުއްވާ، ކޮމިޓީތަކުގެ އިއްޔަތުތިރި މެންބަރު ޙުސައިން ރަޝީދު
ޙަސަން ތާއީދުކުރެއްވުމާއެކު ޢިޝްކާރު. 1 ވަނަ މާއްދާ،
މިޤާނޫނުގެ ނަމަކީ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ" އެވެ.
މިގޮތް ބަދަލުކޮށް މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި "ޤާނޫނުއަސާސީ" މިނަމުން
އިޝާރާތްކުރެވެނީ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ" އަށެވެ.

ރިޒަލްޓުން ވަރަކަތްދުވުން: ފެނިވަޑައިގަންނަވާގޮތަކަށް އިއްޔަތުތިރި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ހުވަދުއަ◌ޮޅު އުތުރު◌ބުރީ މެންބަރު އަދުނާން ރަޝީދު.

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙުސައިން ޝަރީފު ޙަސަން.

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 82

ވޯޓު ދެއްވި: 79

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 01

ވަކިގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 01

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މިވޯޓުގެ ނަތީޖާގައިވާގޮތުން މިހުށަހެޅުން ފާސްވެއްޖެ. އާދެ، ހއ. ގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު މަޢުލޫމާތަށްޓަކައި ނުވަތަ ރެކޯޑަށްޓަކައި ސާފުކޮށްލަން ބޭނުން، ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދުނާން ރަޝީދު ހުށަހަޅުއްވާ، ކޮޅުމަޑުލުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޝަރީފު ޙަސަން ތާއީދުކުރައްވާ އިޞްލާޙު، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިޔުމުން ފޮނުއްވާފައި ހުރިއިރު، އޭގެ އެންމެ ފަހު ޖުމްލައިގައި އިންނަނީ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ 'ޖުޑިޝަލް ސަރވިސް'. މިހާރު ވޯޓަކަށް މި އެއްސެވިއިރު އޮތީ 'ޖުޑިޝަލް ސަރވިސަސް'. އެހެންވީމާ، މިބަދަލު މިއީ ރިޔާސަތުން ގެންނެވި ބަދަލެއްތޯ، އިދާރީގޮތުން ގެންނެވި ބަދަލެއްތޯ، މިކަހަލަ މިހިނގީކީ މިދިޔައީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްދޭނަން އިނގޭތޯ. ދެން މިހާރު، މިއޮތީ މިހާރު ފާސްކުރައްވާފައި. ދެން އިޞްލާޙު މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާލެވުނު

ގޮތަށް. ދެން އެކަމަކު އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލާނަން ތި މިސްޓޭކް ހެދުނީ ކިހާ ހިސާބަކުންތޯ. އިނގިރޭސިން ހެދުން މިސްޓޭކެއް ކަމަށްވަނީ އެއީ ވަރަށް ކެއަރފުލްވާން ދަންނަވާނަން. އާ(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ދެ، އަޅުގަނޑު ދެން މިހާރު މިއޮތީ އިސްލާހު 2. އާދެ، މިހާރު 2 ވަނަ މާއްދާއަށް އޮތް އިސްލާހު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަން. އާދެ، ދެވަނަ މާއްދާއަށް އޮތް އިސްލާހު ދަންނަވާލަދެއްވުން އެދެން.

އިޤްތިރާޙު އިއްވެވުން: ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަދުނާން ޙަލީމް ހުށަހަޅުއްވާ، ކޮޅުމަޑުލުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހު. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާ؛ 2 ވަނަ މާއްދާ، ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ، އިސްލާމީ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރެވިފައިވާ، އަމިއްލަ ވެރިކަންކުރާ، ދިމިޤްރާޠީ، ޖުމްހޫރީ އަދި ޤާނޫނީ ދައުލަތެކެވެ. މިދައުލަތުގެ ނަމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ. މީގެ ފަހުން މިޤާނޫނުއަސާސީގައި "ދިވެހިރާއްޖެ" މިނަމުން އިޝާރާތްކުރެވޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއަށެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ހުރިވަޑައިގަންނަވާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޢަދުނާން ޙަލީމް.

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން.

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 82

ވޯޓު ދެއްވި: 78

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 00

ވަކިގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 02

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މިވޯޓުގެ ނަތީޖާއަށްބަލާއިރު މިހުށަހެޅުން ފާސްވެއްޖެ. އާދެ، ދެން މިހާހިސާބުން 2 ވަނަ މާއްދާއަށް އޮތް އިސްލާހު ނަންބަރު 5، 6 މި ދެއްކެވި އަމުގަނޑުމުން ވޯޓަށް އަހާކަށް ނުޖެހޭނެ. އެހެންވީމާ، ދެން އަމުގަނޑު ދަންނަވާނީ 3 ވަނަ މާއްދާއަށް އޮތް އިސްލާހު. އިސްލާހު ނަންބަރު 7 ދަންނަވާލަދެއްވުން އެދެން. އާދެ، އިސްލާހު ނަންބަރު 7 އެއީ 2 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް 3 ވަނަ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި އިތުރުކުރުމާއެކު ފަހަތަށް ހުރި މާއްދާތައް ތަރުތީބުކުރުން. މި އިސްލާހު ދަންނަވާލަދެއްވުން އެދެން.

އިދާރީމޫޒުން އިއްވުން: ކޮޅުމަޑުލުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހަޅުއްވާ، ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލް ސަމީޢު ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހު. 2 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް މާއްދާއެއް 3 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި އިތުރުކުރުމާއެކު ފަހަތަށް ހުރި މާއްދާތައް ތަރުތީބުކުރުން. ދިވެހި ދައުލަތް؛ 3، ދިވެހި ދައުލަތުގެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނާއި، ސަރަހައްދާއި، އެސަރަހައްދުގައިވާ އެންމެހާ ތަކެއްޗާއި، ޤައުމީ އިސްތިޤުލާލާއި، އަމިއްލަ ވެރިކަމާއި އެވެރިކަން ހިންގުމުގެ ބާރުތަކާއި މިއެންމެހާ ބައިތަކަށް އެކުލެވިގެން އުފެދިފައިވާ މުސްތަޤިއްލު ސަރުބަސްތަކު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ހުރިވަޑައިގަންނަވާގޮތަކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން.

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ހިތަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް.

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 82

ވޯޓު ދެއްވި: 40

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 08

ވަކިގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 30

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: މިވޯޓުގެ ނަތީޖާއަށް ބަލާއިރު މިހުށަހެޅުން ފާސްވެއްޖެ. އާދެ، ދެން އިސްލާހު ނަންބަރު 8. ހަމަ އެއީވެސް ޖަދުވަލުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް ބައެއް އިތުރުކުރަން އޮތް ހުށަހެޅުން ދަންނަވާލަދެއްވުން އެދެން.

އިދާރީމުޢުން އިއްވުން: ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަދުނާން ހަލީމް ހުށަހެޅުއްވާ، ހިތަދުންމަތީ އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހު. ޖަދުވަލުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުމާއެކު ފަހަތަށް ހުރި މާއްދާތަކަށް ތަރުތީބުކުރުން. ދިވެހި ސަރުކާރު؛ 4- ދިވެހި ސަރުކާރަކީ، މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންވެގެންވާ ގޮތުގެމަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދައުލަތް ހިންގުމުގެ ބާރުތައް ހިންގާ ފަރާތެވެ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: ފެނިވަޑައިގަންނަވާގޮތަކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓު ދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަދުނާން ޝަރީފް.

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަހްމަދު ސަމީރު.

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 82

ވޯޓު ދެއްވި: 22

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 12

ވަކިގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 43

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: މިވޯޓުގެ ނަތީޖާއަށް ބަލާއިރު މިހުށަހެޅުންފާސް ވެއްޖެއެވެ. އާދެ، ދެން އިސްލާހު ނަންބަރު 9 ދަންނަވާލަދެއްވުން އެދުން 3 ވަނަ މާއްދާއަށް އޮތް އިސްލާހު.

އިދާރީ ގޮތުން އިއްވެވުން: ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިޤްތިޞާދީ މެންބަރު ފާރިން ރަޝީދު ހުށަހެޅުއްވި، މުޙަކަމާގެ އިޤްތިޞާދީ މެންބަރު އަނީސާ އަޙްމަދު ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހު. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދު؛ 3 ވަނަ މާއްދާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދަކީ، ހުޅުނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދަމާލެވޭ، ރާއްޖޭގެ އެކިޖަޒީރާ ބޭސްލައިންތަކުގެ ތެރޭގައިވާ ބިމާއި، ޖައްވާއި، ފެންގަނޑުތަކާއި، ފެންގަނޑުތަކުގެ އަޑީގައިވާ ބިމާއި، ކަނޑާއި، އަޑީގެ ފަރުބަދަތަކާއި މިބޭނުމަށް ބޭސްލައިންތަކުން ފެށިގެން ބޭރުގައިވާ ރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދީ ކަނޑާއި، މިކަނޑުގެ އަޑީގައިވާ ބިމާއި، މިބިމުގެ އަޑީގައިވާ ފުރުޙަދީ ވަސީލަތްތަކާއި، ކަނޑުއަޑީގެ ފަރުބަދަތަކާއި، މިކަނޑުތަކާ ގުޅިފައިވާ ޖައްވެވެ.

ރިޕޯޓަރުން ފާހަގަކުރެއްވުން: އާދެ، ފުދިވަޑައިގަންނަވާގޮތަކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒަރީރު.

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަސީމް އަޙްމަދު.

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 82

ވޯޓު ދެއްވި: 44

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 11

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 26

ރިޕޯޓަރުން ފާހަގަކުރެއްވުން: މިވޯޓުގެ ނަތީޖާގައިވާގޮތުން މިހުށަހެޅުން ފާސްވެއްޖެ. އާދެ، ދެން ޖަދުވަލުގައި 3 ވަނަ މާއްދާ އޮތްގޮތް ދަންނަވާލާފައި މިއަދު ވޯޓަށް ނަގާފައި މިއަދު އަޅުގަނޑު ނިންމާލާނީ.

އިދާރީމުޖުން އިއްވުން: 3 ވަނަ މާއްދާ، ޖަދުވަލުގައިވާގޮތް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާގޮތުގެމަތީން ދަމާލެވޭ ރާއްޖޭގެ އާކިޕެލަޖިކް ބޭސްލައިންތަކުގެ ތެރޭގައިވާ ބިމާއި، ޖައްވާއި، ކަނޑާއި، ކަނޑުގެ އަޑީގައިވާ ބިމާއި، މި ބުނެވިދިޔަ ބޭސްލައިންތަކުން ފެށިގެން ބޭރުގައިވާ ރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދީ ކަނޑާއި، އެކަނޑުގެ އަޑީގައިވާ ބިމާއި، އެކަނޑާ ގުޅިފައިވާ ޖައްވެވެ.

މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ މަދުވެގެން 2/3 ގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްވާ ޤާނޫނަކުންނެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ފެނިވަޑައިގަންނަވާގޮތަކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	82
ވޯޓު ދެއްވީ:	73
ވޯޓު ނުދެއްވާ:	00
ވަކިގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ:	08

---

3. ޖަލްސާ ނިންމުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މިވޯޓުގެ ނަތީޖާގައިވާގޮތުން 3 ވަނަ މާއްދާ ޑްރާފްޓުގައިވާގޮތަށް ފާސްވެއްޖެ. އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު ޖަލްސާ ނިންމާލުމަށް ވަގުތު އައިސްފައިވާތީ. ދެން މިހާރު އެހެންވީމަ، ދެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް އޮންނާނީ 19 ނޮވެމްބަރު 2007 ވާ ހޯމަ ދުވަހު ހެނދުނު 9 ޖަހާއިރު. އާދެ، މާދަމާ ހެނދުނު 9 ޖަހާއިރު.

والحمد لله رب العالمين. ޖަލްސާ ނިމުނީ.